

UCHWAŁA NR
RADY MIASTA OSTRÓW MAZOWIECKA

z dnia 2025 r.

w sprawie przyjęcia diagnozy sytuacji społecznej, gospodarczej i przestrzennej Miasta Ostrów Mazowiecka z uwzględnieniem obszaru funkcjonalnego Gminy Ostrów Mazowiecka

Na podstawie art. 18 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1465, 1572) uchwala się, co następuje:

§ 1.

Przyjmuje się diagnozę sytuacji społecznej, gospodarczej i przestrzennej Miasta Ostrów Mazowiecka z uwzględnieniem obszaru funkcjonalnego Gminy Ostrów Mazowiecka - stanowiącą załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2.

Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta Ostrów Mazowiecka.

§ 3.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady
Miasta

Tomasz Koczara

**DIAGNOZA SYTUACJI SPOŁECZNEJ, GOSPODARCZEJ I PRZESTRZENNEJ
MIASTA OSTRÓW MAZOWIECKA**

**z uwzględnieniem obszaru funkcjonalnego
GMINY OSTRÓW MAZOWIECKA**

Ostrów Mazowiecka, grudzień 2024

SPIS TREŚCI

1. Wprowadzenie	3
2. Diagnoza sytuacji społecznej, gospodarczej i przestrzennej.....	4
1. Uwarunkowania wynikające z położenia geograficznego, dostępność komunikacyjna i mobilność	4
1.1. Położenie gminy	4
1.2. Komunikacja publiczna i ścieżki rowerowe.....	10
2. Środowisko naturalne i infrastruktura.....	14
2.1. Walory środowiska naturalnego	14
2.2. Gospodarka odpadami.....	20
2.3. Gazociągi.....	26
2.4. Energetyka.....	27
2.5. Odnawialne źródła energii.....	30
2.6. Zanieczyszczenie powietrza	34
3. Ludność i procesy demograficzne	47
3.1. Aktualna sytuacja demograficzna	47
4. Gospodarka i rynek pracy	49
4.1. Gospodarka.....	49
4.2. Rolnictwo	50
4.3. Bezrobocie	51
5. Kultura i dziedzictwo kulturowe	52
5.1. Nauka i instytucje kultury	52
5.2. Dziedzictwo kulturowe	55
6. Bezpieczeństwo publiczne.....	57
6.1. Służby publiczne	57
6.2. Przestępczość	60
6.3. Zagrożenia naturalne	60
7. Polityka społeczna	67

1. WPROWADZENIE

Kompleksowa i pogłębiona diagnoza sytuacji społecznej, gospodarczej i przestrzennej stanowi niezbędny punkt wyjścia i bazę dla określenia kluczowych zagadnień diagnostycznych oraz celów rozwojowych rozwoju obszaru funkcjonalnego jaki tworzą Miasto Ostrów Mazowiecka i Gmina Ostrów Mazowiecka. Zgodnie z obowiązującym prawem, opracowanie diagnozy obszaru w kontekście strategicznym nie jest tylko dobrą praktyką czy standardem realizacyjnym, ale obowiązkiem ustawowym, wynikającym z artykułu 10a ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju. Zadaniem diagnozy, poza oceną stanu oraz dotychczasowych tendencji rozwojowych, jest przede wszystkim wskazanie głównych trendów i potencjalnych kierunków rozwoju obszaru w przyszłości. Analiza ta ma umożliwić podejmowanie właściwych decyzji strategicznych, takich jak: określenie wizji rozwoju, ustalenie celów, ukierunkowanie działań i instrumentów realizacyjnych, zdefiniowanie oczekiwanych rezultatów i wskaźników ich osiągnięcia, wskazanie obszarów strategicznej interwencji.

Diagnoza przeprowadzona została w ujęciu dynamicznym i porównawczym, w kluczowych dla jej rozwoju obszarach, z wykorzystaniem:

- danych Głównego Urzędu Geodezji i Kartografii,
- danych Głównego Urzędu Statystycznego,
- danych Powszechnego Spisu Rolnego z 2020 r.,
- danych BIP,
- dokumentów strategicznych:
 - Analiza stanu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie Miasta Ostrów Mazowiecka 2023 r.
 - Program Ochrony Powietrza dla stref w województwie mazowieckim
 - Program Ochrony Środowiska dla Gminy Ostrów Mazowiecka do roku 2020
 - Strategia Rozwoju Gminy Ostrów Mazowiecka na lata 2016 - 2024
 - Strategia Rozwoju Powiatu Ostrowskiego na lata 2023-2030
 - Strategia Zrównoważonego Rozwoju Miasta Ostrów Mazowiecka do 2030 roku - aktualizacja
 - Strategia Rozwoju Turystyki w województwie mazowieckim na lata 2014-2020
- Raportu o stanie Miasta Ostrów Mazowiecka za 2023 r.
- Raportu o stanie Gminy Ostrów Mazowiecka za 2023 r.
- Planu zarządzania kryzysowego Miasta Ostrów Mazowiecka,
- Raportów z monitoringu wybranych studni i otworów badawczych I i II poziomu wodonośnego w strefie zasilania ujęcia komunalnego w Ostrowi Mazowieckiej

- Rocznej Oceny Jakości Powietrza w Województwie Mazowieckim, Raport wojewódzki za rok 2023, Warszawa 2024 r., GIOŚ,
- Wyników badań społecznych dotyczących postrzegania wizerunku Miasta oraz potrzeb mieszkańców, DOM MARKI Max von Jastrov 2002-2023
- Publikacji dostępnych na stronach internetowych:
 - <https://crfop.gdos.gov.pl>
 - <https://e-uslugi.wrotamazowska.pl>
 - <http://www.gminy.pl>
 - <http://www.mazowieckieobserwatorium.pl>
 - <https://ongeo.pl/geoportal>
 - <https://www.polskawliczbach.pl>
 - <https://waszaedukacja.pl>
 - <https://pl.wikipedia.org>
- Centralny Rejestr Form Ochrony Przyrody.
- „Prognozy ludności na lata 2017 - 2030”, opracowanej i udostępnionej przez Główny Urząd Statystyczny.
- Źródła prawa:
 - Ustawa o ochronie przyrody (tekst jedn. Dz. U. 2024 poz. 1478)
 - Ustawa o biokomponentach i paliwach ciekłych
 - Ustawa o szczególnych rozwiązaniach służących ochronie odbiorców energii elektrycznej (Dz. U. z 2022 r. poz. 2127)

Przeanalizowano tendencje społeczno-gospodarcze zachodzące w Mieście Ostrów Mazowiecka i jej otoczeniu w ostatnich 5 latach wraz z określeniem konsekwencji i wyzwań rozwojowych oraz dokonano jej umiejscowienia w szerszym kontekście, odnosząc zgromadzone dane do miast i gmin o podobnym charakterze i do średniej wojewódzkiej.

2. DIAGNOZA SYTUACJI SPOŁECZNEJ, GOSPODARCZEJ I PRZESTRZENNEJ

1. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z POŁOŻENIA GEOGRAFICZNEGO, DOSTĘPNOŚĆ KOMUNIKACYJNA I MOBILNOŚĆ

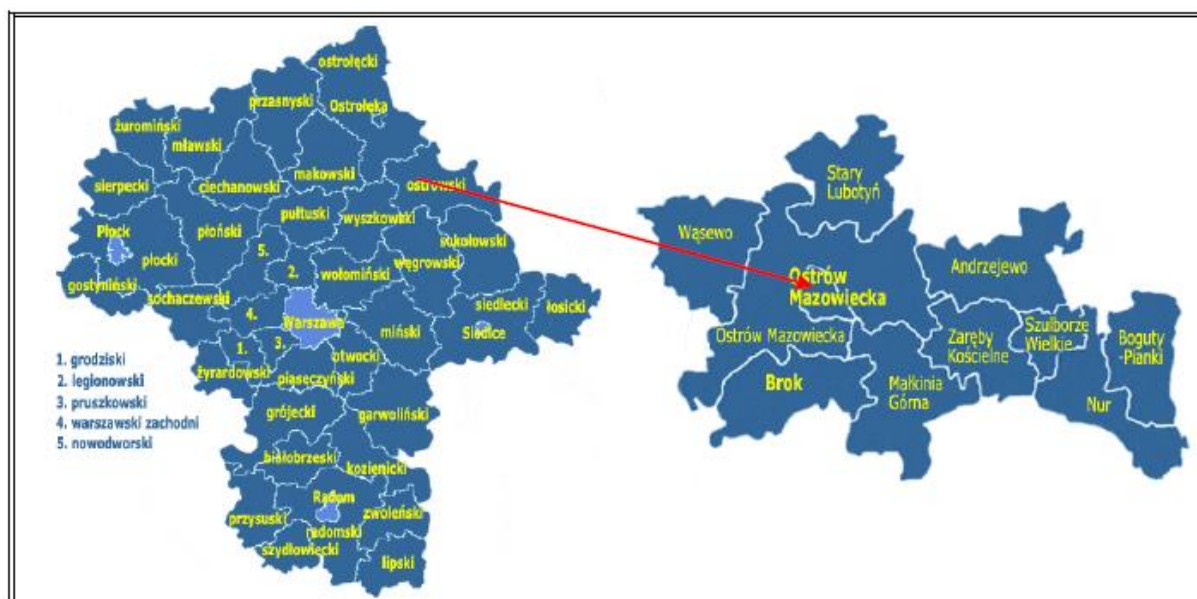
1.1. POŁOŻENIE GMINY

Miasto Ostrów Mazowiecka – stolica powiatu ostrowskiego, położona jest w północno - wschodniej części województwa mazowieckiego i jest otoczona Gminą Ostrów Mazowiecka. Obszar ten w ujęciu

komunikacyjnym oddalony jest o około 110 km od Lotniska Chopina w Warszawie i 100 km od Mazowieckiego Portu Lotniczego Warszawa – Modlin, a także około 150 km od przejścia granicznego w Bobrownikach. Odległość do największych aglomeracji miejskich to 90 km do Warszawy oraz 100 km do Białegostoku.

Pod względem krajobrazowym, według podziału fizycznogeograficznego Polski wg. Kondrackiego (2002), Miasto Ostrów Mazowiecka położone jest w obrębie makroregionu Nizina Północnomazowiecka, w mezoregionie Międzyrzecze Łomżyńskie. Miasto Ostrów Mazowiecka położone jest częściowo na obszarze NATURA 2000 (Puszcza Biała) PLB140007 ustanowionego zgodnie z Dyrektywą Ptasią. Omawiany obszar zlokalizowany jest w krainie Mazowiecko-Podlaskiej, w dolinie dolnego Bugu, w pobliżu ciągów ekologicznych o znaczeniu regionalnym (rzeki Narew i Bug) oraz częściowo na terenie Nadbużańskiego Parku Krajobrazowego i jego strefy ochronnej. Jest to teren równinny, przecinany pradolinami rzek. Wody powierzchniowe obejmują niewielkie rzeki: Grzybówkę (odprowadzającą wody do rzeki Brok, a dalej do Bugu), Wymakracz, Tuchetka i Struga z licznymi dopływami bez nazwy, o wielkości i przepływie jak w małych rowach melioracyjnych. Na odcinku kilku kilometrów wzdłuż granicy Gminy Ostrów Mazowiecka płynie rzeka Brok.

Mapa 1. Położenie Miasta Ostrów Mazowiecka i Gminy Ostrów Mazowiecka na tle województwa mazowieckiego

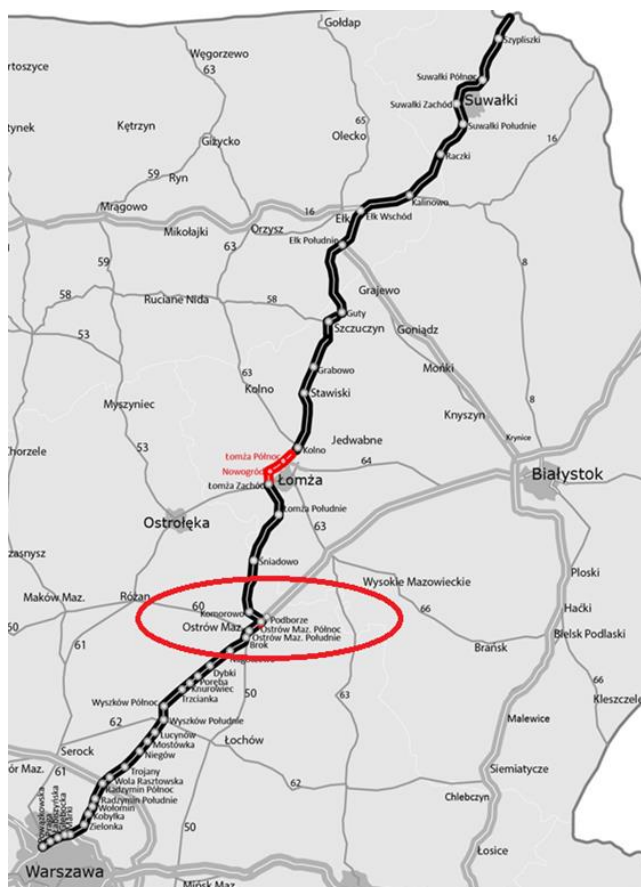

Źródło: <http://www.gminy.pl/>

Miasto Ostrów Mazowiecka pełni funkcję lokalnego ośrodka administracyjno – usługowego, w którym mieści się Urząd Gminy i Urząd Miasta.

Ostrów Mazowiecka leży na skrzyżowaniu ważnych międzynarodowych, krajowych i regionalnych szlaków komunikacyjnych. Trasa międzynarodowego szlaku transportowego łączącego Polskę z krajami bałtyckimi i Finlandią - droga ekspresowa S61 Via Baltica – prowadzi w Polsce od Ostrowi Mazowieckiej przez województwo podlaskie i część województwa warmińsko-mazurskiego aż do granicy z Litwą w Budzisku. Cały polski odcinek Via Baltica jest przejezdny (ok. 220 km długości). Droga ta, odciąża ruch lokalny w północno-wschodniej Polsce oraz ma ważny wymiar europejski. Via Baltica to popularna nazwa europejskiego korytarza transportowego, biegnącego z Helsinek przez Tallin, Rygę, Kowno do Warszawy (z odnogą od Rygi przez Kaliningrad do Elbląga i Gdańska). Jest ponadto położona na jednym z 9 najważniejszych korytarzy transportowych sieci TEN-T w Europie: Morze Północne – Bałtyk. Stanowi przy tym najszybsze połączenie drogowie Litwy, Łotwy i Estonii z Europą Zachodnią. Znaczenie tego korytarza transportowego widać w statystykach obciążenia ruchem, w tym pojazdów ciężkich. Średni dobowy ruch na polsko-litewskim przejściu granicznym w Budzisku przekracza 8000 pojazdów, w tym prawie 6000 są to pojazdy ciężkie. Jednocześnie, pełne udrożnienie szlaku, planowane na 2030 rok stanowi dla Ostrowi Mazowieckiej istotny punkt odniesienia w zakresie rozwojowym ale także wyzwań środowiskowych.

Mapa 2. Droga ekspresowa S61 Via Baltica po stronie polskiej

Źródło: Kongres Drogowy

Przez Miasto Ostrów Mazowiecka (a także przez teren Gminy Ostrów Mazowiecka) przechodzi 6 dróg publicznych zaliczanych do kategorii wojewódzkiej lub wyższej:

1. droga krajowa nr 50 (Ciechanów – Ostrów Mazowiecka),
2. droga krajowa nr 60 (Łęczyca – Ostrów Mazowiecka),
3. droga krajowa nr 8 (granica (Czechy) – Kudowa Zdrój – Ostrów Mazowiecka – Budzisko – granica (Litwa),
4. droga wojewódzka nr 627 (Ostrołęka – Ostrów Mazowiecka – Sokołów Podlaski) – ulica Małkińska,
5. droga wojewódzka nr 677 (Łomża – Ostrów Mazowiecka).

Zarówno Miasto jak i Gmina Ostrów Mazowiecka są dobrze skomunikowane, w rozumieniu dostępności komunikacyjnej. Najważniejszym ciągiem komunikacyjnym dla tego obszaru jest droga ekspresowa S8, zwana Trasą im. Bohaterów Bitwy Warszawskiej 1920 oraz omawiana powyżej droga ekspresowa S61 Via Baltica. Stan techniczny dróg krajowych i wojewódzkich można uznać jako zadowalający z wyłączeniem odcinków, gdzie występują koleiny spowodowane dużym natężeniem ruchu ciężkiego. Stan techniczny dróg powiatowych jest zadowalający, natomiast stan techniczny dróg gminnych można uznać jako dobry. Inwestycje drogowe realizowane są systematycznie.

Z rozbudowaną siecią drogową wiążą się jednak także liczne wyzwania. Dobrze skomunikowanie przyciąga ruch tranzytowy, w tym ciężarowy, który często korzysta z miasta jako trasy przejazdowej (dotyczy to przede wszystkim ulicy Małkińskiej – DW 627 umożliwiającej szybszy - niż drogą krajową 63 - dojazd do Małkini Górnej i Sokołowa Podlaskiego).

W listopadzie 2024 roku w Mieście Ostrów Mazowiecka wykonano badania natężenia ruchu w dwóch punktach pomiarowych wskazanych jako odcinki o znaczącym natężeniu ruchu tranzytowego z uwzględnieniem jego przeniesienia na ruch lokalny:

- na ul. Różańskiej (DK60), na wysokości skrzyżowania z ul. Tamkową;
- na ul. Lubiejewskiej (DW 627), na wysokości Marketu Kaufland.

Poniżej przedstawiono dane z wybranych dni – pełne wyniki badań znajdują się w Załączniku 1 do niniejszej diagnozy. Poziom natężenia ruchu wskazuje, iż droga przebiegająca przez centrum miasta, w praktyce pełni funkcję drogi krajowej, przejmując dużą część ruchu ciężarowego z drogi S8. Chociaż główny tranzyt odbywa się przez drogę ekspresową S8, część pojazdów, zwłaszcza ciężarowych ale także samochody osobowe, zjeżdża z tej trasy w obrębie miasta, by skorzystać z usług, parkingów czy objazdów. Największy wpływ na tak wysokie natężenie ruchu mają pojazdy osobowe - według danych Centralnej Ewidencji Pojazdów i Kierowców w Ostrowi Mazowieckiej zarejestrowanych jest około 22 tysięcy pojazdów, co stanowi wynik wyższy od całkowitej liczby wszystkich mieszkańców miasta, która wynosi jedynie 21,5 tysiąca osób.

Tabela 1. Zestawienie wyników bez podziału na kategorie (bez uwzględnienia rowerów) dla wszystkich dni w obu punktach pomiarowych.

Godziny	Dzień	Punkt ul. Różańska	Punkt ul. Lubiejewska
6:00-22:00	18.11	8067	9449
6:00-22:00	20.11	7732	11942
6:00-22:00	22.11	8522	12908
6:00-22:00	23.11	7058	12519

Źródło: badania natężenia ruchu

Tabela 2. Wyniki pomiaru 16-godzinnego z podziałem na kategorie dla punktu 1 – ul. Różańska, w dniu 22.11.2024

Godzina/ kat.pojazdu	kierunek	Motocykl	Samochód osobowy	Mikrobus	Samochód Dostawczy	Ciężarowe	Ciężarowe z naczepami	Autobus	Rolne	Suma	Rowery
6:00-22:00	Oba kierunki	16	7320	10	439	103	574	53	7	8522	83

Źródło: badania natężenia ruchu

Tabela 3. Wyniki pomiaru 16-godzinnego z podziałem na kategorie dla punktu 2 – ul. Lubiejewska, w dniu 22.11.2024

Godzina/ kat.pojazdu	kierunek	Motocykl	Samochody osobowe	Mikrobusy	Samochody Dostawcze	Ciężarowe	Ciężarowe z naczepami	Autobusy	Rolne	Suma	Rowery
6:00-22:00	Oba kierunki	18	11702	21	565	171	386	37	8	12908	135

Źródło: badania natężenia ruchu

Taki ruch nie tylko zwiększa obciążenie infrastruktury ale także negatywnie wpływa na jakość życia mieszkańców. Duża liczba pojazdów na drogach przede wszystkim generuje emisje spalin, które przyczyniają się do zanieczyszczenia powietrza. Przeciążenie dróg prowadzi do zatorów drogowych, co znacznie wydłuża czas podróży i negatywnie wpływa m.in. na produktywność i życie rodzinne. Korki wpływają także na funkcjonowanie transportu publicznego, opóźniając autobusy. Co więcej, nadmierny ruch drogowy generuje hałas, który może być uciążliwy dla mieszkańców miasta, zwłaszcza tych mieszkających w pobliżu głównych arterii.

Bezpieczeństwo w ruchu drogowym

Problemem dla mieszkańców obszaru jest także brak wystarczającej infrastruktury zapewniającej bezpieczeństwo pieszych i rowerzystów tj. chodników oraz szlaków rowerowych wzdłuż większości dróg. Ruch pieszy i rowerowy z konieczności odbywa się na jezdniach, co stwarza zagrożenie dla bezpieczeństwa.

Opisane powyżej, wysokie natężenie ruchu na drogach zarówno Miasta jak i Gminy Ostrów Mazowiecka wpływa także negatywnie na bezpieczeństwo publiczne, w tym przede wszystkim

niechronionych uczestników ruchu tj. pieszych i rowerzystów. Z danych przedstawionych w serwisie SEWIK wynika, iż w latach 2012-2022 na obszarze funkcjonalnym doszło do ponad 3500 zdarzeń drogowych, z czego w 3012 przypadkach zdarzenie miało miejsce na jezdni. W okresie tym 151 zdarzeń dotyczyło wypadków z uczestnictwem pieszych i 115 z uczestnictwem rowerzystów. W wyniku tych zdarzeń 9 osób zmarło, 31 osób zostało ciężko rannych, 68 osób zostało lekko rannych.

Tabela 4. Raport – zdarzenia drogowe na obszarze Miasta Ostrów Mazowiecka i Gminy Ostrów Mazowiecka 2012-2022.

gmina	zdarzenia
OSTRÓW MAZOWIECKA - OBSZAR MIEJSKI	2208
OSTRÓW MAZOWIECKA - OBSZAR MIE	1087
OSTRÓW MAZOWIECKA - OBSZAR WIEJSKI	106
OSTRÓW MAZOWIECKA - OBSZAR WIE	105

Źródło: <https://www.sewik.pl>

Tabela 5. Najniebezpieczniejsze ulice w Mieście Ostrów Mazowiecka

ulica	zdarzenia
LUBIEJEWSKA	460
3 MAJA	291
RÓŻAŃSKA	150
MAŁKIŃSKA	127
TADEUSZA KOŚCIUSZKI	102

Źródło: <https://www.sewik.pl>

Tabela 6. Najniebezpieczniejsze skrzyżowania w Mieście Ostrów Mazowiecka

skrzyżowanie	zdarzenia
LUBIEJEWSKA / STACYJNA	42
3 MAJA / POCZTOWA	32
BROKOWSKA / WARSZAWSKA	23
3 MAJA / DUBOISA	18
3 MAJA / STANISŁAWA DUBOISA	17

Źródło: <https://www.sewik.pl>

Problemy związane z nadmiernym, wobec wielkości i funkcji miasta, natężeniem ruchu wymagają kompleksowych rozwiązań, takich jak rozbudowa dróg rozprawdzających (wyprowadzających ruch tranzytowy z centrum miasta), rozwój bezpłatnego, ekologicznego transportu publicznego, którego trasy i godziny funkcjonowania będą dostosowane do potrzeb mieszkańców, inwestycje w kompleksową infrastrukturę rowerową (ścieżki, miejsca parkingowe i serwisowe), zapewnienie

parkingów przy węzłach przesiadkowych oraz prowadzenie kampanii promujących korzystanie z komunikacji miejskiej.

Miasto jak i Gmina Ostrów Mazowiecka, nie mają większego wpływu na poziom natężenia ruchu na drogach. W ramach polityki służącej ograniczaniu niskiej emisji pochodzącej z transportu władza samorządowa może prowadzić działania skupiające się na promowaniu i zachęcaniu do rezygnacji z transportu indywidualnego na rzecz korzystania z komunikacji zbiorowej oraz rowerów. Korzystne byłoby również promowanie idei eko jazdy, czyli ekologicznego i ekonomicznego sposobu prowadzenia pojazdu, a także wspólnych przejazdów (tzw. *car pooling*), których idea polega na wykorzystaniu w sposób maksymalny dostępnych miejsc dla pasażerów, podróżując do pracy, czy do tego samego miasta.

1.2. KOMUNIKACJA PUBLICZNA I ŚCIEŻKI ROWEROWE

Komunikacja publiczna

Organizatorem publicznego transportu zbiorowego na terenie Miasta jest Burmistrz Miasta Ostrów Mazowiecka. Operatorem realizującym usługi jest Zakład Gospodarki Komunalnej w Ostrowi Mazowieckiej Sp. z o.o. Usługi realizowane są na sześciu liniach autobusowych:

- Linia 1
- Linia 1S
- Linia 1BIS
- Linia 2
- Linia 3
- Linia 4.

Autobusy komunikacji miejskiej docierają zarówno do mieszkańców miasta jak i gminy. Linie autobusowe na obszarze miasta poprowadzone są w większości drogami z nawierzchnią utwardzoną. Liczba kursów i ich częstotliwość dostosowana jest do godzin rozpoczynania i kończenia pracy czy nauki. Autobusy kursują tylko w dni robocze, ostatnie kursy wykonywane są do godz. 18:46 (na jednej linii), brak jest późniejszych połączeń, brakuje także komunikacji w dniach wolnych od pracy i porze nocnej. Dostępność do przystanków autobusowych jest zróżnicowana i zależy od gęstości sieci drogowej z nawierzchnią bitumiczną. To sprawia, że dobrą dostępność do komunikacji autobusowej mają jedynie mieszkańcy ulic i osiedli z terenu miasta oraz miejscowości położonych wzdłuż głównych dróg. Poza zasięgiem komunikacji autobusowej i w odległości dojścia do przystanków, przekraczającej 1,0 km znajdują się przede wszystkim mieszkańcy zachodniej i północnej części miasta.

Zakład Gospodarki Komunalnej w Ostrowi Mazowieckiej Sp. z o.o. nie posiada autobusów elektrycznych.

Na terenie Miasta zlokalizowany jest dworzec autobusowy, w którym do dyspozycji pasażerów pozostaje ogrzewana lub chłodzona latem sala dworca wraz z wyposażeniem w toalety. Dworzec jest czynny w godzinach 6.00 - 19.00.

Połączenia z sąsiadującymi miejscowościami gminnymi oraz większymi ośrodkami miejskimi (Warszawa, Siedlce, Lublin, Olsztyn, Ostrołęka, Białystok, Nowy Dwór Mazowiecki, Suwałki, Giżycko, Gołdap) zapewniają przewoźnicy lokalni, krajowi i międzynarodowi, m.in. Polonus, Flix Bus, Omnibus, Podlasie Express, Eco Line.

Zdjęcie 1.

Źródło: <https://www.ostrowmaz.pl/dla-mieszkanca/miasto/transport/komunikacja-miejska>

Do Ostrowi Mazowieckiej obecnie nie kursują pociągi. Najbliższa czynna stacja kolejowa to oddalona o 15 kilometrów Małkinia, dokąd dojeżdżają pociągi Kolei Mazowieckich z Warszawy. Na stacji zatrzymują się także pociągi pospieszne kursujące z różnych miast Polski do Białegostoku.

Przez Ostrów Mazowiecką przebiega linia kolejowa Ostrołęka – Siedlce. Na linii odbywa się jedynie ruch towarowy, kursują głównie pociągi z węglem do elektrowni w Ostrołęce. Na obszarze miasta dawniej istniały stacje kolejowe Ostrów Mazowiecka i Ostrów Mazowiecka Miasto. Zostały jednak rozebrane przed 2010 rokiem i obecnie nie ma po nich śladu. Od kilku lat pojawiają się informacje o planach remontu linii kolejowej i przywrócenia pociągów pasażerskich Ostrołęka – Ostrów Mazowiecka – Małkinia, których kursowanie zostało zawieszone w 1994 roku.

łącznie wydano 10 licencji na taksówki.

Od 2024 roku w Ostrowi Mazowieckiej można korzystać z hulajnóg elektrycznych.

Zdjęcie 2

Źródło: <https://www.ostrowmaz.pl/dla-mieszkanca/miasto/transport/elektromobilnosc-skutery-ladowarka>

Na terenie miasta zorganizowany jest dowóz uczniów niepełnosprawnych do szkół. W 2023 r. z dowozu korzystało 21 uczniów, z kolei na terenie gminy Ostrów Mazowiecka 18 uczniów.¹ Na terenie gminy Ostrów Mazowiecka, oprócz dowozu uczniów niepełnosprawnych funkcjonuje dowóz uczniów, na bazie komunikacji publicznej. Z dowozów korzysta łącznie 497 osób². Gmina w przypadkach określonych ustawowo ma obowiązek zapewnić uczniowi, bezpłatny transport i opiekę do szkoły, w której obwodzie mieszka dziecko. Poza wskazanymi ustawowo, zapewnienie bezpłatnego transportu dzieci do szkół ma charakter fakultatywny.

Na terenie Gminy Ostrów Mazowiecka nie funkcjonuje komunikacja publiczna. Połączenia pomiędzy miejscowościami gminy zapewniają przewoźnicy lokalni, a także działająca na terenie Miasta Ostrów Mazowiecka komunikacja podmiejska (miejscowość Komorowo). Należy zauważyć, iż znaczna część wiejskiego obszaru funkcjonalnego dotknięta jest wykluczeniem transportowym – dotyczy to

¹ Raport o stanie miasta Ostrów Mazowiecka za 2023 r. i dane Urzędu Gminy.

² Raport o stanie Gminy Ostrów Mazowiecka za 2023 rok

wszystkich obszarów dla których odległość miejsca zamieszkania od najbliższego przystanku transportu publicznego jest większa niż 1,5 km (w obszarze pozamiejskim).

Wyniki ankiety przeprowadzonej na obszarze funkcjonalnym wskazały, że 66% ankietowanych korzysta z samochodu codziennie, a 80% ankietowanych w ogóle nie korzysta z komunikacji miejskiej, a tylko 38% korzysta z roweru jedynie kilka razy w miesiącu. Ponadto, prawie połowa respondentów stwierdza, że transport miejski powinien być bezpłatny (46%), autobusy powinny jeździć częściej (38%) i konieczne jest stworzenie podmiejskiego transportu miejskiego (33%).

Ścieżki rowerowe

W ramach projektu „Budowa ścieżek rowerowych na terenie miasta Ostrów Mazowiecka” zostało wybudowanych 17 km ścieżek rowerowych. Sieć ścieżek rowerowych została w całości zlokalizowana na terenie miasta Ostrów Mazowiecka, tak aby skomunikować ze sobą najważniejsze rejony miasta: osiedla mieszkaniowe, instytucje użyteczności publicznej, najważniejsze przedsiębiorstwa, centra handlowe, kościoły, obiekty sportowe i rekreacyjne. Ścieżki tworzą układ obsługujący zarówno ścisłe centrum miasta, jego główne kierunki komunikacyjne, jak również trasy wylotowe. Ścieżki przebiegają wzdłuż ulic: Szkoły Podchorążych Piechoty, Pl. Ks. Anny Mazowieckiej, Legionowej, Zwycięstwa, Gen. W. Sikorskiego, W. Broniewskiego, Białej, Warszawskiej, Wileńskiej, Brokowskiej, Armii Krajowej, Różańskiej, Tadeusza Kościuszki, Al. Św. Jana Pawła II, S. Dubois, H. Trębickiego, L. Mieczkowskiego, S. Batorego, Kubusia Puchatka, Jagiellońskiej, Królowej Bony, 3 Maja. Ponadto, na terenie miasta funkcjonuje ciąg pieszo-jezdny przy ul. Szpitalnej oraz ścieżka rowerowa przy ul. Różańskiej i Sielskiej.

Na terenie Gminy Ostrów Mazowiecka w 2024 roku została wybudowana droga dla pieszych i rowerów w pasie drogi powiatowej nr 2655W w miejscowości Ugniewo. Inwestycja zrealizowana została przez Powiat Ostrowski, a współfinansowana przez Gminę Ostrów Mazowiecka.

Średni odsetek mieszkańców korzystających z rowerów w Polsce wynosi kilka procent, z wyższymi wartościami w miastach bardziej przyjaznych dla rowerzystów. W globalnych rankingach, takich jak Global Bicycle Cities Index, w polskich miastach udział rowerzystów w transporcie codziennym jest znacznie niższy niż w miastach w krajach skandynawskich czy Beneluksu, gdzie wynosi około 30%. W Polsce to kilka procent, zależne od regionu i poziomu rozwoju infrastruktury rowerowej. W miastach wojewódzkich sytuacja jest lepsza, ale na poziomie gmin wiejskich wskaźniki mogą być jeszcze niższe. W Polsce średni udział ruchu rowerowego w miastach o podobnej wielkości to około 5-10% populacji. Jeśli zastosować te proporcje, można szacować, że w Ostrowi Mazowieckiej rowerów używa regularnie 1000–2000 mieszkańców.

Wyniki ankiety przeprowadzonej na obszarze funkcjonalnym wskazały, iż wśród najważniejszych działań w obszarze zrównoważonego transportu, ankietowani zaznaczyli: zmniejszenie ruchu

samochodów ciężarowych poprzez budowę obwodnicy (58%), modernizacja infrastruktury drogowej (44%), budowa nowych ścieżek rowerowych (37%).

2. ŚRODOWISKO NATURALNE I INFRASTRUKTURA

2.1. WALORY ŚRODOWISKA NATURALNEGO

Na terenie Gminy i Miasta Ostrów Mazowiecka występują elementy środowiska przyrodniczego, które z uwagi na wysokie wartości objęte zostały różnymi formami ochrony wprowadzonymi na podstawie przepisów ogólnych z zakresu ochrony środowiska³ oraz miejscowych aktów prawnych. Zróżnicowane i często unikatowe zasoby przyrodnicze zwiększają atrakcyjność turystyczną regionu. Na analizowanym obszarze występują obszar Natura 2000, pomniki przyrody oraz użytki ekologiczne, tj.⁴:

- Obszar Natura 2000: Puszcza Biała (obszar specjalnej ochrony ptaków),
- 12 pomników przyrody składających się z grup drzew lub pojedynczych jednostek,
- 10 użytków ekologicznych.

Obszar Natura 2000

Puszcza Biała znajduje się między Bugiem, a Narwią. Jest jednym z największych leśnych kompleksów na Mazowszu. Gleby, które tu występują tworzone są przez piaski rzeczno-lodowcowe, piaski gliniasto-wydymowe i torfy. W 90% gleby te wykazują słabe i średnie zbielcowanie. Mady pojawiają się sporadycznie. Powierzchnia obszaru wynosi 83 779 ha i obejmuje swym zasięgiem:

- Ostrów Mazowiecka (gmina miejska),
- Ostrów Mazowiecka (gmina wiejska),
- Pułtusk (gmina miejsko-wiejska),
- Zatory (gmina wiejska),
- Brańszczyk (gmina wiejska),
- Obryte (gmina wiejska),
- Brok (gmina miejsko-wiejska),
- Małkinia Górna (gmina wiejska),
- Długosiodło (gmina wiejska),
- Wąsewo (gmina wiejska),
- Wyszaków (gmina miejsko-wiejska),
- Serock (gmina miejsko-wiejska),

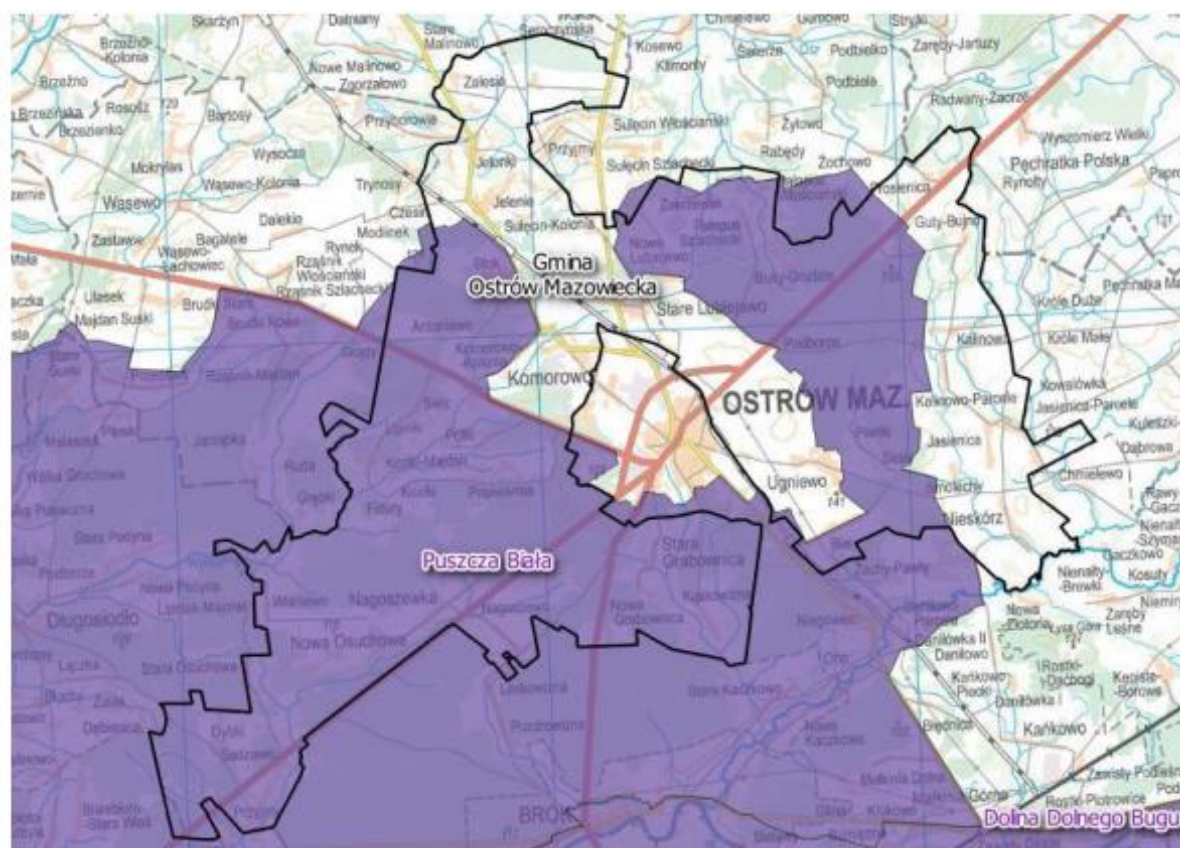
³ Ustawa o ochronie przyrody (tekst jedn. Dz. U. 2024 poz. 1478)

⁴ Rejestr form ochrony przyrody - <https://crfop.gdos.gov.pl/CRFOP/search.jsf>, 10.11.2024 r.

- Goworowo (gmina wiejska),
- Rząśnik (gmina wiejska),
- Somianka (gmina wiejska),
- Stary Lubotyń (gmina wiejska).

Sieć wodna tworzona jest przez Wymakracz, Pulewna, Prut (dopływy Narwi) oraz Brok, Grzybówka, Tuchełka, Turka (dopływy Bugu). Dominują tu suche siedliska porośnięte sosnami w średnim wieku, lokalnie pojawiają się drzewostany dębowo-grabowe, jesionowo-olszowe i olszowe.

Mapa 3. Obszar Natura 2000 – Puszcza Biała (kolor fioletowy) na tle Gminy Ostrów Mazowiecka

Źródło: Program Ochrony Środowiska dla Gminy Ostrów Mazowiecka do roku 2020

Pomniki przyrody

Elementami wzbogacającymi obszar zarówno Miasta jak i Gminy Ostrów Mazowiecka są pomniki przyrody – pojedyncze drzewa oraz grupy drzew. Na uwagę zasługują, występujące na terenie Miasta:

1. Aleja Sosnowa II złożona z grupy drzew o gatunku: Sosna zwyczajna. Położona jest wzdłuż drogi wojewódzkiej Nr 627 na odcinku od granic miejscowości Małkinia Górna poprzez obszar gminy Małkinia Górna do miejscowości Ostrów Mazowiecka poprzez obszar gminy Ostrów Mazowiecka. Lewa strona drogi od Małkini do Ostrowi Mazowieckiej;

2. Modrzew europejski - *Larix decidua* o wymiarach pierśnica: 99 cm; obwód: 311 cm; wysokość: 12 m (skrzyżowanie ul. Lubiejewskiej i Piłsudskiego – Ostrów Mazowiecka)

oraz pomniki przyrody występujące na terenie gminy wiejskiej:

1. Grupa drzew o gatunku Modrzew europejski;
2. Jesion wyniosły - *Fraxinus excelsior* o wymiarach pierśnica: 155 cm; obwód: 487 cm; wysokość: 31 m;
3. Jesion wyniosły - *Fraxinus excelsior* o wymiarach pierśnica: 108 cm; obwód: 339 cm; wysokość: 20 m;
4. Lipa drobnolistna - *Tilia cordata* o wymiarach pierśnica: 115 cm; obwód: 361 cm; wysokość: 26 m;
5. Lipa drobnolistna - *Tilia cordata* o wymiarach pierśnica: 120 cm; obwód: 377 cm; wysokość: 18 m;
6. Lipa drobnolistna - *Tilia cordata* o wymiarach pierśnica: 140 cm; obwód: 440 cm; wysokość: 28 m;
7. Kasztanowiec zwyczajny (Kasztanowiec biały) - *Aesculus hippocastanum* o wymiarach pierśnica: 114 cm; obwód: 358 cm; wysokość: 19 m);
8. Kasztanowiec zwyczajny (Kasztanowiec biały) - *Aesculus hippocastanum* o wymiarach pierśnica: 98 cm; obwód: 308 cm; wysokość: 21 m;
9. Topola czarna - *Populus nigra* o wymiarach pierśnica: 132 cm; obwód: 415 cm; wysokość: 32 m);
10. Sosna zwyczajna (Sosna pospolita) - *Pinus sylvestris* o wymiarach pierśnica: 83 cm; obwód: 261 cm; wysokość: 20 m).

Tabela 7. Zestawienie pomników przyrody na terenie Miasta Ostrów Mazowiecka i gminy Ostrów Mazowiecka

Kod	Forma ochrony
PL.ZIPOP.1393.PP.1416011.1493	pomnik przyrody
PL.ZIPOP.1393.PP.1416052.1462	pomnik przyrody
PL.ZIPOP.1393.PP.1416072.1463	pomnik przyrody
PL.ZIPOP.1393.PP.1416072.1464	pomnik przyrody
PL.ZIPOP.1393.PP.1416072.1465	pomnik przyrody
PL.ZIPOP.1393.PP.1416072.1466	pomnik przyrody
PL.ZIPOP.1393.PP.1416072.1467	pomnik przyrody
PL.ZIPOP.1393.PP.1416072.1468	pomnik przyrody
PL.ZIPOP.1393.PP.1416072.1469	pomnik przyrody
PL.ZIPOP.1393.PP.1416072.1470	pomnik przyrody
PL.ZIPOP.1393.PP.1416072.1471	pomnik przyrody

Użytki ekologiczne

Obiektami cennymi przyrodniczo o naturalnej roślinności w Gminie Ostrów Mazowiecka są również mało dostępne dla człowieka obszary podmokłe, np. tereny bagienne, torfowiska, bagna. Stanowią one łączną powierzchnię 7,69 ha. Korzyści z użytków ekologicznych to między innymi:

- Ochrona bioróżnorodności i zasobów naturalnych,
- Poprawa jakości powietrza, wody i gleby,
- Ochrona krajobrazu i dziedzictwa kulturowego,
- Rozwój ekoturystyki jako źródło dochodu dla lokalnych społeczności.

Występowanie obszarów chronionych przyczynia się do zachowania środowisk naturalnych, gdzie działalność człowieka jest ograniczona. Wpływa to na zachowanie bioróżnorodności, która ma kluczowe znaczenie w prawidłowym funkcjonowaniu ekosystemów.

Bioróżnorodność – zagrożenia

Zagrożeniem dla różnorodności biologicznej jest przede wszystkim działalność człowieka. Do najgroźniejszych zaliczyć można:

- rolnictwo - uprawa monokultur, stosowanie środków ochrony roślin, ujednolicanie biokrajobrazu, ograniczanie obszarów naturalnych ekosystemów, hodowla zwierząt o niskim zróżnicowaniu genetycznym, chów wsobny,
- leśnictwo - wycinka drzew, nadmierna eksploatacja zasobów leśnych, niszczenie runa leśnego, tworzenie monokultur,
- rybołówstwo i wędkarstwo - przekraczanie możliwości reprodukcyjnych łowisk, wprowadzanie gatunków obcych, inwazyjnych, prowadzenie jednogatunkowych hodowli, zanieczyszczenie wód,
- gospodarka łowiecka - nadmierne pozyskiwanie zwierząt z łowisk, pozbywanie się drapieżników, wprowadzanie gatunków obcych, zaburzanie biocenozy,
- gospodarka wodna i morska - zanieczyszczenia wód lądowych i mórz, nadmierna regulacja rzek, tworzenie progów wodnych, fragmentacja cieków wodnych, nadmierna melioracja,
- zagospodarowanie przestrzenne - niszczenie szlaków migracyjnych zwierząt, fragmentacja środowiska, eksploatacja surowców, urbanizacja,
- zanieczyszczenie powietrza wynikające z punktowych źródeł emisji,
- zanieczyszczenie powietrza wynikające z ruchu drogowego,

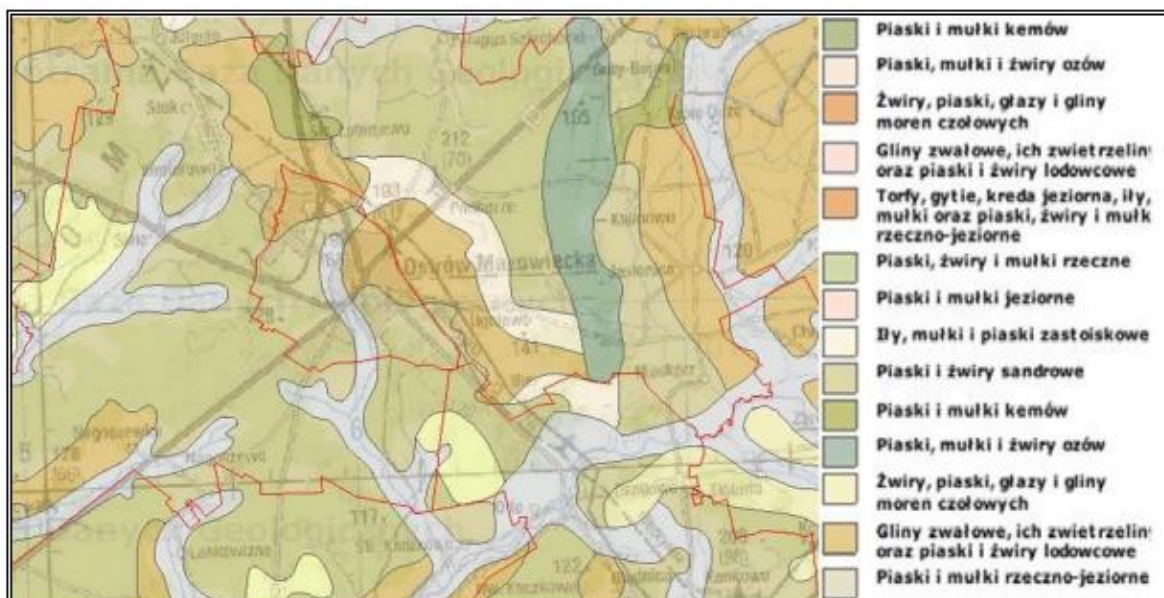
- niewłaściwe odprowadzanie ścieków: odprowadzanie ścieków do rowów przydrożnych, cieków wodnych, na pola,
- stosowanie nawozów chemicznych, w miejscach, gdzie wody gruntowe zalegają płytko pod powierzchnią,
- erozja wodna w strefach krawędziowych rzek,
- duża ingerencja w środowisko, prowadząca do degradacji obszarów, na których znajdują się złoża kopalin,
- zagrożenia hałasem,
- wzrost natężenia ruchu powodujący zwiększoną śmiertelność zwierząt i pogorszający warunki ich migracji,
- zaśmiecanie, niszczenie infrastruktury, zbieractwo runa leśnego,
- nielegalne pozbywanie się odpadów,
- transport drogowy substancji niebezpiecznych, głównie paliw płynnych (LPG, benzyna, olej napędowy) do zakładów przemysłowych i gospodarstw domowych zlokalizowanych na terenie Gminy.

Gleby

Na terenie Miasta na obszarach użytkowanych rolniczo występują gleby brunatne kwaśne i wyługowane (gleby pseudobielicowe stanowią mniejszy udział użytków rolnych). W bardzo małym stopniu można tutaj spotkać gleby murszowate i czarne ziemie. Pod względem rolniczej przydatności na terenie tym gleby klasy IIIA i IIB stanowią poniżej 25% ogółu użytków rolnych, ok. 1/3 stanowią gleby zaliczane do klasy IVa i IVb, a pozostały obszar zaliczany jest do gleb klasy V, VI, VIz. Z kolei na terenach ogrodów przydomowych jednorodzinnej zabudowy mieszkaniowej oraz pracowniczych ogrodów działkowych występują urbariozimy. Obszar śródmieścia z zabudową wielorodzinną i terenów zakładów produkcyjnych oraz usługowych charakteryzuje się występowaniem w powierzchniowych warstwach gruntów antropogenicznych.

Budowę geologiczną obszaru Miasta tworzą utwory czwartorzędowe reprezentujące plejstocen. Według Centralnej Bazy Danych Geologicznych na terenie Miasta Ostrów Mazowiecka dominują piaski i mułki kemów, torfy, grytie, kreda jeziorna, iły, mułki oraz piaski, żwiry i mułki rzeczno-jeziorne oraz piaski, mułki i żwiry ozów. Ich rozmieszczenie zostało przedstawione na poniższym rysunku.

Mapa 4. Położenie geologiczne Miasta Ostrów Mazowiecka

Źródło: Program ochrony środowiska dla Miasta Ostrów Mazowiecka na lata 2019-2022 z perspektywą na lata 2023-2026

Na terenie Miasta Ostrów Mazowiecka nie występują obszary górnicze ani złoża kruszyw naturalnych.

Zgodnie z mapą dostępną na stronie Państwowego Instytutu Geologicznego (System Ośłony Przeciw osuwiskowej SOPO), na terenie analizowanej jednostki samorządu terytorialnego nie występują obszary naturalnych zagrożeń geologicznych, w tym zagrożeń osuwania się mas ziemnych/skalnych w Mieście Ostrów Mazowiecka.

Na obszarze Gminy Ostrów Mazowiecka występują gleby różnej jakości: od gleb dobrych (klasa bonitacyjna IIIa) po gleby najgorsze (kl. VI). Wzdłuż dróg, jednostkowo i na niewielkich powierzchniowo obszarach mogą znajdować się gleby zanieczyszczone głównie metalami ciężkimi. Przyczyną tych zanieczyszczeń są pojazdy samochodowe, dlatego przydatność gruntów przylegających do dróg w odległości 70 – 120 m, jest ograniczona dla celów rolniczych i leśnych.

Na cele nierolnicze i nieleśne można przeznaczyć przede wszystkim grunty oznaczone w ewidencji gruntów jako nieużytki, których na terenie gminy jest 118 ha.

Na terenie Gminy eksploatowane są dwa złoża piasków: Guty-Bujno I, Prosienica III oraz jedno złożo piasków i żwirów – Komorowo. Z pozostałych złóż (Guty-Bujno, Koziki, Prosienica II, Prosienica IV) zaprzestano wydobycie, jednak podaje się, że Udokumentowane tu złoża mają razem około 11,7 mln ton.

W wyniku ankiety przeprowadzonej na obszarze funkcjonalnym, respondenci wskazali, iż:

- Blisko 70% ankietowanych stwierdza, że może zmienić swoje nawyki i postawy na bardziej proekologiczne i prośrodowiskowe,
- Prawie 50% badanych chce poszerzyć swoją wiedzę z zakresu ochrony klimatu i środowiska

- Ponad 37% mieszkańców deklaruje, że może wyrazić publiczne poparcie dla określonych rozwiązań prośrodowiskowych i proklimatycznych,
- Ponad 86% mieszkańców uznało, że rozwijanie programów edukacyjnych w mieście i gminie Ostrów Mazowiecka jest ważne lub bardzo ważne.

2.2. GOSPODARKA ODPADAMI

Gospodarka odpadami komunalnymi na terenie omawianych jednostek realizowana jest zgodnie z wymaganiami ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach. Zgodnie z jej zapisami podmiot odbierający odpady komunalne jest zobowiązany do przekazywania odebranych od właściciela nieruchomości niesegregowanych odpadów komunalnych bezpośrednio do instalacji komunalnej.

Od 01.01.2023 r. odbiór odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości zamieszkałych i ich zagospodarowanie realizowane było na terenie Miasta przez Zakład Gospodarki Komunalnej w Ostrowi Mazowieckiej Sp. z o.o. ul. B. Prusa 66, 07-300 Ostrów Mazowiecka. Firma została wybrana w trybie przetargu⁵.

Na terenie Miasta Ostrów Mazowiecka zorganizowano Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych, który zlokalizowany jest przy Zakładzie Gospodarki Komunalnej w Ostrowi Mazowieckiej Sp. z o.o. na ul. Łąkowej 10. W Punkcie Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych odbierane były wskazane poniżej rodzaje odpadów komunalnych z podziałem na następujące frakcje⁶:

- papier i tektura,
- metal i tworzywa sztuczne,
- szkło i odpady opakowaniowe ze szkła z podziałem na szkło białe i kolorowe,
- odpady ulegające biodegradacji oraz odpady zielone,
- opakowania wielomateriałowe,
- chemikalia (farby, rozpuszczalniki, oleje odpadowe itp.),
- baterie i akumulatory,
- zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny,
- zużyte opony,
- meble i inne odpady wielkogabarytowe,
- odpady budowlano-remontowe,
- popiół paleniskowy.

⁵ Umowa na świadczenie usług w zakresie odbioru, transportu i zagospodarowania stałych odpadów komunalnych z nieruchomości, na których zamieszkują mieszkańcy na terenie Miasta Ostrów Mazowiecka została zawarta na okres od 01.01.2023 r. do 31.12.2023 r.

⁶ Analiza stanu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie Miasta Ostrów Mazowiecka 2023 r.

Uchwałą Rady Miasta Ostrów Mazowiecka ustalone zostało ograniczenie ilości odpadów przyjmowanych przez Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych w zamian za pobraną opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi w następujący sposób:

- 1) zużyte opony: 6 szt. od gospodarstwa domowego w roku kalendarzowym;
- 2) meble i inne odpady wielkogabarytowe – 500 kg od gospodarstwa domowego w roku kalendarzowym;
- 3) odpady budowlane i rozbiórkowe – 500 kg od gospodarstwa domowego w roku kalendarzowym;
- 4) odpady stanowiące części roślin pochodzących z pielęgnacji terenów zielonych stanowiących odpady komunalne – 200 kg od gospodarstwa domowego w roku kalendarzowym.

Za przyjęcie do Punktu Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości z terenu Miasta Ostrów Mazowiecka, powyżej limitów, ustalone zostały ceny:

- za zużyte opony – 1,00 zł/kg
- za odpady wielkogabarytowe – 1,30 zł/kg
- za odpady budowlane i rozbiórkowe – 0,50 zł/kg
- za odpady stanowiące części roślin pochodzących z pielęgnacji terenów zielonych, stanowiących odpady komunalne (zielone) – 0,60 zł/kg

Pozostałe odpady segregowane mieszkańcy miasta mogą dostarczać bezpłatnie do punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych,. Miasto w 2023 roku na prowadzenie Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych w ramach powierzenia wydatkowało kwotę 125.997,96 zł netto oraz na zagospodarowanie odpadów z PSZOK kwotę 308.882,64 zł netto.

Ponadto, na przeterminowane leki i termometry rtęciowe przeznaczono pojemniki znajdujące się w trzynastu aptekach zlokalizowanych na terenie Miasta. Pojemniki na zużyte baterie znajdują się także w obiektach użyteczności publicznej tj. Urząd Miasta w Ostrowi Mazowieckiej, Starostwo Powiatowe w Ostrowi Mazowieckiej, placówki oświatowe i kulturalne na terenie Miasta Ostrów Mazowiecka.

Odpady zielone, przez które rozumie się odpady komunalne stanowiące części roślin pochodzących z pielęgnacji terenów zielonych, ogrodów, parków i cmentarzy mieszkańcy bezpłatnie odpłatnie mogli dostarczać do PSZOK w Ostrowi Mazowieckiej przy ul. Łąkowej 10.

W Polsce, jak i w Unii Europejskiej, istnieją określone wymagania dotyczące poziomu recyklingu i przygotowania do ponownego użycia odpadów komunalnych. Zgodnie z dyrektywami UE, państwa członkowskie są zobowiązane do osiągnięcia określonych celów recyklingowych, które mają na celu poprawę efektywności zarządzania odpadami, zmniejszenie ich ilości trafiającej na składowiska oraz ograniczenie negatywnego wpływu na środowisko. **Cele Unii Europejskiej dotyczące recyklingu odpadów komunalnych:**

1. **Do 2025 roku:** 55% masy odpadów komunalnych powinno zostać poddanych recyklingowi lub przygotowaniu do ponownego użycia.
2. **Do 2030 roku:** Cel wzrasta do **60%**.
3. **Do 2035 roku:** Cel wzrasta do **65%**, co oznacza, że co najmniej 65% odpadów komunalnych ma być poddawane recyklingowi lub przygotowaniu do ponownego użycia.

Oprócz recyklingu, Unia Europejska nakłada również obowiązki na przygotowanie odpadów do ponownego użycia. Państwa członkowskie muszą dążyć do maksymalizacji liczby produktów, które można ponownie użyć przed ich recyklingiem lub zniszczeniem. W Polsce obowiązuje również szczególny nacisk na segregację odpadów już na etapie ich zbierania, co ułatwia dalsze procesy recyklingowe.

Na terenie Miasta Ostrów Mazowiecka nie ma możliwości przetwarzania odpadów komunalnych. Wszystkie odpady zgodnie z zawartą umową przekazywane były do Instalacji do Sortowania i Kompostowania Odpadów w Starym Lubiejewie. ul. Łomżyńska 11, 07-300 Ostrów Mazowiecka. Zakład zlokalizowany jest przy drodze wojewódzkiej nr 677 Ostrów Mazowiecka – Łomża, poza terenem zabudowy mieszkalnej. Najbliższa zwarta zabudowa mieszkalna znajduje się w odległości ok. 600 m na południe⁷.

W 2023 r. zebrano⁸:

1. odpadów komunalnych - 8879,9727 Mg,
2. odpadów ulegających biodegradacji - 444,4356 Mg,
3. odpadów nieulegających biodegradacji – 6508,9644 Mg

W 2023 roku masa odebranych zmieszanych odpadów przez Zakład Gospodarki Komunalnej w Ostrowi Mazowieckiej Sp. z o.o. wyniosła 5 336,16 Mg. Do ponownego użycia i poddania recyklingowi przygotowano 2404,8581 Mg odpadów komunalnych. Osiągnięto poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia – 30,56%. Wskaźnik ten jest o niemal 25% niższy od wymaganego, co powoduje

⁷ <https://gkostrow.pl/projekty-unijne/etap-ii/opis-projektu/>, 10.11.2024 r.

⁸ Sprawozdanie wójta, burmistrza lub prezydenta miasta z realizacji zadań z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi, nr sprawozdania: 2023/GKOM/7590004579/3

nałożenie na Miasto kar finansowych przez organ nadzorujący - Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska.

Tabela 8. Odpady nie ulegające biodegradacji

Rodzaj odpadów	Masa odebranych odpadów komunalnych [Mg]
papier i tektura	166,92
tworzywa sztuczne	155,48
szkło	252,10
metal	21,9173
przeterminowane leki	0,9557
zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny	20,094
odpady ulegające biodegradacji	1747,520
odpady wielkogabarytowe	208,260
zużyte opony	30,731
zmieszane odpady opakowaniowe	266,700
zmieszane odpady komunalne	4369,92
popiół	398,020

Źródło: Analiza stanu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie Miasta Ostrów Mazowiecka 2023 r.

W ramach Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych wyposażono wszystkich mieszkańców w pojemniki do zbierania odpadów komunalnych. W 2023 roku zostało wykorzystanych 331 570 worków do odbioru odpadów komunalnych segregowanych. W tym:

- koloru brązowego 120 l – 160 600 szt.,
- koloru zielonego 120 l – 30 840 szt.,
- koloru żółtego 120 l – 80 230 szt.,
- koloru niebieskiego 120 l – 31 000 szt.,
- koloru szarego – 25 500 szt.,
- koloru czarnego – 3 400 szt. (dot. śmietniczek).

Masa odpadów komunalnych wytworzonych na terenie Gminy przekazanych do termicznego przekształcania oraz stosunek masy odpadów komunalnych przekazanych do termicznego przekształcania do masy odpadów komunalnych wytworzonych na terenie Gminy, to 0.52 Mg.

27 listopada 2024 roku Rada Miasta przyjęła uchwałę dotyczącą podwyżki opłat. Uzasadnieniem podwyżek są rosnące koszty systemu gospodarki odpadami (w tym wyższe opłaty za transport oraz wzrost odpadów produkowanych przez mieszkańców a przez to wyższe koszty za recykling). Jak podaje serwis OSTROWMAZ24.PL „*wyższe stawki mają zachęcić mieszkańców do bardziej konsekwentnego segregowania śmieci*”. Nowe stawki obowiązują od 1 stycznia 2025 roku.

Mimo, podejmowania opisanych powyżej działań, problemem Miasta Ostrów Mazowiecka jest niewystarczający poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia wynikający głównie z nieprawidłowej segregacji odpadów u źródła. Poniżej przedstawiono zdjęcia z komór śmietnikowych

wspólnot mieszkaniowych w Mieście, wykonanych przez pracowników Zakładu Gospodarki Komunalnej w Ostrowi Mazowieckiej Sp. z o.o.

Zdjęcia 3-6

Źródło: Zakład Gospodarki Komunalnej w Ostrowi Mazowieckiej Sp. z o.o.

Zwiększenie poziomu recyklingu i przygotowania do ponownego użycia odpadów wymaga kompleksowych działań opartych na wspólnym zaangażowaniu administracji publicznej, mieszkańców, wdrożenia efektywnego systemu gospodarowania odpadami w Mieście a także inwestycji w środki trwałe. Przeprowadzanie regularnych kampanii edukacyjnych na temat korzyści z recyklingu, prawidłowego segregowania odpadów oraz znaczenia zmniejszania ilości odpadów. Zwiększenie świadomości mieszkańców w tym zakresie jest kluczowe dla skutecznego wdrożenia recyklingu. Zasadne jest także zachęcanie mieszkańców do aktywnego udziału w systemach segregacji, np. poprzez wprowadzenie systemów nagród za poprawne segregowanie, a także kar dla tych, którzy nie przestrzegają zasad segregacji.

Odbiorem odpadów komunalnych z terenu **gminy Ostrów Mazowiecka** z nieruchomości zamieszkałych oraz nieruchomości, na której znajdują się domki letniskowe lub inne nieruchomości wykorzystywane na cele rekreacyjno – wypoczynkowe zajmuje się Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych i Rolniczych Sp. z o.o. W ramach nowego systemu właściciele nieruchomości zamieszkałych oraz nieruchomości, na

których znajdują się domki letniskowe lub inne nieruchomości (j.w.) mają możliwość selektywnego zbierania odpadów „u źródła” (bezpośrednio na terenie nieruchomości). Odbiorem odpadów „u źródła” zostały objęte następujące frakcje odpadów:

1. papier,
2. szkło,
3. tworzywa sztuczne i metale w tym odpady opakowaniowe wielomateriałowe,
4. bioodpady,
5. popiół,
6. meble i inne odpady wielkogabarytowe,
7. zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny
8. niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne.

Drugim filarem selektywnej zbiórki odpadów stanowi Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych (PSZOK), który na terenie Gminy Ostrów Mazowiecka znajduje się przy: ul. Wileńskiej 117 w Ostrowi Mazowieckiej.

Wpłaty z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi wyniosły w 2023 roku 2 540 304,17 zł, w związku z czym nie wystąpiła nadwyżka z opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi, co więcej bilans wypadł ujemny, co spowodowało konieczność dopłat do systemu z budżetu Gminy⁹.

Gmina Ostrów Mazowiecka jest gminą wiejską na terenie, której większość nieruchomości stanowią nieruchomości zagrodowe, wiąże się to ze specyfiką powstających na jej terenie odpadów komunalnych. Dane zawarte w sprawozdaniach za 2023 rok wykazały, iż ilości poszczególnych rodzajów odebranych odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości z terenu gminy Ostrów Mazowiecka, ilości zebranych odpadów komunalnych w punktach PSZOK oraz ilości zebranych przez podmioty zbierające odpady komunalne w 2023 roku kształtowały się dla danych rodzajów odpadów, następująco: Ilość odpadów wytworzonych na terenie gminy Ostrów Mazowiecka w 2023 r. poddane procesowi R1 (wykorzystanie głównie jako paliwa lub innego środka wytwarzania energii) wyniosła 41,6 Mg. Biorąc pod uwagę łączną masę odpadów komunalnych wytworzonych na terenie gminy w 2023 r., wynoszącą 2 660,22 Mg, stosunek masy odpadów komunalnych przekazanych do termicznego przekształcenia do masy odpadów komunalnych wytworzonych na terenie gminy wyniósł 1,56%.

Wyniki ankiety przeprowadzonej wśród mieszkańców wskazują, iż:

⁹ Koszty funkcjonowania systemu gospodarki odpadami komunalnymi w gminie Ostrów Mazowiecka w 2023 roku. Źródło: opracowanie własne według danych Urzędu Gminy Ostrów Mazowiecka.

- ponad 70% ankietowanych stwierdza, że wie, czym jest gospodarka w obiegu zamkniętym (wyjaśnienie terminu). Natomiast większość mieszkańców utożsamia ten termin tylko z recyklingiem, czyli ponownym użyciem materiałów jak plastik, papier i szkło, a także segregowaniem odpadów. Pozostałe aspekty gospodarki w obiegu zamkniętym są mniej znane.
- około 22% ankietowanych zgłasza problemy w segregowaniu konkretnych odpadów, w tym materiałów łączonych jak kartony po mleku, kopert z okienkiem plastikowym, materiałów budowlanych etc.
- ponad 55% respondentów stwierdza, że najważniejsze dla nich są: bonusy zachęcające do segregowania oraz poprawa infrastruktury odbioru odpadów (więcej terminów odbioru nietypowych odpadów, pojemników etc).

2.3. GAZOCIĄGI

Teren Miasta Ostrów Mazowiecka jest zaopatrywany w gaz ziemny przez stację redukcyjno – pomiarową I stopnia zlokalizowaną we wsi Podborze na terenie gminy Ostrów Mazowiecka. Stacja zasilana z gazociągu przesyłowego wysokiego ciśnienia DN 250 Warszawa-Białystok, gazociągiem DN 80. Gaz dostarczany jest bezpośrednio do odbiorców indywidualnych i przemysłowych.

Długość czynnej sieci przesyłowej i dystrybucyjnej wynosi 73 847 m. Do sieci gazowej podłączonych jest 1 928 budynków z czego 1 919 stanowią budynki mieszkalne. Z sieci gazowej korzysta 5 435 osób, co stanowi 25,2 % mieszkańców Miasta¹⁰.

Na przestrzeni lat wzrosła liczba przyłączy do budynków o 23,86% oraz liczba odbiorców gazu o 20,04%. W związku z rozwojem sieci gazowej na terenie Miasta wzrosło jego zużycie.

Dodatek gazowy w Mieście Ostrów Mazowiecka

Osoby, które ogrzewają mieszkanie lub dom gazem, mogły otrzymać zwrot podatku VAT od ceny gazu dostarczonego w 2023 r. Kwota zwrotu wynika z opłaconej faktury dokumentującej dostarczenie paliw gazowych od dnia 1 stycznia 2023 r. do dnia 31 grudnia 2023 r. Refundację podatku VAT otrzyma osoba wykorzystująca gaz jako główne źródło ogrzewania gospodarstwa domowego. Urządzenie grzewcze zasilane paliwami gazowymi muszą być wpisane do CEEB do dnia 21 grudnia 2022 r. Wpis do CEEB po 21 grudnia 2022 r. jest możliwy, ale tylko w przypadku głównego źródła ogrzewania wpisanego lub zgłoszonego po raz pierwszy do CEEB. Refundacja podatku VAT przysługiwała:

- gospodarstwu domowemu, które jako główne źródło ogrzewania wykorzystuje kocioł na paliwa gazowe,

¹⁰ Dane za 2023 r., GUS.

- źródło ogrzewania zostało wpisane lub zgłoszone do centralnej ewidencji emisyjności budynków CEEB
- przeciętne miesięczne dochody, w przypadku gospodarstwa jednoosobowego, nie przekraczają 2 100,00 zł lub 1 500,00 zł na osobę w przypadku gospodarstwa wieloosobowego. W przypadku wniosków złożonych od 1 stycznia do 31 lipca 2023 r. obowiązywał dochód z 2021 r., a w przypadku wniosków złożonych od 1 sierpnia do 31 grudnia 2023 r. dochód za 2022 r.

W 2023 roku złożono do MOPS 67 wniosków z czego 59 rozpatrzono pozytywnie, wydano 8 decyzji odmownych. Dodatek gazowy wypłacono na kwotę 14 866,76 zł.

Przez gminę Ostrów Mazowiecka przebiegają dwie linie gazociągu wysokiego ciśnienia zaopatrujące miasto. Na terenie gminy znajdują się dwie stacje redukcyjno - pomiarowe: w Podborzu oraz Starym Lubiejewie. Korzystanie z gazu sieciowego możliwe jest w dwóch miejscowościach tj. Komorowie oraz Starym Lubiejewie, przy czym gaz pochodzi z rozdzielczej sieci miejskiej.

Długość czynnej sieci przesyłowej i dystrybucyjnej wynosi 82 505 m. Do sieci gazowej podłączonych jest 384 budynków z czego 346 stanowią budynki mieszkalne. Z sieci gazowej korzysta 3 339 osób, co stanowi 26,6 % mieszkańców Miasta¹¹.

W celu ograniczenia wzrostu kosztów dla odbiorców paliw gazowych w gospodarstwach domowych o najniższych dochodach, zużywających paliwa gazowe do celów grzewczych, w ustawie wprowadzono mechanizm zwrot podatku VAT poniesionego przez tych odbiorców za paliwa gazowe dostarczone w 2023 r., na podstawie opłaconej faktury dokumentującej dostarczenie paliw gazowych od dnia 1 stycznia 2023 r. do dnia 31 grudnia 2023 r.

Dodatek gazowy w Gminie Ostrów Mazowiecka

Dodatek gazowy przysługuje, jeżeli przeciętne miesięczne dochody, w przypadku gospodarstwa jednoosobowego, nie przekraczają 2100 zł lub 1500 zł na osobę w przypadku gospodarstwa wieloosobowego. W 2023 roku do Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Ostrowi Mazowieckiej wpłynęło 9 wniosków o wypłatę refundacji podatku VAT, z tego pozytywnie rozpatrzono 6 wniosków na łączną kwotę 3 726,72 zł.

2.4. ENERGETYKA

Cały obszar Miasta Ostrów Mazowiecka jest zelektryfikowany. Miasto zasilane jest w energię elektryczną dzięki stacji GPZ Ostrów Mazowiecka 110/15 kV, która zlokalizowana jest na terenie gminy

¹¹ Dane za 2023 r., GUS.

Ostrów Mazowiecka. Ponadto funkcjonuje tutaj 126 sieci transformatorowych o mocy 15/0,4 kV, których obciążenie w chwilach szczytowych waha się w granicach od 50% do 74%. Na obszarze Miasta występują linie energetyczne napowietrzne oraz kablowe.

Zaopatrzenie w ciepło na terenie Miasta Ostrów Mazowiecka odbywa się za pomocą kotłowni lokalnych oraz ciepła sieciowego, którego dystrybutorem jest Zakład Gospodarki Komunalnej w Ostrowi Mazowieckiej Sp. z o.o. Głównymi paliwami wykorzystywanymi do ogrzewania są węgiel i gaz.

Miejski system ciepłowniczy zasilany jest z dwóch źródeł ciepła. Pierwszym źródłem jest ciepłownia przy ul. Lipowej 4 wyposażona w trzy kotły wodne o łącznej mocy nominalnej 19,8 MW zasilane węglem kamiennym (miel węglowy), drugim źródłem jest ciepłownia przy ul. Trębickiego 3 wyposażona w dwa kotły wodne o łącznej mocy nominalnej 8,2 MW zasilane gazem ziemnym. Do większych kotłowni zasilających odbiorców w ciepło, znajdujących się poza miejską siecią ciepłowniczą obiekty, należą kotłownie zlokalizowane przy: Szpitalu Powiatowym, Fabrykach Mebli FORTE S.A., Mleczarni Ostrowia Sp. z o.o., Stacji Uzdatniania Wody. Znajdująca się poza zasięgiem miejskiej sieci ciepłowniczej zabudowa jednorodzinna oraz zakłady usługowe wykorzystują indywidualne systemy grzewcze oparte na gazie ziemnym, paliwach stałych, oleju opałowym¹². Według danych z Banku Danych Lokalnych GUS z 2023 r. w instalacje c. o. wyposażonych jest 8 005 mieszkań¹³ (co stanowi 89,7% ogółu mieszkań na terenie Miasta)¹⁴.

Dodatek elektryczny w Mieście Ostrów Mazowiecka

Zgodnie z ustawą, dodatek elektryczny przysługuje odbiorcy energii elektrycznej w gospodarstwie domowym, w przypadku, gdy główne źródło ogrzewania jest zasilane energią elektryczną. Co ważne, źródło to musi zostać zgłoszone lub wpisane do centralnej ewidencji emisyjności budynków. Kluczowy jest tu termin poinformowania gminy o głównym źródle ogrzewania. Musi ono zostać wpisane do CEEB do dnia 11 sierpnia 2022 r. albo po tym dniu – w przypadku głównych źródeł ogrzewania zgłoszonych lub wpisanych po raz pierwszy. Ma to miejsce w przypadku budowy nowych domów.

Na jedno gospodarstwo domowe można było otrzymać jedno dofinansowanie:

- 1000,00zł – dla gospodarstwa domowego, które w 2021 roku zużyło mniej niż 5 MWh energii elektrycznej,
- 1500,00zł - dla gospodarstwa domowego, które w 2021 roku zużyło więcej niż 5 MWh energii elektrycznej

¹² Program ochrony środowiska dla miasta Ostrów Mazowiecka na lata 2019-2022 z perspektywą na lata 2023-2026

¹³ Dane za 2023 r. GUS

¹⁴ Mieszkania ogółem 8 923, dane za 2023 r. GUS

W 2023 r. złożono 24 wnioski na dodatek elektryczny, pozytywnie rozpatrzono 22 wnioski. Wypłacono dodatki elektryczne na kwotę 26 000,00zł.

W gospodarce komunalnej Gminy Ostrów Mazowiecka zabezpieczenie potrzeb ciepłych (ogrzewanie budynków, ciepła woda użytkowa) zapewniają w większości indywidualne źródła ciepła. Większość budynków mieszkalnych korzysta z indywidualnych źródeł ciepła, opalanych najczęściej węglem, drewnem lub olejem opałowym. Istniejący w Gminie, rozproszony system zaopatrzenia w ciepło jest adekwatny w świetle znacznego rozproszenia zabudowy. System ten należy jednak systematycznie udoskonalać poprzez upowszechnianie centralnego ogrzewania i wysokosprawnych kotłów, a także termomodernizację budynków i wykorzystanie technologii korzystających częściowo lub w całości z odnawialnych źródeł energii (kotły na biomasę, panele słoneczne, pompy ciepła). Mieszkania wyposażone w c.o. 3 123, co stanowi 74% mieszkań.

Miasto Ostrów Mazowiecka w dniu 11 lipca 2019 r. podpisało Porozumienie nr 18/2019 z Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska w Warszawie dotyczące wspólnej realizacji w latach 2019 – 2027 programu priorytetowego „Czyste Powietrze”. Na mocy tego porozumienia w Urzędzie Miasta Ostrów Mazowiecka został utworzony punkt informacyjno-konsultacyjny programu, w którym mieszkańcy miasta mogą otrzymać pomoc przy wypełnianiu wniosków o płatność.

21 listopada 2024 r. Miasto Ostrów Mazowiecka podpisało umowę o partnerstwie z Województwem Mazowieckim na realizację projektu „Mazowsze bez smogu”. Zgodnie z zawartą umową Miasto zatrudnia ekodoradcę – specjalistę w dziedzinie ochrony środowiska, którego głównym celem jest realizacja działań w zakresie ochrony powietrza, podnoszenia świadomości mieszkańców na temat ochrony powietrza oraz wspieranie działań proekologicznych.

Gmina Ostrów Mazowiecka w dniu 11 lipca 2019 r. podpisała Porozumienie o nr 19/2019 z Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska w Warszawie na lata 2019 – 2027 dotyczące wspólnej realizacji programu priorytetowego „Czyste Powietrze”, którego celem jest poprawa efektywności energetycznej i zmniejszenie emisji pyłów i innych zanieczyszczeń do atmosfery. Dotacja z programu „Czyste powietrze” obejmuje m. in. docieplenie przegród budynku, zakup i wymianę stolarki okiennej i drzwiowej, montaż lub modernizację instalacji centralnego ogrzewania i ciepłej wody użytkowej, zakup i montaż mikroinstalacji fotowoltaicznej oraz wentylacji mechanicznej wraz z odzyskiem ciepła, a także dokumentację projektową, audyt energetyczny.

Dodatek elektryczny w Gminie Ostów Mazowiecka

W dniu 17 października 2022 r. została opublikowana ustawa o szczególnych rozwiązaniach służących ochronie odbiorców energii elektrycznej w 2023 r., w związku z sytuacją na rynku energii elektrycznej (Dz. U. z 2022 r. poz. 2127). Ustawa wprowadziła nową formę wsparcia w postaci dodatku elektrycznego. Dodatek elektryczny przysługiwał, jeśli główne źródło ogrzewania gospodarstwa

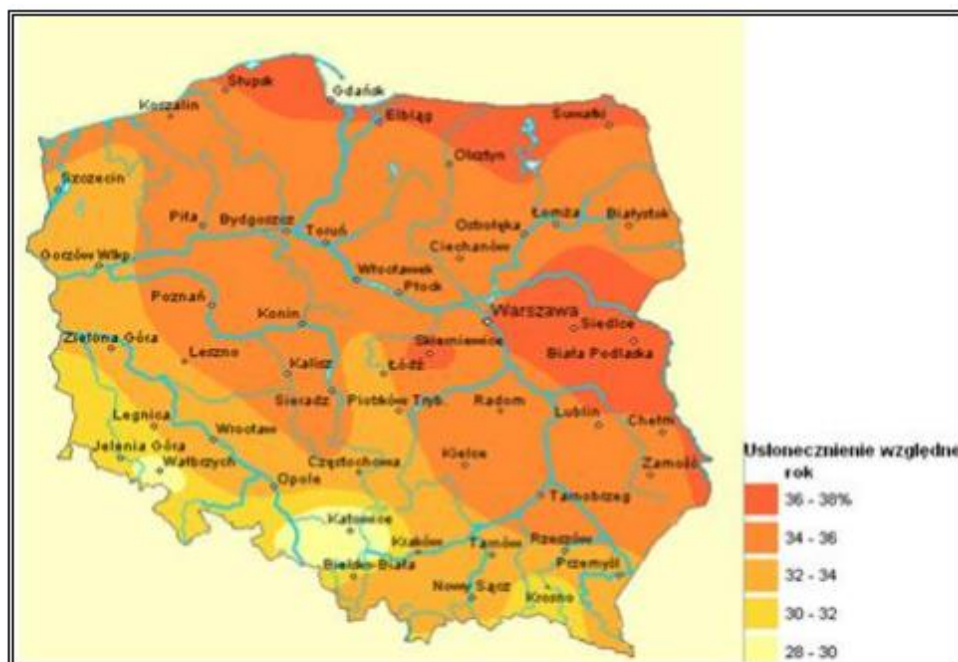
domowego jest zasilane energią elektryczną i źródło to zostało zgłoszone lub wpisane do Centralnej Ewidencji Emisyjności Budynków, o której mowa w art. 27a ust. 1 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o wspieraniu termomodernizacji i remontów oraz o centralnej ewidencji emisyjności budynków (Dz. U. z 2022 r. poz. 438, 1561, 1576 i 1967), do dnia 11 sierpnia 2022 r., albo po tym dniu – w przypadku głównych źródeł ogrzewania zgłoszonych lub wpisanych po raz pierwszy do Centralnej Ewidencji Emisyjności Budynków, o których mowa w art. 27g ust. 1 tej ustawy. Dodatek elektryczny wynosił jednorazowo: - 1000 zł i - 1500 zł (w przypadku, gdy zużycie energii elektrycznej w gospodarstwie domowym w tym samym miejscu zamieszkania w 2021 r. wynosiło więcej niż 5 MWh). Od roku 2022 ogółem wydano 23 pozytywne informacje (8 informacji pozytywnych w 2023 r.) na kwotę 28 000,00 zł.

Podniesienie świadomości ekologicznej mieszkańców, szczególnie w odniesieniu do stosowanych źródeł ciepła i paliw do ogrzewania gospodarstw domowych i przygotowania ciepłej wody użytkowej wpłynie na poprawę komfortu ich życia a także na jakość powietrza na omawianym obszarze funkcjonalnym. Wskazane jest podejmowanie działań w celu budowy przyjaznej środowisku i efektywnej infrastruktury energetycznej. Należy dążyć do ograniczenia emisji zanieczyszczeń poprzez stopniowe ograniczanie wykorzystywania węgla kamiennego jako głównego nośnika energii cieplnej stosowanego do ogrzewania budynków mieszkalnych oraz do zmniejszenia ilości zużywanego ciepła. W tym celu wskazane jest przeprowadzenie termomodernizacji budynków, w tym budynków użyteczności publicznej. Dbłość o wysoką sprawność instalacji grzewczej można osiągnąć poprzez modernizację indywidualnych źródeł ciepła oraz zachowanie dobrego stanu instalacji wewnętrznej.

2.5. ODNAWIALNE ŹRÓDŁA ENERGII

Możliwość eksploatacji i rozwój ekologicznych źródeł energii jest szansą na zwiększenie bezpieczeństwa energetycznego, a także stwarza możliwość poprawy zaopatrzenia energetycznego terenów o słabo rozwiniętej infrastrukturze energetycznej. Powstawanie nowych inwestycji w zakresie odnawialnych źródeł energii (OZE) przyczynia się do redukcji emisji CO₂ oraz wpływa na oszczędność energii i zwiększenie efektywności energetycznej. Montaż tego typu urządzeń wiąże się z dość wysokimi nakładami na etapie inwestycyjnym, natomiast w fazie eksploatacji pozwala na duże oszczędności w opłatach za energię w porównaniu do powszechnie stosowanych źródeł ciepła opalanych węglem, olejem czy gazem.

Mapa 5. Usłonecznienie względne na terenie Polski

Źródło: <http://maps.igipz.pan.pl/atlas>

Energia słoneczna w Mieście Ostrów Mazowiecka

Możliwość eksploatacji i rozwój ekologicznych źródeł energii jest szansą na zwiększenie bezpieczeństwa energetycznego, a także stwarza możliwość poprawy zaopatrzenia w energię terenów o słabo rozwiniętej infrastrukturze energetycznej. Powstawanie w województwie nowych inwestycji w zakresie odnawialnych źródeł energii (OZE) przyczyni się również do redukcji emisji CO₂ oraz wpłynie na oszczędność energii i zwiększenie efektywności energetycznej. Montaż tego typu urządzeń wiąże się z dość wysokimi nakładami na etapie inwestycyjnym, natomiast w fazie eksploatacji pozwala na duże oszczędności w opłatach za energię w porównaniu do powszechnie stosowanych źródeł ciepła opalanych węglem, olejem czy gazem.

Miasto Ostrów Mazowiecka położona jest na obszarze, gdzie usłonecznienie względne w ciągu roku (czyli liczba godzin z bezpośrednio widoczną tarczą słoneczną) waha się w granicach 34-36% i należy do największego w Polsce.

Na terenie Miasta Ostrów Mazowiecka na obszarze zabudowanym, a szczególnie w budownictwie mieszkaniowym, użyteczności publicznej i produkcyjno – usługowym, istnieją warunki do zastosowania kolektorów słonecznych (termicznych). W chwili obecnej niektórzy indywidualni właściciele budynków pozyskują energię z ww. źródła.

Miasto rozpoczęło w 2024 roku realizację projektu „Modernizacja infrastruktury oświetleniowej na terenie miasta Ostrów Mazowiecka” dofinansowanego ze środków Rządowego Funduszu Polski Ład: Programu Inwestycji Strategicznych o wartości 5 418 950,73 zł. Przedmiotem inwestycji jest wymiana 2860 opraw oświetleniowych nieenergooszczędnych na nowe oprawy typu LED posiadające możliwość

zdalnego sterowania wraz z niezbędnym osprzętem zapewniającym ich funkcjonalność i bezawaryjną pracę w okresie trwałości projektu i udzielonych gwarancji, na terenie miasta Ostrów Mazowiecka. Kompleksowa wymiana opraw oświetleniowych przyniesie: zmniejszenie mocy zainstalowanej, zmniejszenie zużycia energii, niższe opłaty za energię, zmniejszenie zużycia energii, zmniejszenie emisji CO₂, poprawę warunków oświetleniowych, zwiększenie bezpieczeństwa mieszkańców, kierowców, zmniejszenie kosztów eksploatacyjnych (nowe oprawy), poprawę wizerunku Miasta. Celem inwestycji jest poprawa efektywności energetycznej przez obniżenie energochłonności oświetlenia, o którym mowa w art. 3 pkt 22 i w art. 18 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. Prawo energetyczne (Dz. U. z 2022 r. poz. 1385, z późn. zm.), poprzez redukcję mocy opraw świetlnych o co najmniej 50%. Zadanie zostanie ukończone do 15.12.2025 r.

Energia słoneczna w Gminie Ostrów Mazowiecka

Gmina Ostrów Mazowiecka jest gminą typowo rolniczą, ma zatem ogromny potencjał w zakresie wykorzystania biomasy i biogazu do produkcji energii. Jednym ze sposobów produkcji biomasy jest uprawa roślin energetycznych. Obecnie ocenia się, że biomasa jest źródłem energii odnawialnej o największym potencjale do wykorzystania w Polsce. Duże zasoby ziem wykorzystywanych rolniczo stwarzają możliwość wykorzystania biomasy w energetyce ciepłej.

Gmina położona jest na obszarze, gdzie usłonecznienie w ciągu roku (czyli liczba godzin z bezpośrednio widoczną tarczą słoneczną) wynosi około 2 534 godzin rocznie¹⁵ i jest dużo wyższe od średniej rocznej wartości w Polsce – ok. 1600 godzin. Oznacza to, że gmina Ostrów Mazowiecka posiada duży potencjał w zakresie wykorzystania energii słonecznej na cele c.o. i c.w.u.

Główną barierą ograniczającą stosowanie instalacji solarnych w Polsce jest relatywnie wysoki koszt realizacji tego typu przedsięwzięć. Coraz wyższa jest jednak dostępność preferencyjnych źródeł finansowania proekologicznych inwestycji, co przyczynia się do ich popularyzacji i powszechniejszego zastosowania, także w budownictwie indywidualnym. Szanse na rozwój wykorzystania odnawialnych źródeł energii na terenie Gminy upatruje się więc w realizacji dedykowanych projektów unijnych.

W ramach ochrony powietrza atmosferycznego i klimatu Gmina realizuje m.in. inwestycje polegające na budowie elektroenergetycznych sieci kablowych oświetlenia ulicznego. W 2023 r. zainstalowano 15 szt. energooszczędnych opraw ze źródłami typu LED, a koszt inwestycji wyniósł 159 257,39 zł. Łącznie na terenie Gminy zamontowanych jest 3093 energooszczędnych opraw typu LED.

Ponadto Gmina Ostrów Mazowiecka w latach 2018-2020 realizowała projekt pn. „Odnawialne Źródła Energii w Gminie Ostrów Mazowiecka” w ramach zadania zamontowanych zostało 380 zestawów

¹⁵ <https://ongeo.pl/geoportala/gmina-ostrow-mazowiecka/fotowoltaika>

kolektorów słonecznych na budynkach mieszkalnych, 4 instalacje fotowoltaiczne na budynkach użyteczności publicznej oraz wymieniono 46 kotłów. Na realizację zadania pozyskane zostały środki z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego na lata 2014-2020 w kwocie: 5 914 614,66 zł , całkowita wartość zadania wyniosła: 5 356 919,56 zł. Z kolei w latach 2019-2023 realizowała projekt pn. „Reedukacja emisji zanieczyszczeń powietrza na terenie Gminy Ostrów Mazowiecka”. W ramach zadania: wymienione zostały 3 kotły w gospodarstwach domowych oraz zamontowane zostały panele fotowoltaiczne. Ponadto przeprowadzona została termomodernizacja budynku szkoły w Komorowie oraz wymienione zostały piece i zamontowane zostały panele fotowoltaiczne na budynkach: Urząd Gminy, szkoły w Kozikach oraz szkoły w Jelonkach. Na realizację zadania pozyskane zostały środki z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego na lata 2014-2020 w kwocie: 1 155 879,51 zł , całkowita wartość zadania wyniosła: 2 020 725,23 zł.

Energia wiatru w Mieście i Gminie Ostrów Mazowiecka

Z uwagi na uwarunkowania prawne, przyrodnicze, krajobrazowe i sozologiczne, należy uznać za wyłączone dla lokalizacji elektrowni wiatrowych następujące obszary:

- wszystkie tereny objęte formami ochrony przyrody,
- projektowane obszary ochronne, w tym zwłaszcza obszary wytypowane w ramach tworzenia Europejskiej Sieci Obszarów Chronionych NATURA 2000, projektowane i postulowane zespoły przyrodniczo-krajobrazowe,
- tereny tworzące ośnowę ekologiczną województwa, której zasięg określony został w planie zagospodarowania przestrzennego,
- tereny położone w strefach ekspozycji obiektów dziedzictwa kulturowego: pomników historii, cennych założeń urbanistycznych i ruralistycznych oraz założeń zamkowych, parkowo-pałacowych i parkowo-dworskich,
- tereny w otoczeniu lotnisk wraz z polami wznoszenia i podejścia do lądowania.

Na terenie Miasta i Gminy Ostrów Mazowiecka nie funkcjonują farmy wiatrowe.

Energia wody w Mieście i Gminie Ostrów Mazowiecka

Energia wody jest nieszkodliwa dla środowiska, nie przyczynia się do emisji gazów cieplarnianych, nie powoduje zanieczyszczeń, a jej produkcja nie pociąga za sobą wytwarzania odpadów. Poza tym koszty użytkowania elektrowni wodnych są niskie. Ich zaletą jest także stworzenie możliwości wykorzystania zbiorników wodnych do rybołówstwa, celów rekreacyjnych czy ochrony przeciwpożarowej. Wśród wad hydroenergetyki należy wymienić niekorzystny wpływ na populację ryb, którym uniemożliwia się wędrówkę w górę i w dół rzeki, niszczące oddziaływanie na środowisko nadbrzeża, a także fakt, że uzależnione od dostaw wody hydroelektrownie mogą być niezdolne do pracy np. w czasie suszy. Wadą

jest również fakt, że niewiele jest miejsc odpowiednich do lokalizacji takich elektrowni. Na obszarze Miasta i Gminy Ostrów Mazowiecka nie funkcjonuje żadna elektrownia wodna.

Energia z biomasy i biogazu w Mieście i Gminie Ostrów Mazowiecka

Największy potencjał w zakresie wykorzystania biomasy i biogazu posiadają tereny rolnicze oraz charakteryzujące się występowaniem dużej koncentracji hodowli zwierzęcej. Opłacalność budowy biogazowni zależy również od dodatkowych czynników, m.in. bliskiego sąsiedztwa licznych ferm w stosunku do planowanej biogazowni, dużej koncentracji zakładów surowcowego przetwórstwa rolnego, spożywczego albo rzeźni, a także zapewnienia odpowiedniego zbytu ciepła lub energii elektrycznej. Jednym ze sposobów produkcji biomasy jest także uprawa roślin energetycznych.

Zgodnie z zapisami Dyrektywy 2001/77/WE biomasa oznacza podatne na rozkład biologiczny produkty oraz ich frakcje, odpady i pozostałości przemysłu rolnego (łącznie z substancjami roślinnymi i zwierzęcymi), leśnictwa, związanych z nim gałęzi gospodarki, jak również podatne na rozkład biologiczny frakcje odpadów przemysłowych i miejskich. Ustawa o biokomponentach i paliwach ciekłych definiuje biomasę jako „stałe lub ciekłe substancje pochodzenia roślinnego lub zwierzęcego, które ulegają biodegradacji, pochodzące z produktów, odpadów i pozostałości z produkcji rolnej oraz leśnej, przemysłu przetwarzającego ich produkty, a także części pozostałych odpadów, które ulegają biodegradacji, a w szczególności surowce rolnicze” (Art. 2 ust. 1 pkt. 2). Jednym ze sposobów produkcji biomasy jest także uprawa roślin energetycznych. Obecnie ocenia się, że biomasa jest źródłem energii odnawialnej o największym potencjale do wykorzystania w Polsce.

Na obszarze Miasta i Gminy nie występują tereny, które zostały przeznaczone pod uprawy roślin wykorzystywanych do przemysłowej produkcji biomasy, służącej do wytwarzania energii cieplnej.

Na terenie Miasta i Gminy Ostrów Mazowiecka nie funkcjonuje obecnie biogazownia.

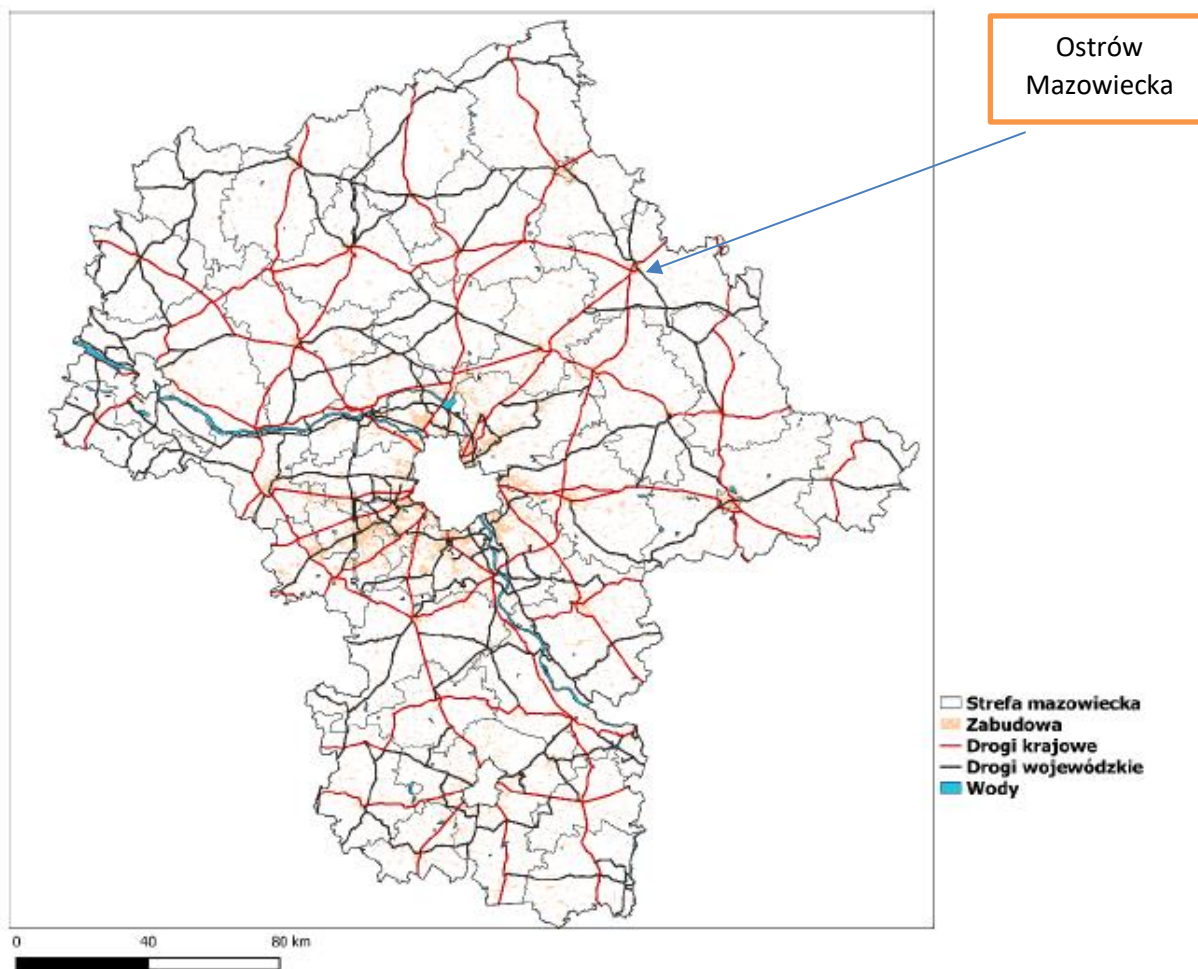
2.6. ZANIECZYSZCZENIE POWIETRZA

Zgodnie z Uchwałą 204/23 Sejmiku Województwa Mazowieckiego z dnia 21 listopada 2023 r. (Dz. Urz. Woj. Maz. poz. 13001) zmieniającą uchwałę w sprawie programu ochrony powietrza dla stref w województwie mazowieckim, w których zostały przekroczone poziomy dopuszczalne i docelowe substancji w powietrzu obszar Miasta Ostrów Mazowiecka i Gminy Ostrów Mazowiecka zlokalizowany jest pod kątem lokalizacji i topografii stref województwa mazowieckiego w strefie mazowieckiej.

Strefa mazowiecka położona jest w środkowo-wschodniej części kraju. Administracyjnie strefa podzielona jest na 37 powiatów i 2 miasta na prawach powiatu, a także na także 32 gminy miejskie, 57 gmin miejsko-wiejskich i 222 gmin wiejskich. Omawiany obszar zlokalizowany jest na obszarze strefy

mazowieckiej o przekroczonym dopuszczalnym poziomie zanieczyszczeń powietrza – pyłu PM 10, pyłu PM2,5 oraz benzo(a)pirenu.

Mapa 6. Strefa mazowiecka

Źródło: Uchwała 204/23 Sejmiku Województwa Mazowieckiego z dnia 2023-11-21 (Dz. Urz. Woj. Maz. poz. 13001)

Najbliżej zlokalizowaną stacją pomiarową pyłu zawieszonego PM₁₀, PM_{2,5} i benzo(a)pirenu w strefie mazowieckiej dla lokalizacji projektu jest stacja MzGutyDuCzer (Guty Duże, Guty Duże 4). Zgodnie z Załącznikiem nr 2 do Uchwały 204/23 tj. „Informacje na temat przekroczeń poziomów dopuszczalnych i docelowych substancji w powietrzu oraz pułapu stężenia ekspozycji wraz z podaniem zakresu naruszeń” wyniki pomiarów wskazują, że w latach 2013–2017 na terenie strefy mazowieckiej, standard jakości powietrza wyrażony poziomem dopuszczalnym stężeń średniodobowych pyłu zawieszonego PM₁₀ był regularnie przekraczany, na większości stacji pomiarowych.

Tabela 9. Poziomy stężenie pyłu zawieszonego PM₁₀ w strefie mazowieckiej w 2016 roku

Lokalizacja stacji	Kod krajowy stacji	PM ₁₀ 24h S36max [µg/m ³]	PM ₁₀ 24h Wielkość przekroczenia [µg/m ³]	PM ₁₀ 24h Liczba przekroczeń	PM ₁₀ rok Śa [µg/m ³]
Guty Duże, Guty Duże 4	MzGutyDuCzer	30,8	Brak przekroczenia	8	18,5

Źródło: Uchwała 204/23 Sejmiku Województwa Mazowieckiego z dnia 2023-11-21 (Dz. Urz. Woj. Maz. poz. 13001)

W 2018 roku na żadnej z 8 stacji w strefie mazowieckiej nie odnotowano przekroczenia dopuszczalnej wartości stężenia średniorocznego pyłu zawieszonego PM₁₀, najwyższe odnotowane stężenie

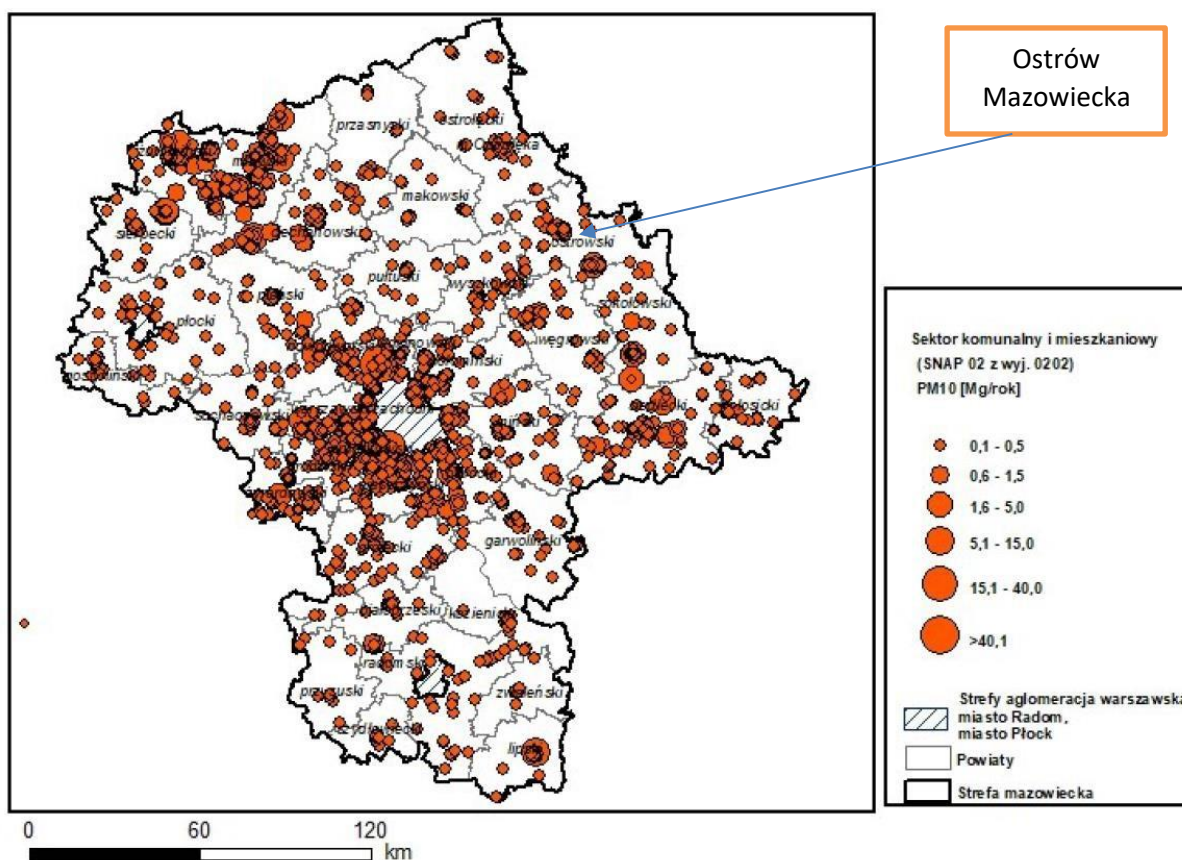
średnioroczne wyniosło wartość 38 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ na stacji w Otwocku. Natomiast przekroczenie dopuszczalnej ilości dni ze stężeniami dobowymi pyłu zawieszonego PM10 przekraczającymi 50 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ wystąpiło na 6 stacjach. Najwyższą liczbę dni z przekroczeniami zanotowano na stacji w Otwocku (84 dni) i na tej stacji zanotowano najwyższe stężenie średniodobowego pyłu zawieszonego PM10 (74 $\mu\text{g}/\text{m}^3$).

Tabela 10. Poziomy stężenie pyłu zawieszonego PM10 w strefie mazowieckiej w 2019 roku

Lokalizacja stacji	Kod krajowy stacji	PM10 24h S36max [$\mu\text{g}/\text{m}^3$]	PM10 24h Wielkość przekroczenia [$\mu\text{g}/\text{m}^3$]	PM10 24h Liczba przekroczeń	PM10 rok Śa [$\mu\text{g}/\text{m}^3$]
Guty Duże, Guty Duże 4	MzGutyDuCzer	29	Brak przekroczenia	4	17

Źródło: Uchwała 204/23 Sejmiku Województwa Mazowieckiego z dnia 2023-11-21(Dz. Urz. Woj. Maz. poz. 13001)

Mapa 7. Rozmieszczenie oraz ładunki emisji pyłu zawieszonego PM10 w sektorze komunalnym i mieszkaniowym (SNAP 02 z wyjątkiem 0202) w strefie mazowieckiej w 2018 roku

Źródło: Uchwała 204/23 Sejmiku Województwa Mazowieckiego z dnia 2023-11-21(Dz. Urz. Woj. Maz. poz. 13001)

W kolejnych latach przekroczenia na stacji pomiarowej PM10 przedstawiały się następująco:

Tabela 11. Poziomy stężenie pyłu zawieszonego PM10 w strefie mazowieckiej w 2020 roku

Lokalizacja stacji	Kod krajowy stacji	PM10 24h S36max [µg/m ³]	PM10 24h Wielkość przekroczenia [µg/m ³]	PM10 24h Liczba przekroczeń	PM10 rok Sa [µg/m ³]
Guty Duże, Guty Duże 4	MzGutyDuCzer	28	Brak przekroczenia	3	17

Źródło: Uchwała 204/23 Sejmiku Województwa Mazowieckiego z dnia 2023-11-21 (Dz. Urz. Woj. Maz. poz. 13001)

Tabela 12. Poziomy stężenie pyłu zawieszonego PM10 w strefie mazowieckiej w 2021 roku

Lokalizacja stacji	Kod krajowy stacji	PM10 24h S36max [µg/m ³]	PM10 24h Wielkość przekroczenia [µg/m ³]	PM10 24h Liczba przekroczeń	PM10 rok Sa [µg/m ³]
Guty Duże, Guty Duże 4	MzGutyDuCzer	34	Brak przekroczenia	11	19

Źródło: Uchwała 204/23 Sejmiku Województwa Mazowieckiego z dnia 2023-11-21 (Dz. Urz. Woj. Maz. poz. 13001)

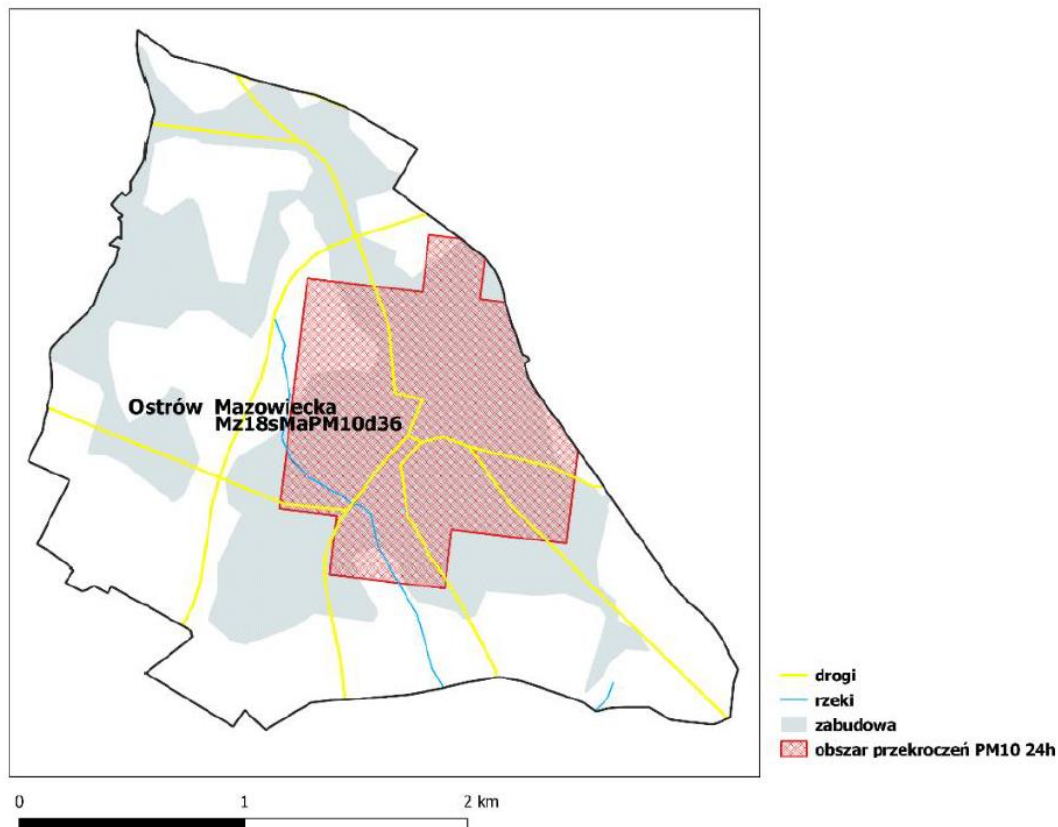
Zgodnie z Programem Ochrony Powietrza, wschodnia część gminy miejskiej Ostrów Mazowiecka stanowi obszar o znaczącym przekroczeniu poziomu dopuszczalnego średniodobowego pyłu zawieszonego PM10.

Tabela 13. Obszar przekroczeń poziomu dopuszczalnego średniodobowego pyłu zawieszonego PM10 Mz18sMaPM10d36 w gminie miejskiej Ostrów Mazowiecka w 2018 roku

Kod obszaru przekroczeń	Lokalizacja	Charakter obszaru	Emisja łączna z obszaru [Mg]	Powierzchnia obszaru [km ²]	Liczba ludności	Liczba ludności powyżej 65 roku życia	Liczba ludności poniżej 5 roku życia	Liczba ośrodków (instytucji), w których przebywają osoby wrażliwe	Maksymalna wartość stężenia z obliczeń średniodobowa µg/m ³	Wartość stężenia 36 max. z pomiarów średniodobowych µg/m ³	Liczba dni z przekroczeniem stężenia średniodobowego 50 µg/m ³	Główna przyczyna
Mz18sMaPM10d36	Gmina miejska Ostrów Mazowiecka - obszar w granicach ulic: Armii Krajowej, Gen. Wł. Sikorskiego, Prusa, 3 Maja, Dubois. Obszar we wschodniej części miasta, na południe od drogi S8	miejski	160,5	5,6	15567	2491	778	10	62,4	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Oddziaływanie emisji związanych z indywidualnym ogrzewaniem budynków

Źródło: Uchwała 204/23 Sejmiku Województwa Mazowieckiego z dnia 2023-11-21 (Dz. Urz. Woj. Maz. poz. 13001)

Mapa 8. Obszar przekroczeń poziomu dopuszczalnego średniodobowego pyłu zawieszonego PM10 Mz18sMaPM10d36 w gminie miejskiej Ostrów Mazowiecka w 2018 roku

Źródło: Uchwała 204/23 Sejmiku Województwa Mazowieckiego z dnia 2023-11-21(Dz. Urz. Woj. Maz. poz. 13001)

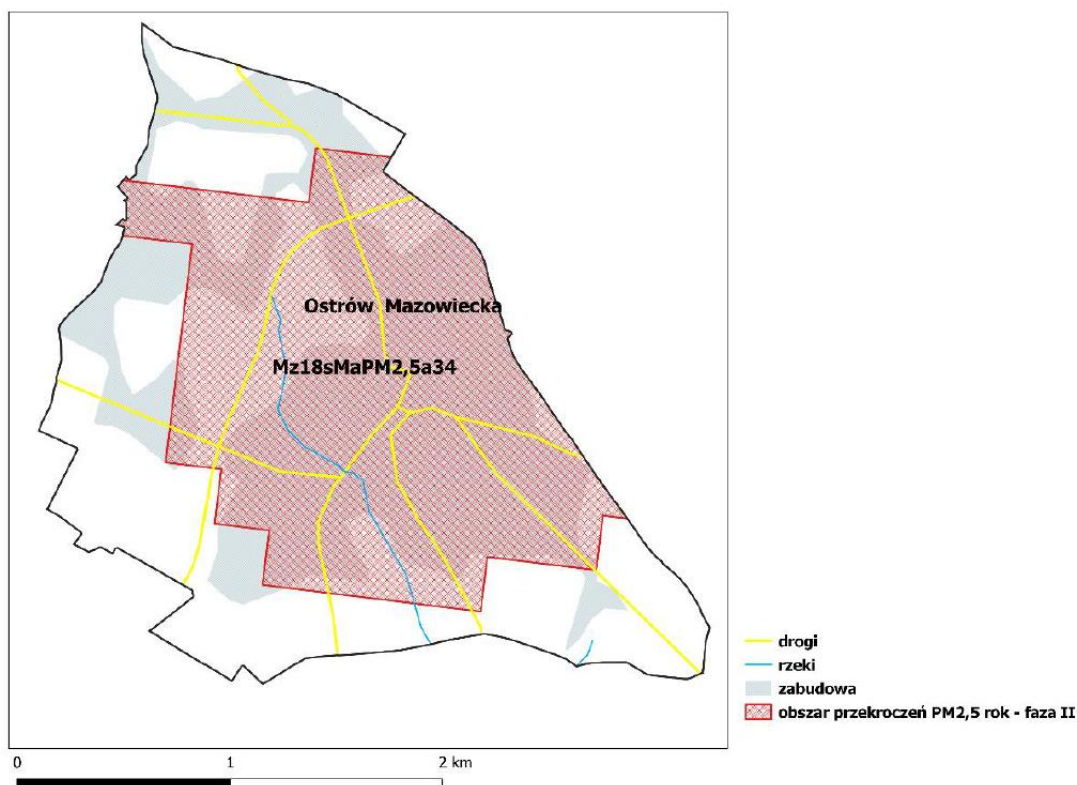
Ponadto, obszar Miasta jest obszarem, na którym przekroczone były poziomy dopuszczalne poziomu dopuszczalnego średniorocznego pyłu zawieszonego PM_{2,5} – I i II faza.

Tabela 14. Obszar przekroczeń poziomu dopuszczalnego średniorocznego pyłu zawieszonego PM_{2,5} – I i II faza Mz18sMaPM_{2,5}a34 w gminie miejskiej Ostrów Mazowiecka w 2018 roku

Kod obszaru przekroczeń	Lokalizacja	Charakter obszaru	Emisja łączna z obszaru [Mg]	Powierzchnia obszaru [km ²]	Liczba ludności	Liczba ludności powyżej 65 roku życia	Liczba ludności poniżej 5 roku życia	Liczba ośrodków (instytucji), w których przebywały osoby wrażliwe	Maksymalna wartość stężenia z obliczeń średnioroczna µg/m ³	Wartość stężenia z pomiaru średnioroczna µg/m ³	Główna przyczyna
Mz18sMaPM _{2,5} a34	Wschodnia i środkowa część gminy miejskiej Ostrów Mazowiecka	miejski	191,6	12,4	19825	3172	991	10	28,1	Nie dotyczy	Oddziaływanie emisji związanych z indywidualnym ogrzewaniem budynków, napływ spoza granic strefy

Źródło: Uchwała 204/23 Sejmiku Województwa Mazowieckiego z dnia 2023-11-21(Dz. Urz. Woj. Maz. poz. 13001)

Mapa 9. Obszar przekroczeń poziomu dopuszczalnego średniorocznego pyłu zawieszonego PM_{2,5} – I i II faza Mz18sMaPM_{2,5a34} w gminie miejskiej Ostrów Mazowiecka w 2018 roku

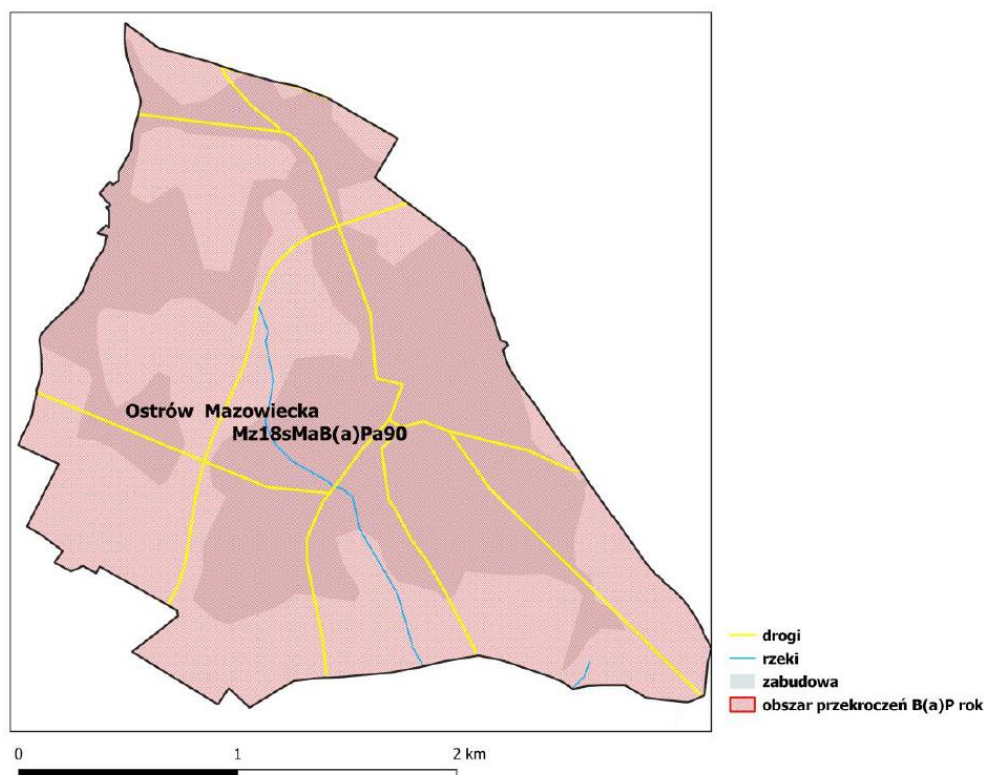
Źródło: Uchwała 204/23 Sejmiku Województwa Mazowieckiego z dnia 2023-11-21 (Dz. Urz. Woj. Maz. poz. 13001)
Na obszarze Miasta Ostrów Mazowiecka przekroczone były także dopuszczalne poziomy poziomu docelowego średniorocznego benzo(a)pirenu.

Tabela 15. Obszar przekroczeń poziomu docelowego średniorocznego benzo(a)pirenu Mz18sMaB(a)Pa90 w gminie miejskiej Ostrów Mazowiecka w 2018 roku

Kod obszaru przekroczeń	Lokalizacja	Charakter obszaru	Emisja łączna z obszaru [kg]	Powierzchnia obszaru [km ²]	Liczba ludności	Liczba ludności powyżej 65 roku życia	Liczba ludności poniżej 5 roku życia	Liczba ośrodków (instytucji), w których przebywają osoby wrażliwe	Maksymalna wartość stężenia z obliczeń średnioroczna ng/m ³	Wartość stężenia z pomiaru średnioroczna ng/m ³	Główna przyczyna
Mz18sMaB(a)Pa90	Cała gmina miejska Ostrów Mazowiecka	miejski	85,9	22,3	22128	3540	1106	10	4,4	Nie dotyczy	Oddziaływanie emisji związanych z indywidualnym ogrzewaniem budynków

Źródło: Uchwała 204/23 Sejmiku Województwa Mazowieckiego z dnia 2023-11-21 (Dz. Urz. Woj. Maz. poz. 13001)

Mapa 10. Obszar przekroczeń poziomu docelowego średniorocznego benzo(a)pirenu Mz18sMaB(a)Pa67 w gminie miejskiej Ostrów Mazowiecka w 2018 roku

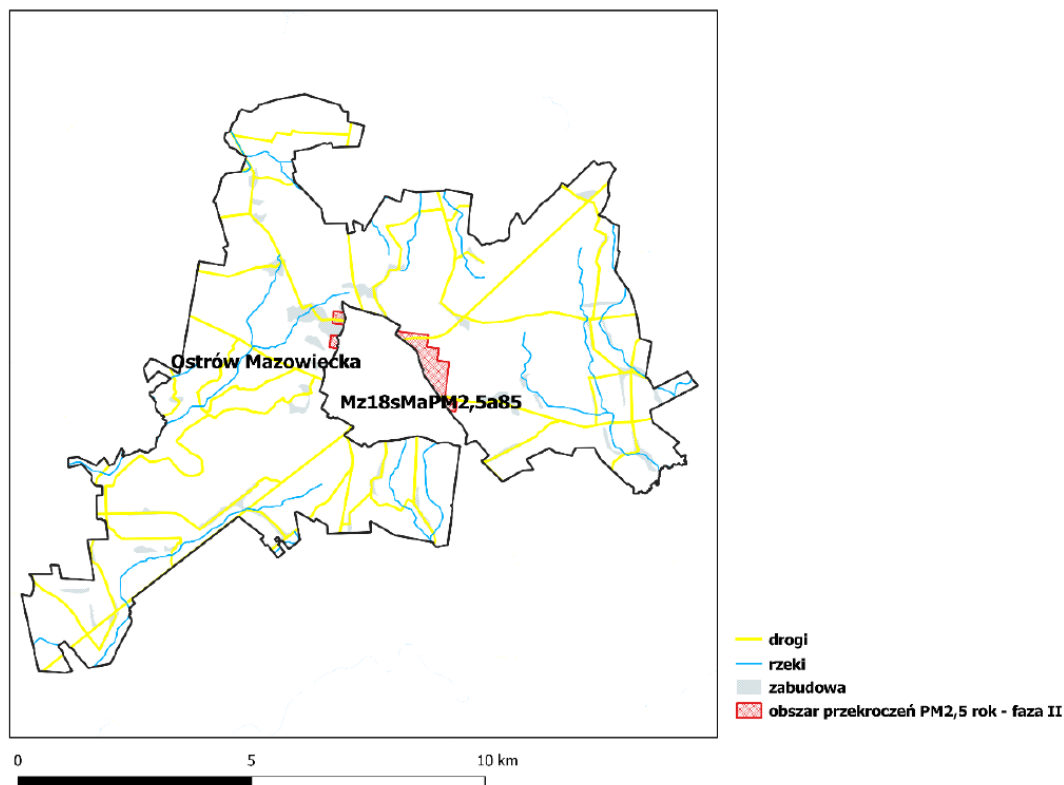
Źródło: Uchwała 204/23 Sejmiku Województwa Mazowieckiego z dnia 2023-11-21 (Dz. Urz. Woj. Maz. poz. 13001)
Zgodnie z Programem Ochrony Powietrza, gmina wiejska Ostrów Mazowiecka stanowi obszar o znaczącym przekroczeniu poziomu PM 2,5.

Tabela 16. Obszar przekroczeń poziomu dopuszczalnego średniorocznego pyłu zawieszonego PM_{2,5} – II faza Mz18sMaPM_{2,5}a85 w gminie wiejskiej Ostrów Mazowiecka w 2018 roku

Kod obszaru przekroczeń	Lokalizacja	Charakter obszaru	Emisja łączna z obszaru [Mg]	Powierzchnia obszaru [km ²]	Liczba ludności	Liczba ludności powyżej 65 roku życia	Liczba ludności poniżej 5 roku życia	Liczba ośrodków (instytucji), w których przebywają osoby wrażliwe	Maksymalna wartość stężenia z obliczeń średnioroczna µg/m ³	Wartość stężenia z pomiaru średnioroczna µg/m ³	Główna przyczyna
Mz18sMaPM _{2,5} a85	Obszar gminy wiejskiej Ostrów Mazowiecka przy wschodniej i zachodniej granicy z gminą miejską Ostrów Mazowiecka	wiejski	26,0	3,1	1039	166	52	0	23,5	Nie dotyczy	Oddziaływanie emisji związanych z indywidualnym ogrzewaniem budynków, napływ spoza granic strefy

Źródło: Uchwała 204/23 Sejmiku Województwa Mazowieckiego z dnia 2023-11-21(Dz. Urz. Woj. Maz. poz. 13001)

Mapa 11. Obszar przekroczeń poziomu dopuszczalnego średniorocznego pyłu zawieszonego PM_{2,5} – II faza Mz18sMaPM_{2,5}a85 w gminie wiejskiej Ostrów Mazowiecka w 2018 roku

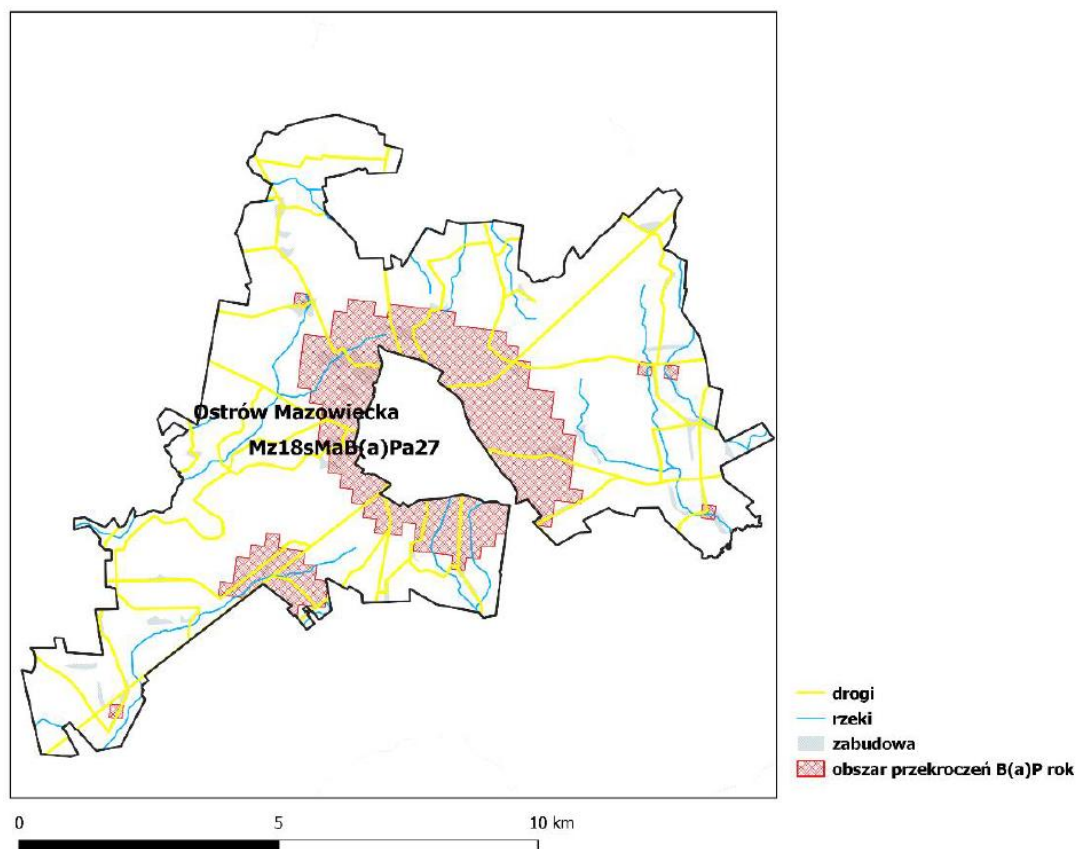
Źródło: Uchwała 204/23 Sejmiku Województwa Mazowieckiego z dnia 2023-11-21 (Dz. Urz. Woj. Maz. poz. 13001)
Na obszarze Gminy Ostrów Mazowiecka przekroczone były także dopuszczalne poziomy docelowego średniorocznego benzo(a)pirenu.

Tabela 17. Obszar przekroczeń poziomu dopuszczalnego średniorocznego pyłu zawieszonego PM_{2,5} – II faza Mz18sMaPM_{2,5}a85 w gminie wiejskiej Ostrów Mazowiecka w 2018 roku

Kod obszaru przekroczeń	Lokalizacja	Charakter obszaru	Emisja łączna z obszaru [kg]	Powierzchnia obszaru [km ²]	Liczba ludności	Liczba ludności powyżej 65 roku życia	Liczba ludności poniżej 5 roku życia	Liczba ośrodków (instytucji), w których przebywają osoby wrażliwe	Maksymalna wartość stężenia z obliczeń średnioroczna ng/m ³	Wartość stężenia z pomiaru średnioroczna ng/m ³	Główna przyczyna
Mz18sMaB(a)Pa27	Sołectwa w gminie wiejskiej Ostrów Mazowiecka: Stare Lubiejewo, Ugniewo, Komorowo, Rogoźno, Stara Grabownica, Nagoszewka Druga, Nagoszewka Pierwsza, Nagoszewo	wiejski – regionalny, wiejski – niedaleko miasta	27,3	58,3	6047	968	302	1	3,2	Nie dotyczy	Oddziaływanie emisji związanych z indywidualnym ogrzewaniem budynków

Źródło: Uchwała 204/23 Sejmiku Województwa Mazowieckiego z dnia 2023-11-21 (Dz. Urz. Woj. Maz. poz. 13001)

Mapa 12. Obszar przekroczeń poziomu docelowego średniorocznego benzo(a)pirenu Mz18sMaB(a)Pa27 w gminie wiejskiej Ostrów Mazowiecka w 2018 roku

Źródło: Uchwała 204/23 Sejmiku Województwa Mazowieckiego z dnia 2023-11-21 (Dz. Urz. Woj. Maz. poz. 13001)

Ponadto, w grudniu 2024 roku wykonano (na obszarze funkcjonalnym) badania zanieczyszczenia powietrza, które wykazały przede wszystkim:

I. W obszarach osiedli mieszkaniowych

Stężenia pyłów zawieszonych (PM2.5 i PM10):

- ul. Robotnicza charakteryzuje się najwyższymi średnimi i maksymalnymi stężeniami PM2.5 (średnia: 78,9 $\mu\text{g}/\text{m}^3$, maksimum: 177,05 $\mu\text{g}/\text{m}^3$) oraz PM10 (średnia: 115,36 $\mu\text{g}/\text{m}^3$, maksimum: 277,12 $\mu\text{g}/\text{m}^3$). Wartości te znacząco przekraczają normy WHO (PM2.5: 25 $\mu\text{g}/\text{m}^3$, PM10: 50 $\mu\text{g}/\text{m}^3$), wskazując na poważne zanieczyszczenie powietrza.
- ul. Kubusia Puchatka wykazuje średnie stężenia PM2.5 (49,4 $\mu\text{g}/\text{m}^3$) i PM10 (53,19 $\mu\text{g}/\text{m}^3$), które również przekraczają dopuszczalne limity, ale są niższe w porównaniu do ul. Robotniczej.
- ul. Taczanowskiego odznacza się najniższymi wartościami (PM2.5: średnia 11,5 $\mu\text{g}/\text{m}^3$, maksimum 12,73 $\mu\text{g}/\text{m}^3$; PM10: średnia 13,2 $\mu\text{g}/\text{m}^3$, maksimum 14,48 $\mu\text{g}/\text{m}^3$), które mieszczą się w granicach norm WHO.

Stężenia gazowych zanieczyszczeń (O₃, SO₂, NO₂, CO):

- Ozon (O₃): Średnie stężenia ozonu były najniższe na ul. Robotniczej (0,0478 ppm), natomiast najwyższe na ul. Kubusia Puchatka (0,0543 ppm). Maksymalne wartości zbliżały się do 0,05 ppm,

granicy zalecanej przez WHO, co może wskazywać na potencjalne zagrożenie dla wrażliwych grup populacji.

- Dwutlenek siarki (SO₂): Średnie stężenia SO₂ były najwyższe na ul. Kubusia Puchatka (0,0491 ppm), przy maksymalnej wartości 0,057 ppm. Wartości te przekraczają rekomendacje WHO (24-godzinna norma: 0,01 ppm).

II. W pobliżu ciągów komunikacyjnych

Stężenia pyłów zawieszonych (PM_{2.5} i PM₁₀):

- Najwyższe stężenia PM_{2.5} i PM₁₀ odnotowano w lokalizacji ul. 3 Maja (13,7 µg/m³ i 18,2 µg/m³, średnie). Wynika to prawdopodobnie z większej intensywności ruchu drogowego w tej lokalizacji. W miejscach o wysokim natężeniu ruchu pojazdów, szczególnie starszych modeli z silnikami Diesla, emisje pyłów są znacznie wyższe.
- Przy ul. Ks. Sobotki stężenia były znacznie niższe (PM_{2.5}: 7,5 µg/m³, PM₁₀: 8,9 µg/m³), co sugeruje mniejszy wpływ ruchu drogowego lub bardziej efektywną wentylację obszaru.

Stężenia gazowych zanieczyszczeń (O₃, SO₂, NO₂, CO):

- Ozon (O₃): Stężenie ozonu było stosunkowo równomierne we wszystkich lokalizacjach, na poziomie ok. 0,05 ppm. Wynika to z faktu, że ozon jest zanieczyszczeniem wtórnym, którego stężenie bardziej zależy od intensywności promieniowania słonecznego i reakcji fotochemicznych niż od ruchu komunikacyjnego.
- Dwutlenek siarki i Dwutlenek azotu (SO₂ i NO₂): Wyższe stężenia NO₂ (średnio 0,063 ppm na ul. 3 Maja i Ks. Sobotki) wskazują na bezpośredni wpływ emisji spalin samochodowych. W lokalizacji ul. Dubois (0,055 ppm) wartości były niższe, co wskazuje na mniejszy ruch pojazdów. SO₂ (średnio 0,043–0,051 ppm) w analizowanych lokalizacjach utrzymywał się na niskim poziomie, co sugeruje niewielki wpływ emisji przemysłowych.
- Tlenek węgla (CO): Przy ul. 3 Maja zanotowano najwyższe wartości (średnio 0,74 ppm), co odzwierciedla emisje ze spalania paliw w pojazdach. W ul. Dubois wartości były znacznie niższe (0,64 ppm), co podkreśla mniejszy wpływ ruchu drogowego.

III. Obszar Gminy Ostrów Mazowiecka

Stężenia pyłów zawieszonych (PM_{2.5} i PM₁₀):

- Komorowo: Średnie stężenie PM_{2.5} wynosiło 13,55 µg/m³, a PM₁₀ - 15,67 µg/m³, co mieści się w normach WHO (PM_{2.5}: 25 µg/m³, PM₁₀: 50 µg/m³). Maksymalne wartości również pozostawały w dopuszczalnych granicach.

- Stare Lubiejewo: Średnie stężenia PM_{2.5} i PM₁₀ były najwyższe spośród trzech lokalizacji (PM_{2.5}: 66,48 µg/m³, PM₁₀: 162,57 µg/m³), znacznie przekraczając normy WHO. Maksymalne stężenie PM₁₀ wynosiło aż 231,07 µg/m³, co wskazuje na poważne zanieczyszczenie powietrza.
- Ugniewo: Średnie stężenia PM_{2.5} (19,08 µg/m³) i PM₁₀ (21,73 µg/m³) mieściły się w normach WHO. Maksymalne wartości również były stosunkowo niskie.

Stężenia gazowych zanieczyszczeń (O₃, SO₂, NO₂, CO):

- Ozon (O₃): Średnie stężenie ozonu było najniższe w Komorowie (0,0362 ppm) i najwyższe w Starym Lubiejewie (0,0456 ppm), zbliżając się do granicy WHO (0,05 ppm).
- Dwutlenek siarki (SO₂): Najwyższe średnie stężenie odnotowano w Ugniewie (0,0477 ppm), a maksymalne w Komorowie (0,0517 ppm). Wartości przekraczały zalecenia WHO (0,01 ppm dla 24-godzinnego okresu).
- Dwutlenek azotu (NO₂): Średnie stężenia były porównywalne w Komorowie (0,0461 ppm) i Ugniewie (0,0486 ppm). Maksymalne wartości również pozostawały poniżej dopuszczalnych limitów WHO (0,106 ppm dla 1-godzinnej ekspozycji).
- Tlenek węgla (CO): Najwyższe średnie stężenie tlenku węgla odnotowano w Ugniewie (0,8396 ppm), co jednak pozostaje znacznie poniżej limitu WHO (9 ppm).

Wnioski i zalecenia z badania obejmują:

- Monitorowanie: Konieczne jest utrzymanie regularnego monitoringu jakości powietrza, szczególnie w obszarach, gdzie odnotowano najwyższe wartości stężeń zanieczyszczeń. Stare Lubiejewo wymaga szczególnego nadzoru i działań redukcyjnych z uwagi na znaczne przekroczenia norm dla PM_{2.5} i PM₁₀. Regularne pomiary w rejonach o wysokim natężeniu ruchu są kluczowe dla oceny wpływu transportu na jakość powietrza.
- Źródła emisji: Identyfikacja i redukcja źródeł emisji, takich jak spalanie paliw stałych i emisje z transportu, powinny być priorytetem. Konieczne jest zidentyfikowanie i ograniczenie emisji w Starym Lubiejewie, zwłaszcza w okresach niekorzystnych warunków atmosferycznych.
- Działania krótkoterminowe: W okresach wysokiego zanieczyszczenia zaleca się ograniczenie aktywności na zewnątrz, szczególnie dla osób z grup ryzyka.
- Lokalizacja: Ulica 3 Maja wymaga szczególnej uwagi, np. poprzez ograniczenie ruchu ciężkich pojazdów, wprowadzenie stref niskiej emisji lub zwiększenie nasadzeń roślinnych pochłaniających pyły.
- Sezonowość: Warunki zimowe sprzyjają gromadzeniu zanieczyszczeń w pobliżu powierzchni gruntu, co należy uwzględnić w planowaniu działań poprawiających jakość powietrza.
- Edukacja: Podnoszenie świadomości ekologicznej mieszkańców na temat wpływu jakości powietrza na zdrowie oraz promowanie działań ograniczających emisje.

- Edukacja i działania prewencyjne: Edukowanie mieszkańców o wpływie jakości powietrza na zdrowie, promowanie ekologicznych źródeł energii i ograniczanie emisji z gospodarstw domowych.

Wpływ zanieczyszczeń na stan jakości powietrza, ze względu na aspekt środowiskowy i czynnik ludzki, należy rozpatrywać kompleksowo jako problem ekologiczny, społeczny i ekonomiczny, ponieważ zanieczyszczenia powietrza powodują również niszczenie budynków i korozję metali. Zanieczyszczenia naturalne wynikają z procesów zachodzących w przyrodzie, na które człowiek zasadniczo nie ma wpływu, np. czynne wulkany, wyładowania atmosferyczne, huragany, procesy erozji gleb, parowanie mórz i oceanów, samorzutne pożary lasów, etc. Zanieczyszczenia te mają na ogół charakter sporadyczny, co nie oznacza większego zagrożenia życia na Ziemi.

Zanieczyszczenia sztuczne są powodowane przez człowieka, są od niego zależne. Należą do nich zanieczyszczenia emitowane przez przemysł (zwłaszcza energetyczny), transport, zanieczyszczenia komunalne i te powstające w wyniku intensywnej uprawy roli i hodowli zwierząt.

Zanieczyszczenia powietrza stanowią największe zagrożenie życia człowieka, z powodu na łatwość wchłaniania trucizn z dróg oddechowych i możliwości szybkiego wystąpienia efektu toksycznego. Podstawę racjonalnych działań w zakresie skutecznego zarządzania jakością powietrza atmosferycznego stanowi kontrolowanie na bieżąco dwóch aspektów, tj. emisji – wydzielania się zanieczyszczeń ze źródeł ich powstawania, oraz emisji, czyli rozprzestrzeniania się zanieczyszczeń w środowisku.

Główne miejsca powstawania zanieczyszczeń spowodowanych działalnością człowieka związane są z energetyką, sektorem komunalno-bytowym, komunikacją oraz rolnictwem. Jednym z trzech głównych źródeł emisji zanieczyszczeń do atmosfery są zanieczyszczenia liniowe – dotyczą zanieczyszczeń komunikacyjnych z dróg szybkiego ruchu, ruchu lokalnego, odpowiedzialnych za emisję tlenków azotu, tlenków węgla, węglowodorów aromatycznych, metali ciężkich, pochodzących głównie z katalizatorów samochodowych (platyny, palladu i rodru).

Emisja pochodząca ze środków transportu powoduje uciążliwość dla otoczenia, emitując zanieczyszczenia ze spalania paliw (transport drogowy i kolejowy). Uciążliwości związane z obniżeniem jakości powietrza atmosferycznego wokół szlaków komunikacyjnych mają inny charakter na terenie osłoniętym przez zabudowania, wzniesienia, zadrzewienia, a inny na otwartych przestrzeniach. Równocześnie zależą od stałych parametrów pogody dla danego obszaru, jak: kierunek wiatru, pułap chmur, częstotliwość opadów atmosferycznych. Transport drogowy należy do powierzchniowych

źródeł emisji. W terenie zurbanizowanym, a szczególnie w okolicy skrzyżowań głównych dróg, natężenie ruchu jest największe i występuje kumulacja strumienia emisji oraz z reguły gorsze warunki jej rozpraszania, co często jest przyczyną powstawania lokalnych zagrożeń (długotrwała ekspozycja, smog). Dużą rolę odgrywa tu przepustowość dróg i związana z tym płynność jazdy, a także lokalizacja dróg tranzytowych.

Do ograniczenia emisji ze źródeł liniowych na terenie Miasta i Gminy Ostrów Mazowiecka przyczynią się głównie inwestycje w zakresie przebudowy/modernizacji szlaków komunikacyjnych. Korzystny wpływ na ograniczenie tego rodzaju emisji wywierają również kampanie społeczne o tematyce proekologicznej (zachęcanie do korzystania ze środków transportu publicznego), ekonomicznego podróżowania samochodem (zorganizowanie dojazdów przy maksymalnym wykorzystaniu liczby miejsc w pojeździe, co zmniejsza koszty podróży i jednocześnie ogranicza emisję zanieczyszczeń na skutek mniejszej ilości spalonego paliwa) lub jeśli to tylko możliwe, zastępowanie samochodu rowerem.

Wyniki ankiety przeprowadzonej wśród mieszkańców wskazują, iż 75% respondentów określiło, iż ważna jest dla nich jakość powietrza. Wśród najważniejszych dla mieszkańców działań z zakresu efektywności energetycznej zostały wymienione: zwiększenie efektywności energetycznej poprzez termomodernizację budynków (47%), zwiększenie udziału OZE przez instalację paneli fotowoltaicznych (43%), wprowadzenie programów wsparcia finansowego dla mieszkańców w zakresie wymiany źródła ciepła (42%).

3. LUDNOŚĆ I PROCESY DEMOGRAFICZNE

3.1. AKTUALNA SYTUACJA DEMOGRAFICZNA

Miasto Ostrów Mazowiecka zamieszkuje 21 530 mieszkańców (Gminę Ostrów Mazowiecką 12 636 osób)¹⁶, a jej powierzchnia wynosi 22 (283 km²). Gęstość zaludnienia wynosi 966,8 osoby (44,7) na 1 km² ¹⁷.

Tabela 18. Gęstość zaludnienia – liczba osób na 1 km²

Gęstość zaludnienia						
stan na 31 XII		2019	2020	2021	2022	2023
Miasto Ostrów Mazowiecka						
ogółem	osoba	1 005,8	988,9	980,4	970,2	966,8
Gmina Ostrów Mazowiecka						
ogółem	osoba	45,5	45,1	45,0	44,9	44,7

Źródło: <http://stat.gov.pl>

¹⁶ GUS, stan na 31.12.2023 r.

¹⁷ Ibidem

Kobiety stanowią 49% liczby mieszkańców, a 51% mężczyźni. W latach 2019-2023 liczba mieszkańców zmalała o 2%. Średni wiek mieszkańców wynosi 42,1 lat (40,1 w Gminie) i jest porównywalny do średniego wieku mieszkańców województwa mazowieckiego oraz porównywalny do średniego wieku mieszkańców całej Polski.

Tabela 19. Ludność wg miejsca zameldowania/zamieszkania i płci¹⁸

Ludność wg miejsca zameldowania/zamieszkania i płci						
stan na 31 XII		2019	2020	2021	2022	2023
Miasto Ostrów Mazowiecka						
ogółem	osoba	22 399	22 022	21 834	21 607	21 530
mężczyźni	osoba	10 705	10 459	10 337	10 210	10 167
kobiety	osoba	11 694	11 563	11 497	11 397	11 363
Gmina Ostrów Mazowiecka						
ogółem	osoba	12 884	12 751	12 743	12 715	12 636
mężczyźni	osoba	6 468	6 412	6 408	6 395	6 341
kobiety	osoba	6 416	6 339	6 335	6 320	6 295

Ostrów Mazowiecka podobnie jak Gmina ma ujemny przyrost naturalny wynoszący -91, dla Gminy -60. Odpowiada to przyrostowi naturalnemu -4,19 na 1000 mieszkańców Miasta Ostrów Mazowiecka oraz -4,71 na 1000 mieszkańców gminy Ostrów Mazowiecka.

Współczynnik dynamiki demograficznej, czyli stosunek liczby urodzeń żywych do liczby zgonów wynosi dla Miasta Ostrów Mazowiecka jak i dla Gminy Ostrów Mazowiecka 0,56 i jest znacznie niższy od średniej dla województwa mazowieckiego oraz znacznie niższy od współczynnika dynamiki demograficznej dla całego kraju. 58,2% mieszkańców Miasta jest w wieku produkcyjnym (59,7% mieszkańców gminy Ostrów Mazowiecka, 18,1% w wieku przedprodukcyjnym (20,5%), a 23,8% (19,8%) mieszkańców jest w wieku poprodukcyjnym.

Wzrost w ogólnej liczbie mieszkańców udziału osób starszych, świadczy o pogarszaniu się struktury wieku, a tym samym, o starzeniu się ludności danej społeczności. Takie pogorszenie struktury wieku ludności można zaobserwować zarówno w Mieście jak i w Gminie, gdzie na przestrzeni badanego okresu nastąpił spadek udziału mieszkańców w wieku produkcyjnym o 8%. Wzrósł natomiast udział mieszkańców w wieku poprodukcyjnym o 7%. Jest to tendencja ogólnokrajowa, ludność starzeje się.

Duży wpływ na kształtowanie się liczby mieszkańców mają migracje ludności oraz ruch naturalny, a struktura wieku i płci ludności wpływa na determinację tych czynników. Liczba mieszkańców obszaru zmniejsza się w wyniku migracji, co na tle województwa i kraju (gdzie saldo migracji przyjmuje wartości dodatnie) jest negatywnym trendem. Spada nie tylko dzietność, ale również obecni mieszkańcy

¹⁸ Ibidem

emigrują z tego obszaru do innych regionów (jest to tzw. zjawisko ujemne saldo migracji). Poważnym wyzwaniem w najbliższych latach będzie rosnąca liczba osób w wieku poprodukcyjnym.

W Mieście jak i w Gminie liczba mieszkańców na przestrzeni ostatnich lat maleje. Wpływają na to ujemny przyrost naturalny jak i ujemne saldo migracji -65 dla Ostrowi Mazowieckiej i -40 dla Gminy. Ludność z miasta migruje na wieś i do innych ośrodków miejskich natomiast mieszkańcy obszarów wiejskich migrują w większości do miast. Przypuszczać należy, że migracje do ośrodków miejskich dotyczą przede wszystkim ludzi młodych i wykształconych, którzy w poszukiwaniu dobrze płatnej pracy emigrują do aglomeracji miejskich. Z kolei migracje na wieś mogą dotyczyć zarówno ludności w wieku produkcyjnym jak i poprodukcyjnym.

Bez zdecydowanej, szybkiej poprawy jakości życia na terenie gminy grozi jej jeszcze bardziej gwałtowny niż do tej pory proces wyludnienia, obejmujący przede wszystkim młodych, a co za tym idzie - przekroczenie wartości progowej, poniżej której samoistny rozwój obszaru będzie bardzo trudny, jeśli nie niemożliwy. Ze względu na spadek liczby mieszkańców, coraz wyraźniej widoczna jest potrzeba zapewnienia lepszych warunków życia, w tym w odniesieniu do jakości powietrza i infrastruktury technicznej, która zapewniałaby mieszkańcom odpowiadający oczekiwaniom standard życia i mogłaby zachęcić nowe osoby do osiedlania się na terenie gminy.

4. GOSPODARKA I RYNEK PRACY

4.1. GOSPODARKA

W Mieście Ostrów Mazowiecka w roku 2023 w rejestrze REGON zarejestrowanych było 3 221 podmiotów gospodarki narodowej, z czego 2 557 stanowiły osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą. W tymże roku zarejestrowano 185 nowych podmiotów, a 104 podmioty zostały wyrejestrowane. Na przestrzeni lat 2009-2023 najwięcej (272) podmiotów zarejestrowano w roku 2010, a najmniej (164) w roku 2019. W tym samym okresie najwięcej (322) podmiotów wykreślono z rejestru REGON w 2011 roku, najmniej (104) podmiotów wyrejestrowano natomiast w 2023 roku.

Według danych z rejestru REGON wśród podmiotów posiadających osobowość prawną w Mieście najwięcej (283) jest stanowiących spółki cywilne. Analizując rejestr pod kątem liczby zatrudnionych pracowników można stwierdzić, że najwięcej (3 141) jest mikro-przedsiębiorstw, zatrudniających 0 - 9 pracowników. 0,6% (20) podmiotów jako rodzaj działalności deklaruowało rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo, jako przemysł i budownictwo swój rodzaj działalności deklaruowało 23,5% (756) podmiotów, a 75,9% (2 445) podmiotów w rejestrze zakwalifikowana jest jako pozostała działalność.

Wśród osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą w Mieście Ostrów Mazowiecka najczęściej deklarowanymi rodzajami przeważającej działalności są Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle (30.8%) oraz Budownictwo (17.1%).

Zgodnie z Centralną Ewidencją i Informacją o Działalności Gospodarczej w Ostrowi Mazowieckiej zarejestrowanych jest około 450 przedsiębiorców świadczących usługi w zakresie transportu drogowego towarów.

Na terenie Miasta Ostrow Mazowiecka znajduje się 60% potencjału przemysłowego powiatu ostrowskiego i jest największym ośrodkiem przemysłowym. Są to min.: Fabryki Mebli FORTE S.A., zakłady ZURAD produkujące urządzenia radiolokacyjne, fabryka koncentratów spożywczych KRÜGER, zakłady tworzyw sztucznych ALPLA; SCHNEIDER zajmująca się techniką samochodową i kontenerową, Natur Produkt PHARMA produkująca kosmetyki i farmaceutyki.

W gminie Ostrow Mazowiecka w roku 2023 w rejestrze REGON zarejestrowanych było 1 206 podmiotów gospodarki narodowej, z czego 1 018 stanowiły osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą. W tymże roku zarejestrowano 110 nowych podmiotów, a 59 podmiotów zostało wyrejestrowanych. Na przestrzeni lat 2009-2023 najwięcej (110) podmiotów zarejestrowano w roku 2023, a najmniej (61) w roku 2009. W tym samym okresie najwięcej (81) podmiotów wykreślono z rejestru REGON w 2016 roku, najmniej (32) podmiotów wyrejestrowano natomiast w 2021 roku.

Według danych z rejestru REGON wśród podmiotów posiadających osobowość prawną w gminie Ostrow Mazowiecka najwięcej (42) jest stanowiących spółki handlowe z ograniczoną odpowiedzialnością. Analizując rejestr pod kątem liczby zatrudnionych pracowników można stwierdzić, że najwięcej (1 175) jest mikro-przedsiębiorstw, zatrudniających 0 - 9 pracowników. 4,7% (57) podmiotów jako rodzaj działalności deklarowało rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo, jako przemysł i budownictwo swój rodzaj działalności deklarowało 34,1% (411) podmiotów, a 61,2% (738) podmiotów w rejestrze zakwalifikowana jest jako pozostała działalność.

Wśród osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą w gminie Ostrow Mazowiecka najczęściej deklarowanymi rodzajami przeważającej działalności są Budownictwo (27.0%) oraz Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle (22.8%)¹⁹.

4.2. ROLNICTWO

Wg danych pochodzących z GUS, użytki rolne na koniec 2023 r. stanowiły 19,58% terenu Miasta. W poniższej tabeli przedstawiono liczbę gospodarstw rolnych wg powierzchni. Dane wskazują, że najwięcej gospodarstw rolnych (126 szt.) to gospodarstwa o powierzchni 1-5 ha.

Tabela 20. Liczba gospodarstw rolnych wg powierzchni na terenie Miasta Ostrow Mazowiecka

	do 1 ha	1 - 5 ha	5 - 10 ha	10 -15 ha	15 ha i więcej
Liczba gospodarstw rolnych	3	126	35	13	14

¹⁹ https://www.polskawliczbach.pl/gmina_Ostrow_Mazowiecka, 10.11.2024 r.

Procentowy udział	2%	66%	18%	7%	7%
-------------------	----	-----	-----	----	----

Źródło: <https://bdl.stat.gov.pl>

W strukturze użytków rolnych w Gminie Ostrów Mazowiecka wyraźny jest duży udział gruntów ornych, łąk i pastwisk. Z najaktualniejszych dostępnych danych GUS wynika, że w 2023 roku powierzchnia użytków rolnych wyniosła 11 082,18 ha (39% powierzchni Gminy). W poniższej tabeli przedstawiono liczbę gospodarstw rolnych wg powierzchni. Dane wskazują, że najwięcej gospodarstw rolnych (674 szt.) to gospodarstwa o powierzchni 1-5 ha.

Tabela 21. Liczba gospodarstw rolnych wg powierzchni na terenie Gminy Ostrów Mazowiecka

	do 1 ha	1 - 5 ha	5 - 10 ha	10 -15 ha	15 ha i więcej
Liczba gospodarstw rolnych	16	674	420	161	157
Procentowy udział	2%	47%	30%	11%	10%

Źródło: <https://bdl.stat.gov.pl>

Głównym walorem rolnictwa w Gminie jest jego rola w kształtowaniu krajobrazu, w tym terenów otwartych oraz kształtowaniu systemu przyrodniczego poprzez różnicowanie siedlisk. Rolnictwo ekologiczne jest szansą dla rozwoju tej gałęzi gospodarki.

Głównymi zasadami kształtowania rolniczej przestrzeni produkcyjnej Gminy są:

- ochrona przed zabudową terenów rolniczych, otwartych, mających istotne znaczenie przyrodnicze i krajobrazowe w systemie przyrodniczym gminy, poprzez niedopuszczenie do rozpraszania zabudowy;
- utrzymanie użytków zielonych;
- zalesianie gruntów rolnych tylko w przypadku konieczności stabilizacji gruntu; zakazuje się zalesiania użytków zielonych (łąk i pastwisk) oraz torfowisk;
- zachowanie w dotychczasowym użytkowaniu zadrzewień śródpolnych, przydrożnych, nad ciekami oraz otoczeniu zabudowy, ze względu na ich znaczenie ekologiczne i krajobrazowe;
- modernizacja istniejących gospodarstw rolnych w celu podniesienia jakości i konkurencyjności produktów rolnych;
- rozwój lokalnego rynku zbytu produktów rolnych w tym wspieranie lokalnych gospodarstw ekologicznych.

4.3. BEZROBOCIE

W Mieście Ostrów Mazowiecka na 1000 mieszkańców pracuje 348 osób. Jest to więcej od wartości dla województwa mazowieckiego oraz znacznie więcej od wartości dla Polski. 52,4% wszystkich pracujących ogółem stanowią kobiety, a 47,6% mężczyźni. Bezrobocie rejestrowane w Mieście wynosiło w 2023 roku 8,6% (zarówno wśród kobiet jak i wśród mężczyzn). Jest to znacznie więcej od

stopy bezrobocia rejestrowanego dla województwa mazowieckiego oraz znacznie więcej od stopy bezrobocia rejestrowanego dla całej Polski.

W gminie Ostrów Mazowiecka na 1000 mieszkańców pracuje 87 osób. 50,1% wszystkich pracujących ogółem stanowią kobiety, a 49,9% mężczyźni. Bezrobocie rejestrowane w gminie Ostrów Mazowiecka wynosiło w 2023 roku 8,6% (8,6% wśród kobiet i 8,6% wśród mężczyzn).

W 2022 roku przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto na omawianym obszarze wynosiło 5 729,10 zł, co odpowiada 85,40% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto w Polsce.

Wśród aktywnych zawodowo mieszkańców Miasta 705 osób wyjeżdża do pracy do innych miast, a 1 332 pracujących przyjeżdża do pracy spoza gminy - tak więc saldo przyjazdów i wyjazdów do pracy wynosi 627. Wśród aktywnych zawodowo mieszkańców gminy 881 osób wyjeżdża do pracy do innych gmin, a 387 pracujących przyjeżdża do pracy spoza gminy - tak więc saldo przyjazdów i wyjazdów do pracy wynosi -494. 28,2% aktywnych zawodowo mieszkańców obszaru pracuje w sektorze rolniczym (rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo), 31,9% w przemyśle i budownictwie, a 16,6% w sektorze usługowym (handel, naprawa pojazdów, transport, zakwaterowanie i gastronomia, informacja i komunikacja) oraz 1,8% pracuje w sektorze finansowym (działalność finansowa i ubezpieczeniowa, obsługa rynku nieruchomości)²⁰.

5. KULTURA I DZIEDZICTWO KULTUROWE

5.1. NAUKA I INSTYTUCJE KULTURY

Władze miasta dbają o zaspokajanie potrzeb mieszkańców w takich dziedzinach życia społecznego jak: pomoc społeczna, edukacja, kultura, sport i rekreacja.

W mieście aktywnie działają ośrodki wsparcia dziennego, tj. Miejska Świetlica Socjoterapeutyczna oraz Środowiskowy Dom Samopomocy.

W roku 2009 oddano do użytku Centrum Kultury i Rekreacji „Za Stawem” wyposażone w krytą pływalnię wraz z jacuzzi, zjeżdżalnię, brodzik, bicz wodny, sauny oraz pełnowymiarową halę sportową ze ścianą wspinaczkową wraz z nowym system komunikacyjnym, parkingami i terenami zieleni.

Jednym z ważniejszych organizatorów i animatorów życia kulturalnego w mieście jest Miejski Dom Kultury (MDK), którego celem i zadaniem jest upowszechnianie kultury w społeczeństwie, edukacja kulturalna, tworzenie dóbr kultury, rozbudzanie i zaspokajanie potrzeb oraz zainteresowań

²⁰ https://www.polskawliczbach.pl/gmina_Ostrow_Mazowiecka, 10.11.2024 r.

kulturalnych, tworzenie warunków do rozwoju amatorskiego ruchu artystycznego i kształtowanie wzorów aktywnego uczestnictwa w kulturze.

W MDK prowadzone są różnorodne zajęcia:

- plastyczne dla dzieci, młodzieży i dorosłych (pracownia plastyczna, rysunek architektoniczny, kalejdoskop wyobraźni)
- taneczne w zespołach: Zespół Pieśni i Tańca „BezWianka”, taniec w kręgu
- taneczne hip-hop, mażoretki, balet, zumba, akrobatyka, taniec towarzyski
- wokalne (Ostrowskie Studio Piosenki, Zespół Retro Band, Chór Primavolta)
- gry na instrumentach: pianino, keyboard, gitara, perkusja, Kameralny Zespół Instrumentalny
- teatralne (Akademia Młodego Aktora, grupa teatralna UTW),
- zajęcia rekreacyjno – zdrowotne (zdrowy kręgosłup, ruch przy muzyce).
- edukacyjne – lektorat j. angielskiego dla dzieci i dorosłych, logorytmika, zajęcia komputerowe dla seniorów
- dla najmłodszych Klub Malucha i Dziecięca Akademia Artystyczna
- wolontariat

W Miejskim Domu Kultury prowadzony jest Uniwersytet Trzeciego Wieku (UTW), w ramach którego odbywają się cyklicznie w każdy wtorek wykłady i działają sekcje: literacka, zdrowego stylu życia, turystyczna, plastyczna, kulinarna oraz prowadzone są zajęcia rekreacyjno-taneczne.

Niezależnie od działań UTW w Miejskim Domu Kultury funkcjonują: Klub Seniora „Złota Jesień”, Klub Seniora „Pogodna Przysiań”.

Miejski Dom Kultury w Ostrowi Mazowieckiej aktywnie angażuje się w organizację różnorodnych wydarzeń kulturalnych, edukacyjnych i rozrywkowych, które cieszą się dużym zainteresowaniem mieszkańców. Wśród nich znajdują się międzynarodowe konkursy taneczne, obchody Dnia Dziecka, regularne potańcówki, półkolonie i wycieczki dla dzieci i młodzieży, "Day for Art" podsumowujący sezon artystyczny MDK, finał Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy, konkursy recytatorskie, konkursy śpiewu, spotkania z Mikołajem, uroczyste rozświetlenie miasta na święta, prezentacje gitarowe oraz współorganizuje również Dni Ostrowi Mazowieckiej i Festiwal Łowiecki.

Kino „OSTROVIA” prowadzone przez Miejski Dom Kultury pracuje w ramach ogólnopolskiej sieci kin studyjnych i lokalnych. Po cyfryzacji w październiku 2012 roku wyświetla filmy na nośnikach cyfrowych. Pozwala to zapewnić mieszkańcom miasta aktualny i atrakcyjny repertuar filmowy łącznie z seansami premierowymi filmów polskich, europejskich i światowych. W kinie odbywają się również stand-up oraz teatryki dla dzieci.

Galeria Sztuki Jatki to miejsce, które często pełni rolę przestrzeni wystawienniczej dla artystów, zarówno lokalnych, jak i z szerszego kręgu. Działająca przy Miejskim Domu Kultury, galeria organizuje różnorodne wystawy, wernisaże, a także wydarzenia kulturalne promujące sztukę i twórczość artystyczną. W galerii organizowane są warsztaty, spotkania z artystami oraz inne inicjatywy mające na celu integrację społeczności lokalnej i promowanie kultury.

MDK współpracuje z Miejską Biblioteką Publiczną, Miejskim Ośrodkiem Sportu i Rekreacji, Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej, Środowiskowym Domem Samopomocy i innymi jednostkami organizacyjnymi miasta. Spotkania Klubów Seniora odbywają się w Centrum Dialogu Społecznego a wykłady Uniwersytet Trzeciego Wieku odbywają się w kinie „Ostrowia”.

W ramach prowadzonych działań na rzecz społeczności lokalnej MDK współpracuje z przedszkolami, szkołami i instytucjami pozarządowymi działającymi w Ostrowi Mazowieckiej i na terenie powiatu. Funkcjonująca w mieście Miejska Biblioteka Publiczna im. Marii Dąbrowskiej mieszcząca się od 1956 roku w zabytkowej kamienicy przy ul. 11 Listopada na trwałe wpisała się w „krajobraz Miasta”. Liczący ponad 76 tys. woluminów księgozbiór pozwala na zaspakajanie potrzeb edukacyjnych i informacyjnych społeczności lokalnej. Biblioteka umożliwia bezpłatne korzystanie z Internetu, udostępnia ponad 30 tytułów prasy oraz prowadzi działalność dokumentacyjną i wydawniczą dotyczącą zagadnień związanych z historią, tradycją i kulturą, ze szczególnym uwzględnieniem Ostrowi Mazowieckiej.

Ostrowska Książnica poza statutową działalnością jaką jest gromadzenie i udostępnianie księgozbioru rozszerza swoją ofertę o działalność kulturalno-oświatową, w ramach której organizowane są: imprezy cykliczne promujące książki i zachęcające do czytania, spotkania autorskie, wykłady, gawędy historyczne. Biblioteka proponuje wiele aktywności skierowanych do różnych grup wiekowych, m.in.: Klub Sówki Ostrówki, Programowanie na dywanie, Wolontariat dla młodzieży, Klub Planszówek, Klimatyczne spotkania dla kobiet, Sekcja literacka UTW. Bardzo ważna jest w tym wszystkim rola Biblioteki, odpowiedzialnej za zachowanie dziedzictwa kulturowego i przekazywanie go przyszłym pokoleniom.

Z kolei, działalnością sportowo-rekreacyjną na terenie miasta zajmuje się Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji, który jest administratorem wielofunkcyjnego pawilonu sportowego, kortów tenisowych, Ogródka Jordanowskiego, stadionu sportowego oraz obiektu przy ul. H. Trębickiego 10, w skład, którego wchodzi m.in. kryta pływalnia i hala sportowa, a także boiskiem-lodowiskiem OMEGA.

Muzeum - Dom Rodziny Pileckich jest instytucją prowadzoną wspólnie przez Miasto Ostrów Mazowiecka oraz Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego. To jedyne w Polsce muzeum poświęcone rotmistrzowi Witoldowi Pileckiemu i jego rodzinie. Misją Muzeum jest przywracanie zbiorowej pamięci o dziele życia rtm. Pileckiego, jego żony Marii – rodowitej ostrowianki, budowanie

lokalnej tożsamości historycznej, sprawowanie opieki nad dobrami kultury lokalnej i regionalnej oraz integrowanie społeczności wokół wartości historycznych.

W Ostrowi Mazowieckiej funkcjonuje Muzeum Kresów i Ziemi Ostrowskiej. Gromadzi ono eksponaty i pamiątki związane z historią Kresów i jednostek wojskowych stacjonujących na terenach znajdujących się w granicach dzisiejszego powiatu ostrowskiego od końca XVIII wieku do czasów obecnych, a także eksponaty i pamiątki związane z dziejami Ziemi Ostrowskiej od średniowiecza do chwili obecnej. Muzeum prowadzi również działalność edukacyjną propagującą historię ostrowskiego garnizonu i Ziemi Ostrowskiej poprzez wystawy okolicznościowe, rekonstrukcje i plenerowe widowiska historyczne, lekcje historii oraz wspieranie Grupy Rekonstrukcji Historycznych „Garnizonu Ostrów.”

Na terenie Gminy Ostrów Mazowiecka jedyną instytucją kultury jest Gminna Biblioteka Publiczna w Ostrowi Mazowieckiej z siedzibą w Nagoszewie. Na terenie gminy oprócz głównej siedziby funkcjonują jej filie biblioteczne, w Jasienicy, Jelonkach, Komorowie, Ugniewie oraz Centrum Kształcenia na Odległość w Komorowie (świetlica internetowa). Dzięki tak rozmieszczonej sieci bibliotecznej mieszkańcy Gminy Ostrów Mazowiecka mają zapewniony szeroki dostęp do zbiorów bibliotecznych, Internetu i informacji. Celem Biblioteki jest promocyjna czytelnictwa, zaspokajanie zróżnicowanych potrzeb czytelniczych, upowszechnianie wiedzy i kultury. W ramach prowadzonych działań na rzecz społeczności lokalnej GBP współpracuje z przedszkolami, szkołami i instytucjami pozarządowymi działającymi na terenie gminy Ostrów Mazowiecka oraz na terenie powiatu ostrowskiego. Współpracuje również z bibliotekami gminnymi z terenu powiatu ostrowskiego jak również z Miejską Biblioteką Publiczną w Ostrowi Mazowieckiej im. M. Dąbrowskiej - sprawującej nadzór merytoryczny nad bibliotekami z terenu powiatu ostrowskiego i Biblioteką Publiczną m.st. Warszawy - Biblioteką Główną Województwa Mazowieckiego.

5.2. DZIEDZICTWO KULTUROWE

Nazwa i herb Miasta Ostrów Mazowiecka nawiązują do tradycji bartniczych. Rzeczownik rodzaju żeńskiego ostrów lub ostrowa oznaczał:

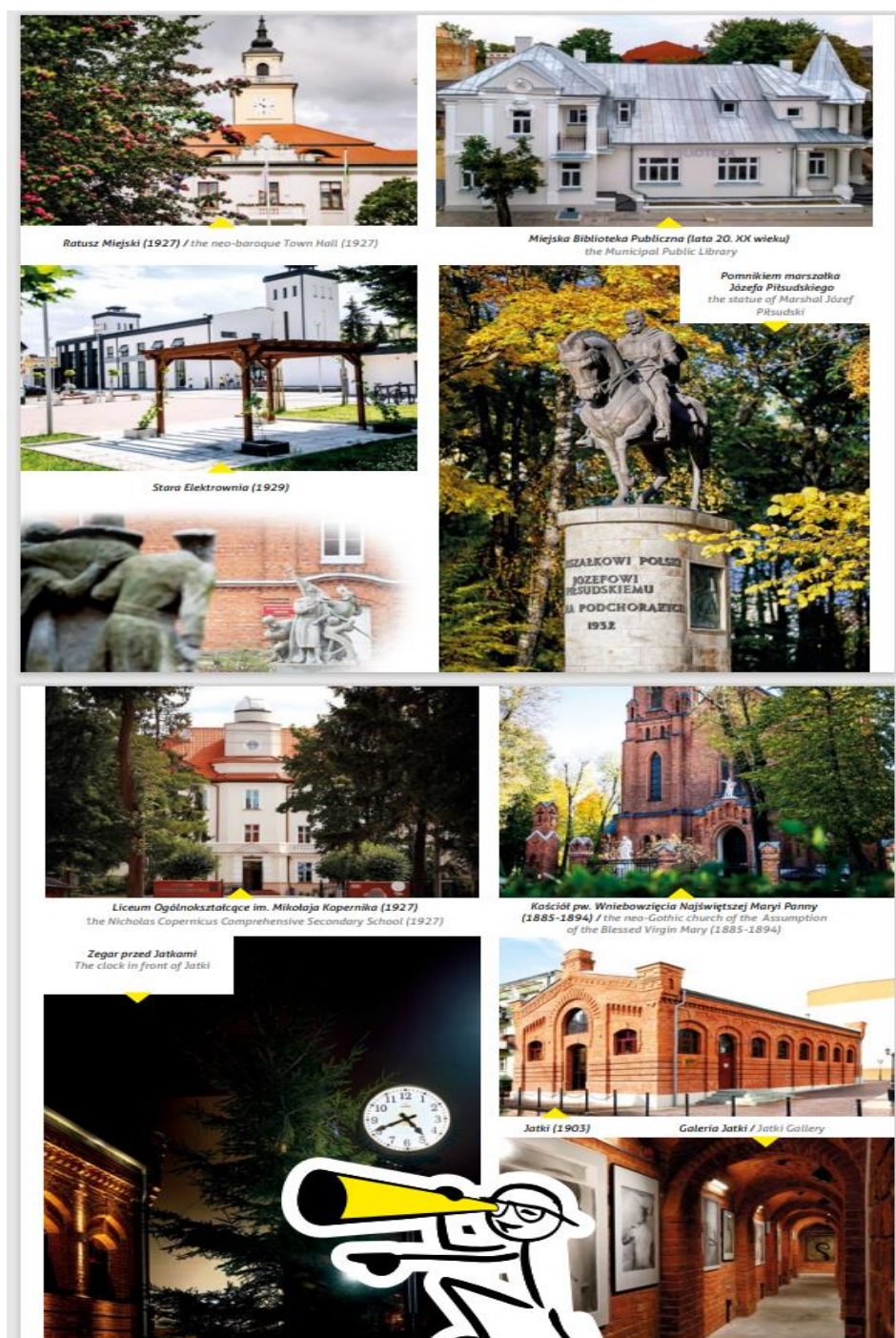
1. bór, czyli 60 barci;
2. drabinę przygotowaną z wierzchołkiem drzewa iglastego, po której bartnik dostawał się do barci, na tzw. podkur;
3. znamię, czyli signum, którym bartnicy oznaczali swoje barcie.

Dzisiejsza nazwa miejscowa Ostrów Mazowiecka występowała na przestrzeni dziejów w różnych odmianach. W 1420 r. źródła notują Ostrowo, w 1434 r. w akcie lokacyjnym – Ostrowya, w 1467 r. – Ostrowa, w 1534 r. – Ostrowia. W okresie zaborów używano nazwy Ostrów (ten); po utworzeniu guberni łomżyńskiej w 1866 r. pisano Ostrów Łomżyński albo Ostrów w ziemi łomżyńskiej. W okresie

międzywojennym używano dwóch określeń – Ostrów Mazowiecki i Ostrowia Mazowiecka. W grudniu 1926 r. Ministerstwo Spraw Wewnętrznych zatwierdziło nazwę Ostrów Mazowiecka.

Wśród budynków warto zwrócić uwagę na: neogotycki kościół pw. Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny (1885-1894), Jatki (1903), Bank Spółdzielczy (1926), neobarokowy Ratusz Miejski (1927), Liceum Ogólnokształcące im. Mikołaja Kopernika (1927), Starą Elektrownię (1929), Miejską Bibliotekę Publiczną. Niezwykle bogatym historycznie i przyrodniczo jest XIX-wieczny zespół koszarowy w Komorowie, z alejami pomników polskich królów i dowódców oraz pomnikiem marszałka Józefa Piłsudskiego.

Zdjęcie 7.

6. BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE

6.1. SŁUŻBY PUBLICZNE

Do zapewnienia bezpieczeństwa publicznego zobowiązane są wszystkie organy władzy i administracji państwowej, szczególnie instytucje wyspecjalizowane w zapewnieniu bezpieczeństwa publicznego, jak np. Policja, Państwowa Straż Pożarna, które w realizacji swoich zadań wspierane są przez jednostki Ochotniczych Straży Pożarnych.

Instytucje, realizujące działania z zakresu bezpieczeństwa publicznego na terenie Miasta i Gminy Ostrów Mazowiecka:

- Komenda Powiatowa Policji,
- Powiatowa Straż Pożarna,

Komenda Powiatowa Policji

Na podstawie Zarządzenia Nr 5 Komendanta Głównego Policji z dnia 20 czerwca 2016 r. w sprawie metod i form wykonywania zadań przez dzielnicowego i kierownika dzielnicowych na teren Gminy Ostrów Mazowiecka oddelegowany został dzielnicowy (na terenie Gminy brak jednostki Policji).

Do jego zadań należy:

1. prowadzenie rozpoznania przydzielonego mu rejonu pod względem osobowym, terenowym, zjawisk i zdarzeń mających wpływ na stan bezpieczeństwa i porządku publicznego;
2. realizowanie zadań z zakresu profilaktyki społecznej;
3. realizowanie zadań z zakresu ścigania sprawców przestępstw i wykroczeń;
4. kontrolowanie przestrzegania prawa powszechnie obowiązującego oraz przepisów prawa miejscowego.

Powiatowa Straż Pożarna

Do podstawowych zadań Powiatowej Straży Pożarnej należy:

1. rozpoznawanie zagrożeń pożarowych i innych miejscowych zagrożeń;
2. organizowanie i prowadzenie akcji ratowniczych w czasie pożarów, klęsk żywiołowych lub likwidacji miejscowych zagrożeń;
3. wykonywanie pomocniczych specjalistycznych czynności ratowniczych w czasie klęsk żywiołowych lub likwidacji miejscowych zagrożeń przez inne służby ratownicze;
4. kształcenie kadr dla potrzeb Państwowej Straży Pożarnej i innych jednostek ochrony przeciwpożarowej oraz powszechnego systemu ochrony ludności;
5. nadzór nad przestrzeganiem przepisów przeciwpożarowych;

6. prowadzenie prac naukowo-badawczych w zakresie ochrony przeciwpożarowej oraz ochrony ludności;
7. współpraca z Szefem Krajowego Centrum Informacji Kryminalnych w zakresie niezbędnym do realizacji jego zadań ustawowych;
8. współdziałanie ze strażami pożarnymi i służbami ratowniczymi innych państw oraz ich organizacjami międzynarodowymi na podstawie wiążących Rzeczpospolitą Polską umów międzynarodowych oraz odrębnych przepisów;
9. realizacja innych zadań wynikających z wiążących Rzeczpospolitą Polską umów międzynarodowych na zasadach i w zakresie w nich określonych.

Na terenie miasta funkcjonuje także Straż Miejska

Do podstawowych zadań straży należy w szczególności:

1. ochrona spokoju i porządku w miejscach publicznych;
2. czuwanie nad porządkiem i kontrola ruchu drogowego – w zakresie określonym w przepisach o ruchu drogowym;
3. kontrola publicznego transportu zbiorowego;
4. współdziałanie z właściwymi podmiotami w zakresie ratowania życia i zdrowia obywateli, pomoc w usuwaniu awarii technicznych i skutków klęsk żywiołowych oraz innych miejscowych zagrożeń;
5. zabezpieczenie miejsca przestępstwa, katastrofy lub innego podobnego zdarzenia albo miejsc zagrożonych takim zdarzeniem przed dostępem osób postronnych lub zniszczeniem śladów i dowodów, do momentu przybycia właściwych służb, a także ustalenie, w miarę możliwości, świadków zdarzenia;
6. ochrona obiektów komunalnych i urządzeń użyteczności publicznej;
7. współdziałanie z organizatorami i innymi służbami w ochronie porządku podczas zgromadzeń i imprez publicznych;
8. doprowadzanie osób nietrzeźwych do izby wytrzeźwień lub miejsca ich zamieszkania, jeżeli osoby te zachowaniem swoim dają powód do zgorszenia w miejscu publicznym, znajdują się w okolicznościach zagrażających ich życiu lub zdrowiu albo zagrażają życiu i zdrowiu innych osób;
9. informowanie społeczności lokalnej o stanie i rodzajach zagrożeń, a także inicjowanie i uczestnictwo w działaniach mających na celu zapobieganie popełnianiu przestępstw lub wykroczeń oraz zjawiskom kryminogennym jak również współdziałanie w tym zakresie z organami państwowymi, samorządowymi i organizacjami społecznymi;
10. konwojowanie dokumentów, przedmiotów wartościowych lub wartości pieniężnych dla potrzeb miasta.

Straż Miejska ujawniła w 2023 roku 585 wykroczeń. Nałożono 120 mandatów karnych. Zastosowano 461 pouczeń. 4 wykroczenia zakończone zostały skierowaniem wniosku o ukaranie do Sądu Rejonowego w Ostrowi Mazowieckiej, z czego 4 zostały zakończone wydaniem wyroku skazującego. Wśród ogólnej liczby wykroczeń ujawniono 349 z zakresu Ruchu Drogowego a 236 z zakresu innych przepisów porządkowych.

Strażnicy nałożyli 120 mandatów karnych na ogólną kwotę 8920 zł w tym:

- 21 mandatów z zakresu Ruchu Drogowego;
- 87 mandatów z zakresu wykroczeń przeciwko urządzeniom użytku publicznego;
- 4 mandatów za wykroczenia przeciwko zdrowiu;
- 4 mandatów za wykroczenie przeciwko bezpieczeństwu osób i mienia;
- 1 mandat za wykroczenie przeciwko ustawie o odpadach;
- 1 mandat za wykroczenie przeciwko obyczajności publicznej;
- 1 mandat za wykroczenie przeciwko porządkowi i spokojowi publicznemu;
- 1 mandat za wykroczenie przeciwko ustawie o wychowaniu w trzeźwości.

Od początku 2021 roku do obowiązków Straży Miejskiej należy odławianie bezpańskich psów i szukanie dla nich nowych domów. W okresie od stycznia 2021 do grudnia 2024 do tymczasowego punktu przetrzymywania zwierząt trafiło 159 psów, z których większość została oddana do adopcji lub przekazana do właścicieli, część trafiła do schroniska. Ponadto, w ramach akcji profilaktycznych zorganizowano szereg spotkań w placówkach oświatowych dotyczących problematyki opieki nad bezdomnymi zwierzętami oraz obowiązków opiekunów zwierząt.

Ochotnicze Straże Pożarne

Na terenie Gminy Ostrów Mazowiecka funkcjonuje 16 Ochotniczych Straży Pożarnych tj.:

- OSP Guty- Bujno,
- OSP Jasienica,
- OSP Jelonki,
- OSP Kalinowo,
- OSP Komorowo,
- OSP Koziki,
- OSP Nagoszewka,
- OSP Nagoszewo,
- OSP Nieskórz,
- OSP Nowa Osuchowa,
- OSP Stare Lubiejewo,
- OSP Prosienica,

- OSP Przyjmy,
- OSP Sielc,
- OSP Stok,
- OSP Ugniewo.

W 2023 r. na terenie Gminy Ostrów Mazowiecka miało miejsce łącznie 223 zdarzenia w tym: 59 pożarów, 153 miejscowe zagrożenia (wypadki drogowe, usuwanie skutków wichur, lokalne podtopienia itp.) oraz 11 fałszywych alarmów. W okresie objętym sprawozdaniem jednostki OSP z terenu gminy Ostrów Mazowiecka były dysponowane do akcji ratowniczo gaśniczych były dysponowane łącznie 126 razy. Najczęściej w akcjach ratowniczo-gaśniczych uczestniczyły jednostki należące do Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego (KSRG) tj. OSP Nagoszewka (22), OSP Komorowo (19) oraz OSP Nieszków (13). Najczęściej dysponowanymi do działań ratowniczo-gaśniczych jednostkami spoza KSRG były OSP Jelonki (22), OSP Stok (11), OSP Nowa Osuchowa (11), OSP Sielc (7) i Prosimienica (7).

6.2. PRZESTĘPCZOŚĆ

W 2022 roku w Mieście Ostrów Mazowiecka stwierdzono szacunkowo 461 przestępstw a w gminie 272 przestępstwa. Oznacza to, że na każdych 1 000 mieszkańców odnotowano 21,28 przestępstw. Jest to wartość mniejsza od wartości dla województwa mazowieckiego oraz mniejsza od średniej dla całej Polski.

Wskaźnik wykrywalności sprawców przestępstw dla wszystkich przestępstw ogółem w Ostrowi Mazowieckiej (i w Gminie) wynosi 78,2% i jest znacznie większy od wskaźnika wykrywalności dla województwa mazowieckiego (64%) oraz znacznie większy od wskaźnika dla całej Polski (71%). W przeliczeniu na 1 000 mieszkańców Ostrowi Mazowieckiej (i Gminy) najwięcej stwierdzono przestępstw przeciwko mieniu – 12,46 (wykrywalność 70%) oraz o charakterze kryminalnym – 10,34 (wykrywalność 69%). W dalszej kolejności odnotowano przestępstwa o charakterze gospodarczym – 7,91 (83%), drogowe - 2,20 (99%) oraz przeciwko życiu i zdrowiu - 0,33 (91%).

6.3. ZAGROŻENIA NATURALNE

Jednym z głównych problemów województwa mazowieckiego jest mała dyspozycyjność wód powierzchniowych i niski stopień retencji, jednocześnie do naturalnych zagrożeń wlicza się powódzie, osuwiska, podtopienia oraz okresowe susze.

Zagrożenia wód powierzchniowych i podziemnych

Do głównych zagrożeń zasobów i jakości wód na terenie Miasta Ostrów Mazowiecka należy zaliczyć:

- emisję ścieków komunalnych,

- odprowadzanie ścieków nieoczyszczonych lub niedostatecznie oczyszczonych,
- spływ powierzchniowy miogenów z pól i niewłaściwe składowanie nawozów naturalnych.

Z instalacji kanalizacyjnej korzysta 78,5% mieszkańców Miasta. Pozostała część korzysta ze zbiorników bezodpływowych (szamba – 1248²¹), opróżnianych przez wyspecjalizowane firmy. Korzystanie nieszczelnego szamba grozi skażeniem bakteriologicznym gleby oraz wody wokół posesji, a zanieczyszczenia chemiczne są wchłaniane przez rośliny, w tym warzywa i zboża. Szkodliwe związki chemiczne rozprzestrzeniają się także na większe odległości, skażając wody podziemne.

Zagrożeniem dla jakości wód jest również położenia Miasta w rejonie ujęcia wody zamkniętego Zakładu Regeneracji Podkładów Kolejowych (odległość ok. 2 km). Podczas prowadzenia działalności przez Zakład doszło do wysięgu zanieczyszczeń z kolektora ścieków przemysłowych. Doprowadziło to do skażenia gruntów oraz pobliskiego cieku substancjami organicznymi (takie jak fenol, krezot czy ksenon). Przeprowadzone zostały prace remediacyjne polegające na oczyszczeniu gruntu. Woda z ujęć w Ostrowi Mazowieckiej badana jest dwa razy w roku. Z raportów wynika, że na obecną chwilę nadaje się ona do spożycia. Nadzór wodny w Ostrowi Mazowieckiej pełni RZGW w Lublinie Zarząd Zlewni w Sokołowie Podlaskim. Istotne jest stałe monitorowanie czystości wód.

Raport z monitoringu wybranych studni i otworów badawczych I i II poziomu wodonośnego w strefie zasilania ujęcia komunalnego w Ostrowi Mazowieckiej wskazuje:

- W otworach badawczych z I poziomu wodonośnego, a szczególnie w piezometrach przy ul. Wodnej oraz piezometrach w tzw. linii Beta obserwowane jest pogorszenie się jakości wody w stosunku do lat poprzednich – zwiększone ilości WWA (głównie acenaftenu) powodują, że obecnie jest to woda V klasy jakości lub nawet pozaklasowa.
- W drugim poziomie wodonośnym, który jest kluczowy dla Miasta ze względu na zasilanie ujęć komunalnych oraz ujęć przemysłowych zakładu mleczarskiego, stwierdzono dalsze pogarszanie się jakości wody – zanieczyszczenia po skokowym wzroście stężeń w roku 2022 nadal rosną, co powoduje, że woda surowa ze studni przemysłowej MSM3A nie spełnia norm i wymaga intensywnego oczyszczania.
- Wzrost skokowy stężeń związków WWA (głównie trwałego acenaftenu) zarejestrowano na linii Beta (szczególnie w piezometrze P10), która jest położona zaledwie 0,5 km od linii studni komunalnych St.6 i St.3A.
- Najbardziej zagrożoną studnią komunalną jest ujęcie St.6, gdzie związki WWA mogą pojawić się śladowo za około 2 lata, jeśli utrzymają się dotychczasowe warunki migracji węglowodorów. Każda awaria lub dłuższy przestój ujęć przemysłowych przy ul. Lubiejewskiej

²¹ stan na 31.12.2024 r, GUS

ułatwia migrację smug zanieczyszczeń organicznych i zwiększa ryzyko dla studni komunalnych, szczególnie St.6 i St.3A.

- Badania w kampanii jesiennej 2024 nie wykazały obecności BTEX, WWA, fenoli lub krezoli w żadnej ze studni ujęcia komunalnego.
- Zaleca się zintensyfikowanie prac nad wykonaniem co najmniej 2-3 studni ujmujących III poziom wodonośny, jeśli tylko badania jakości wody z tego poziomu wykażą jego przydatność i możliwość uzdatniania (z uwagi na możliwe, naturalne zawartości żelaza i manganu).

Na terenie Gminy Ostrów Mazowiecka występują dwa piętra wodonośne: trzeciorzędowe i czwartorzędowe. Nie stwierdzono wód zwykłych w utworach kredy. Użytkowy poziom wodonośny występuje na głębokości 15 – 50 m, a w rejonie miasta Ostrów Mazowiecka na głębokości 50 – 150 m.

Dzięki badaniom prowadzonym przez Państwowy Instytut Badawczy oceniono stan wód podziemnych jako dobry - zarówno pod względem ilościowym jak i chemicznym. Największym zagrożeniem i źródłem zanieczyszczeń wód jest działalność człowieka wiążąca się przede wszystkim z niewłaściwym prowadzeniem działalności gospodarczo-bytowej oraz wciąż niedostateczne uregulowanie gospodarki wodno-ściekowej (1579 zbiorników bezodpływowych; 20,6% mieszkańców Gminy korzysta z instalacji kanalizacyjnej).²² Nieoczyszczone ścieki odprowadzone są do często nieszczelnych szamb, stanowiąc poważne źródło zanieczyszczenia wód podziemnych i powierzchniowych.

Zagrożenie powodziowe

Miasto Ostrów Mazowiecka położona jest na obszarach zlewni dwóch rzek: Narwi, obejmującej niewielki fragment zachodniej części Miasta oraz Bugu, obejmującego większą pozostałą część terenu Miasta. Wody podziemne mają duże znaczenie ponieważ stanowią źródło zaopatrzenia mieszkańców w wodę pitną. Obszar Miasta położony jest w obrębie JCWPd 51 i JCWPd 55.

Na obszarze tym brak naturalnych zbiorników wodnych. Największym zbiornikiem jest staw na terenie Parku Miejskiego.

System hydrologiczny Miasta jest ubogi przez jego obszar przebiega rzeka Grzybówka (nazywana też Strugą), odprowadzająca wody do rzeki Brok, a dalej do Bugu. System kanalizacji deszczowej jest niewydajny. Podczas występowania intensywnych opadów deszczu (deszczu nawalnego) występują miejscowe podtopienia. Podtopienia występują w następujących lokalizacjach:

- skrzyżowanie ulicy 3 Maja - Grota Roweckiego – Ks. Sobotki,
- na ulicy Słowackiego,
- skrzyżowanie ulic Duboisa i Batorego,

²² stan na 31.12.2024 r, GUS

- skrzyżowanie ulic Mieczkowskiego i Partyzantów,
- skrzyżowanie ulic Kolendów i Trębickiego.

Podtopienia występują kilka razy w ciągu roku. Ostatnie podtopienia wystąpiły w sierpniu i wrześniu 2024 r.²³. Dane wskazują, że w wyniku intensywnych opadów deszczu w miesiącu wrześniu, poziom wody na skrzyżowaniu ulicy 3 Maja, Grota Roweckiego i Ks. Sobotki wyniósł około 50 cm. Zostały zalane pasy drogowe ulic oraz przyległy do skrzyżowania teren. Według oceny zalany został teren o powierzchni około 1200 m². Szacuje się, że nagromadziło się w wyniku opadów około 800 m³ wody. Czas odpływu nagromadzonej wody z zalanego terenu wyniósł około 4 godzin.

- W wyniku intensywnego opadu deszczu poziom wody na ulicy Słowackiego wyniósł około 30 cm. Został zalany pas drogowy ulicy oraz przyległy teren. Według oceny zalany został teren o powierzchni około 740 m². Szacuje się, że nagromadziło się w wyniku opadów około 230 m³ wody. Czas odpływu nagromadzonej wody z zalanego terenu wyniósł około 4 godzin.
- W wyniku intensywnego opadu deszczu poziom wody na skrzyżowaniu ulicy Duboisa z ulicą Batorego wyniósł około 30 cm. Zostały zalane pasy drogowe ulic oraz przyległy do skrzyżowania teren. Według oceny zalany został teren o powierzchni około 823 m². Szacuje się, że nagromadziło się w wyniku opadów około 247 m³ wody. Czas odpływu nagromadzonej wody z zalanego terenu wyniósł około 4 godzin.
- W wyniku intensywnego opadu deszczu poziom wody na skrzyżowaniu ulic Mieczkowskiego i Partyzantów wyniósł około 50 cm. Zostały zalane pasy drogowe ulic oraz przyległy do skrzyżowania teren. Według oceny zalany został teren o powierzchni około 472 m². Szacuje się, że nagromadziło się w wyniku opadów około 236 m³ wody. Czas odpływu nagromadzonej wody z zalanego terenu wyniósł około 4 godzin.
- W wyniku intensywnego opadu deszczu poziom wody na skrzyżowaniu ulic Kolendów i Trębickiego wyniósł około 70 cm. Zostały zalane pasy drogowe ulic oraz przyległy do skrzyżowania teren. Według oceny zalany został teren o powierzchni około 2 700 m². Szacuje się, że nagromadziło się w wyniku opadów około 1350 m³ wody. Czas odpływu nagromadzonej wody z zalanego terenu wyniósł około 4 godzin.

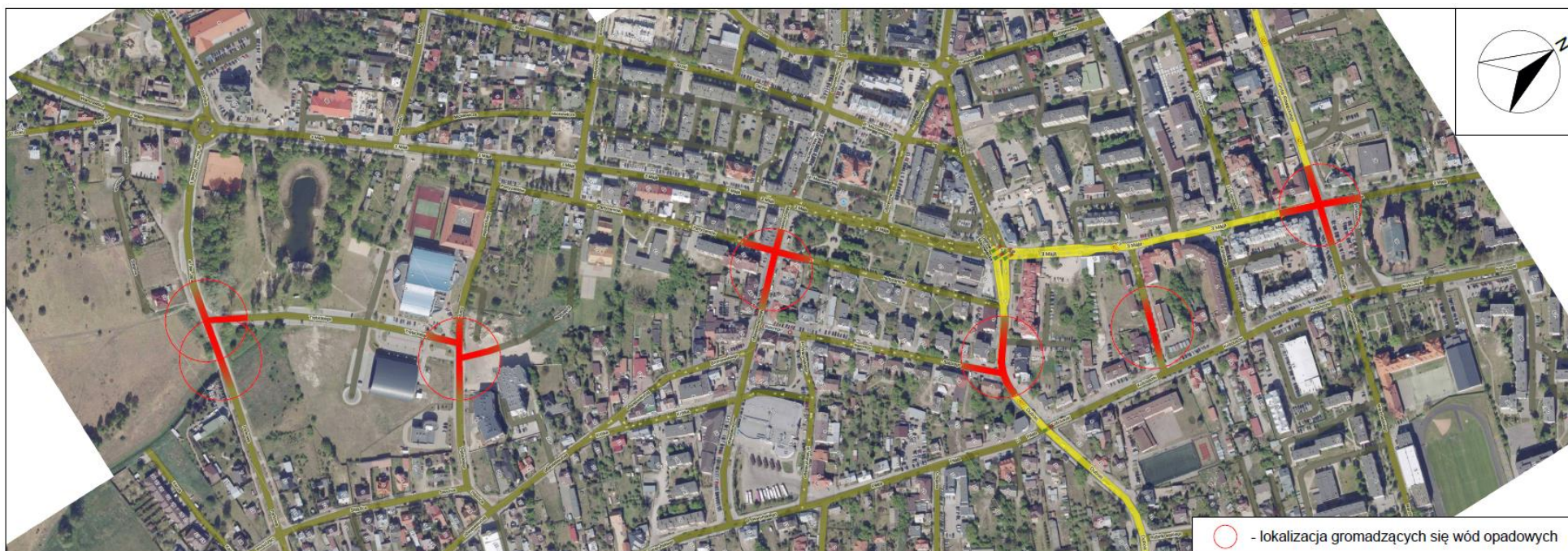
Wyniki ankiety przeprowadzonej wśród mieszkańców obszaru funkcjonalnego wskazały, iż:

- najważniejsze kierunki działań wg mieszkańców to: budowa zbiorników retencyjnych (46%), modernizacja sieci wodociągowej i budowa oczyszczalni ścieków (41%), a także wprowadzenie rozwiązań usprawniających odpływ wody z jezdni oraz nowe stacje uzdatniania wody (27%)

²³ Dane Urzędu Miasta Ostrów Mazowiecka, Ostrów Mazowiecka, październik 2024 r.

- 73% mieszkańców stwierdza, że należy podjąć działania mające na celu oszczędzanie wody w mieście
- tylko 23% respondentów ocenia dobrze swoją wiedzę z zakresu zarządzania zasobami wodnymi, co oznacza potrzebę kompleksowych działań edukacyjnych w tym obszarze.

Mapa 13. Mapa satelitarna miejsc zatrzymywania wód opadowych

Hałas i zanieczyszczenia

W ostatnich latach rosnącym zagrożeniem dla środowiska jest hałas i wibracje. Bardzo często oddziaływanie hałasu i wibracji odbierane jest w sposób subiektywny, co powoduje, że dziedzina ta jest niedostatecznie eksponowana i doceniana przy rozpatrywaniu spraw związanych z ochroną i kształtowaniem środowiska. Postępująca urbanizacja i rozwój komunikacji drogowej powodują, że z każdym dniem zwiększają się uciążliwości wynikające ze stałego narastania poziomu hałasu w środowisku.

Obszar Gminy obejmuje tereny wiejskie wokół obszaru miejskiego, które tworzą nieodkryty pierścień wokół miasta Ostrów Mazowiecka. Wpływ na stan akustyczny Gminy i Miasta wywierać będzie głównie hałas generowany przez komunikację drogową. W niewielkim stopniu, na terenie Gminy, źródłem hałasu są zakłady przemysłowe i odbywające się w nich procesy technologiczne. Poziom hałasu przemysłowego jest kształtowany indywidualnie dla każdego obiektu i zależy od rodzaju maszyn i urządzeń powodujących hałas, izolacyjności obudowy hal przemysłowych, prowadzonych procesów technologicznych oraz od funkcji urbanistycznej sąsiadujących z nimi terenów. Do zakładów przemysłowych będących źródłem hałasu należą przede wszystkim przedsiębiorstwa posiadające decyzje o dopuszczalnym poziomie hałasu. Należy podejmować działania w celu przeprowadzenia cyklicznych pomiarów poziomu hałasu, aby w porę podejmować środki przeciwdziałające pogłębianiu się zjawiska.

Na terenie Gminy brak jest stanowisk do pomiarów natężenia hałasu, ocenia się, że zagrożenie hałasem przemysłowym i komunalnym jest niewielkie. Rozwinięta sieć komunikacyjna Gminy wpływa zasadniczo na klimat akustyczny terenów położonych wzdłuż dróg. Pomimo braku badań natężenia hałasu można sądzić, iż szczególnie w okresie letnim mogą nastąpić przekroczenia dopuszczalnych norm hałasu dla terenów mieszkalnych.

Na terenie Miasta, największe źródło hałasu drogowego znajduje się w obrębie przebiegających przez Miasto dróg: droga ekspresowa S8, droga krajowa nr 60, droga krajowa nr 50 (wraz z drogą nr 60 tworzą tzw. dużą obwodnicę Mazowsza i Warszawy – przeznaczona jest do ruchu tranzytowego), droga wojewódzka nr 627 oraz droga wojewódzka nr 677. Kolejnym rodzajem hałasu komunikacyjnego jest hałas kolejowy. Przez obszar Miasta przebiega jednotorowa pierwszorzędna linia kolejowa nr 34 Ostrołęka – Małkinia, jednakże obsługuje ona wyłącznie ruch towarowy w ograniczonym zakresie. W związku z tym, hałas kolejowy w nie jest aż tak uciążliwy na terenie Miasta jak drogowy.

Zgodnie z danymi pozyskanymi z GIOŚ w Warszawie, na terenie Miasta Ostrów Mazowiecka w ostatnich latach przeprowadzono badania natężenia hałasu drogowego. dla wszystkich odcinków zostały

przekroczone wartości dopuszczalne poziomu dźwięku dla pory dnia i nocy, wskazane w Rozporządzeniu Ministra Środowiska w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku. Zagrożenie hałasem przemysłowym ma charakter lokalny i obejmuje swym zasięgiem jedynie niewielkie obszary zabudowy mieszkaniowej sąsiadujące bezpośrednio z działalnością będącą źródłem ponadnormatywnej emisji hałasu. Badania natężenia hałasu przemysłowego wykonane przez GIOŚ wykazały, że na terenie Miasta występują przekroczenia natężenia hałasu przemysłowego.

7. POLITYKA SPOŁECZNA

Celem działań podejmowanych przez instytucje działające w zakresie szeroko pojętej pomocy społecznej jest zapewnienie warunków życia odpowiadającym godności człowieka. Placówką realizującą zadania pomocy społecznej są Gminne Ośrodki Pomocy Społecznej.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej i Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Ostrowi Mazowieckiej

Pomoc w zakresie realizacji programów rządowych zapewniają na obszarze funkcjonalnym odpowiednio: Miejski i Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, zajmujące się m.in. przyjmowaniem wniosków o zasiłek pielęgnacyjny, orzeczenie o niepełnosprawności, wydanie karty parkingowej, świadczenie z programu „za życiem” czy dofinansowanie do turnusu rehabilitacyjnego. Podstawowym zadaniem MOPS/GOPS jest świadczenie wszechstronnej pomocy społecznej osobom i rodzinom w celu przezwycięzania trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać wykorzystując własne środki i uprawnienia.

Celem działalności MOPS/GOPS jest zaspokajanie niezbędnych potrzeb życiowych mieszkańców gminy i osób przebywających na jego terenie, umożliwienie im bytowania w warunkach dopowiadających godności człowieka.

Ochrona zdrowia

Istotnym elementem infrastruktury społecznej jest system ochrony zdrowia. Dostęp do infrastruktury ochrony zdrowia zależy przede wszystkim od liczby instytucji świadczących usługi zdrowotne, ich rozmieszczenia oraz kosztów usług.

Na terenie miasta Ostrow Mazowiecka w 2023 roku funkcjonowały następujące podmioty wykonujące działalność leczniczą:

1. 1 Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej,
2. 3 Samodzielne Podmioty Publiczne Zespoły Zakładów Opieki Zdrowotnej,
3. 23 Niepublicznych Zakładów Opieki Zdrowotnej,
4. 9 Indywidualnych Praktyk Lekarskich,
5. 35 Indywidualnych Specjalistycznych Praktyk Lekarskich,

6. 1 Grupowa Praktyka Lekarska.

Z 72 podmiotów wykonujących działalność leczniczą 3 placówki udzielały świadczeń zdrowotnych w zakresie podstawowej opieki zdrowotnej:

1. Powiatowa Przychodnia Zdrowia wchodząca w strukturę organizacyjną SPZZOZ,
2. Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej "Serducho",
3. Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej "Zdrowie".

W roku 2023 liczba pacjentów korzystających z podmiotów leczniczych podstawowej opieki zdrowotnej wynosiła 27790, natomiast liczba udzielanych świadczeń zdrowotnych wyniosła 154982.

Najczęstszymi przyczynami udzielanych porad lekarskich w 2023 roku były:

- choroby górnych i dolnych dróg oddechowych, nadciśnienie samoistne (pierwotne), choroby układu mięśniowo – kostnego i tkanki łącznej, choroby wirusowe, zwyrodnienia kręgosłupa, bóle grzbietu, choroby układu krążenia, cukrzyca insulinozależna, zaburzenia widzenia, ostre zapalenie oskrzeli, niewydolność serca, przewlekłe choroby układu trawiennego, choroby obwodowego układu nerwowego, zaburzenia metabolizmu lipoprotein, otyłość, nowotwory, anemia.

Zabezpieczenie całodobowej dostępności do świadczeń podstawowej opieki zdrowotnej pełnił Samodzielny Publiczny Zespół Zakładów Opieki Zdrowotnej w Ostrowi Mazowieckiej. Udzielał on świadczeń od poniedziałku do piątku w godzinach 18.00-8.00 dnia następnego oraz całodobowo w dni ustawowo wolne od pracy. Dostępność do świadczeń lekarza i pielęgniarki zabezpieczona była w ramach Nocnej i Świątecznej Opieki Zdrowotnej w budynku Szpitala przy ul. Dubois 68.

W Szpitalu Powiatowym wchodzącym w strukturę organizacyjną SPZZOZ liczba łóżek na dzień 01.01.2023 r. wynosiła 190, natomiast na dzień 31.12.2023 r. - 208 łóżek. W ciągu roku w Szpitalu hospitalizowano 19 749 osób, z czego 2 513 to mieszkańcy Ostrowi Mazowieckiej (wszystkie oddziały bez SOR). Średni czas hospitalizacji wynosił 2,79 dnia. Liczba zgonów w Szpitalu w 2023 roku wynosiła 306, z czego 70 zgonów to pacjenci z naszego miasta. Najczęstszą przyczyną zgonów w Szpitalu w roku 2023 to: niewydolność krążenia, nowotwory, zapalenie płuc.

Na terenie miasta Ostrów Mazowiecka w 2023 roku funkcjonowało 13 aptek, zapewniając mieszkańcom całodobowy dostęp do leków i środków medycznych.

Organizacje pozarządowe i media

W Mieście Ostrów Mazowiecka od 2012 roku funkcjonuje „Mapa aktywności organizacji pozarządowych działających na terenie miasta Ostrów Mazowiecka”. Jest to wykaz służący do

systematycznego przekazywania mieszkańcom oraz wszystkim podmiotom zainteresowanym działalnością pożytku publicznego, aktualnych informacji o organizacjach pozarządowych działających na terenie Miasta i na rzecz jego mieszkańców. Dotychczas w „Mapie Aktywności” znalazły się następujące organizacje:

- Fundacja AMF Nasza Droga,
- Ludowy Klub Sportowy „Ostrowianka”,
- Okręg Mazowiecki Polskiego Związku Wędkarskiego koło nr 64 w Ostrowi Mazowieckiej,
- Ostrowskie Stowarzyszenie na Rzecz Bezpieczeństwa Miasta i Powiatu w Ostrowi Mazowieckiej,
- Ostrowskie Stowarzyszenie Razem-Więcej,
- Ostrowskie Towarzystwo Inicjatyw Kulturalno Oświatowych OTIKO,
- Polski Czerwony Krzyż Oddział Rejonowy w Ostrowi Mazowieckiej,
- Polskie Stowarzyszenie Diabetyków Oddział w Ostrowi Mazowieckiej,
- Polskie Towarzystwo Oświaty Zdrowotnej Oddział Terenowy w Ostrowi Mazowieckiej,
- Polski Związek Emerytów, Rencistów i Inwalidów Oddział Rejonowy w Ostrowi Mazowieckiej,
- Polski Związek Niewidomych,
- Stowarzyszenie Bezpieczny Powiat Ostrowski,
- Stowarzyszenie Osób Niepełnosprawnych „Iskierka”,
- Stowarzyszenie Osób Niepełnosprawnych „Przystań”,
- Stowarzyszenie Promujące Abstynencję i Zdrowy Styl Życia „Zacznij Od Nowa”,
- Stowarzyszenie Rodzin Abstynenckich „Rodzina”,
- Stowarzyszenie Rodziców Dzieci Specjalnej Troski „Podaruj Uśmiech”,
- Światowy Związek Żołnierzy Armii Krajowej,
- Związek Kombatantów RP i Byłych Więźniów Politycznych Koło Miejsko-Gminne w Ostrowi Mazowieckiej,
- Ostrowski Klub Koszykówki „SOKÓŁ”,
- Klub Abstynenta „TANTAL”,
- Stowarzyszenie Przewoźników Krajowych i Międzynarodowych oraz Spedytorów Ziemi Ostrowskiej,
- Towarzystwo Przyjaciół Dzieci – oddział powiatowy,
- Związek Sybiraków,
- Spółdzielnia Socjalna Centrum Terapeutyczno-Opiekuńcze „Amelia”,
- Stowarzyszenie Emerytów i Rencistów Policyjnych, koło Nr 5.

Na terenie miasta Ostrów Mazowiecka funkcjonują następujące media lokalne: Tygodnik w Ostrowi, TV Ostrów, Ostrowski Portal Internetowy (www.ostrowmaz.com) oraz Portal Internetowy www.OstrowMaz24.pl.

Na terenie Gminy Ostrów Mazowiecka aktywnie działają Koła Gospodyń Wiejskich. Od 2011 roku powstało 20 Kół Gospodyń Wiejskich tj:

- Koło Gospodyń Wiejskich w Nieskórzu
- Koło Gospodyń Wiejskich w Jeleniach
- Koło Gospodyń Wiejskich w Stoku
- Koło Gospodyń Wiejskich w Komorowie
- Koło Gospodyń Wiejskich w Nagoszewie
- Koło Gospodyń Wiejskich w Nowej Grabownicy
- Koło Gospodyń Wiejskich "Grabowianka" w Starej Grabownicy
- Koło Gospodyń Wiejskich w Przyjmachk. Poręby
- Koło Gospodyń Wiejskich w Bieli
- Koło Gospodyń Wiejskich Przyjmy k. Jelonek
- Koło Gospodyń Wiejskich "Babskie rządy w Pałapusie"
- KGW Guty-Bujno "Boskie Gutowianki"
- Koło Gospodyń Wiejskich "Tylko razem" w Kuskowiznie
- Koło Gospodyń Wiejskich w Starej Osuchowej
- Koło Gospodyń Wiejskich w Jelonkach
- KGW Ugniewo "Ugniewo razem"
- Koło Gospodyń Wiejskich w Wiśniewie
- Koło Gospodyń Wiejskich "Nowoczesne Babki" w Sielcu
- Koło Gospodyń Wiejskich "Kalinowe Szpilki" w Kalinowie
- Koło Gospodyń Wiejskich "Kreatywne Babki" w Jasienicy.

Współpraca Gminy Ostrów Mazowiecka z Kołami Gospodyń Wiejskich polega na:

- nieodpłatnym udostępnianiu lokali (świetlic) należących do Gminy na potrzeby statutowe kół,
- promocji kultury i tradycji regionalnych podczas festynów i uroczystości gminnych m.in. Dożynki Gminne, a także na wymianie informacji o inicjatywach związanych z aktywizacją ludności na obszarach wiejskich.

Załącznik 1. Badania natężenia ruchu na terenie Miasta Ostrów Mazowiecka w dwóch punktach pomiarowych wykonane przez **BWS Sp. z o.o.**

Niniejsze opracowanie jest raportem z pomiarów natężenia ruchu drogowego na terenie Miasta Ostrów Mazowiecka w dwóch punktach pomiarowych:

- na ul. Różańskiej, na wysokości skrzyżowania z ul. Tamową;
- na ul. Lubiejewskiej, na wysokości Marketu Kaufland (poniedziałek na odcinku pomiędzy Kaufland a ul. Północną, środa, piątek i sobota na odcinku pomiędzy Kaufland a ulicą Wiatraczną).

Pomiary natężenia ruchu zostały wykonane z wykorzystaniem systemu rejestratorów BSP V2 służącego do monitoringu ruchu. Nie odnotowano zdarzeń bezpośrednio zakłócających przebieg pomiarów lub mogących mieć istotny wpływ na ich miarodajność. Pomiary wykonano w godzinach 6:00-22:00, w 4 dniach: poniedziałek 18.11.2024, środa 20.11.2024, piątek 22.11.2024 oraz sobota 23.11.2024.

Wyniki pomiarów natężenia ruchu wraz ze strukturą rodzajową przedstawiono w formie tabelarycznej jako wyniki szczegółowe w interwałach 1-godzinnych oraz z podziałem na kierunki w tabelach 1 – 16, w tabelach 17-24 – wyniki zsumowane dla obu kierunków w interwałach 1- godzinnych, z podziałem na kategorie, tabele 25-28 oraz 30-33 przedstawiają sumę wszystkich aut w ciągu 16 godzin z podziałem na kategorie dla każdego dnia pomiarowego, zaś w tabelach 29 i 34 ukazano wyniki pomiaru 16-godzinnego z podziałem na kategorie poszczególnych punktów, we wszystkich dniach pomiarowych, sumarycznie w obu kierunkach. W tabeli 35 podsumowano wszystkie auta (bez uwzględniania rowerów) w obu kierunkach w obu punktach, we wszystkich dniach pomiarowych.

Pomiary wykonano z uwzględnieniem struktury rodzajowej zgodnej z aktualnymi wymaganiami w tym zakresie stosowanymi m.in. w ramach Generalnego Pomiaru Ruchu przez Generalną Dyрекcję Dróg Krajowych i Autostrad. W związku z powyższym zastosowano podział na poniższe kategorie uczestników ruchu:

1. Motocykle
2. Samochody osobowe
3. Mikrobusy
4. Samochody dostawcze
5. Samochody ciężarowe bez przyczep, ciągniki siodłowe bez naczep, samochody specjalne
6. Samochody ciężarowe z naczepami
7. Autobusy
8. Ciągniki rolnicze
9. Rowery

Tabela 1. Wyniki szczegółowe w interwałach 1-godzinnych dla punktu 1 – ul. Różańska, w dniu 18.11.2024 (poniedziałek), kierunek lewy.

Godzina/ kat.pojazdu	Motocykl	Samochody osobowe	Mikrobusy	Samochody Dostawcze	Ciężarowe	Ciężarowe z naczepami	Autobusy	Rolne	Suma	Rowery
6:00-7:00	0	146	0	14	2	12	2	0	176	1
7:00-8:00	1	170	0	19	4	20	0	2	216	4
8:00-9:00	4	225	1	24	7	16	2	0	279	6
9:00-10:00	2	253	0	15	5	25	1	0	301	8
10:00-11:00	2	286	0	29	5	16	2	0	340	6
11:00-12:00	2	259	0	26	7	15	2	0	311	10
12:00-13:00	1	227	0	33	5	18	1	0	285	2
13:00-14:00	0	220	0	20	11	22	1	0	274	5
14:00-15:00	0	279	1	18	2	28	2	0	330	7
15:00-16:00	0	292	3	17	9	17	2	0	340	7
16:00-17:00	2	292	0	17	1	23	0	0	335	2
17:00-18:00	1	249	0	10	0	22	2	1	285	6
18:00-19:00	1	215	0	6	0	24	1	0	247	2
19:00-20:00	2	137	1	7	0	15	0	0	162	1
20:00-21:00	0	101	0	1	0	22	0	0	124	1
21:00-22:00	0	68	0	4	3	10	0	0	85	0
Suma pojaz- dów	18	3419	6	260	61	305	18	3	4090	68

Tabela 2. Wyniki szczegółowe w interwałach 1-godzinnych dla punktu 1 – ul. Różańska, w dniu 18.11.2024 (poniedziałek), kierunek prawy.

Godzina/ kat.pojazdu	Motocykl	Samochody osobowe	Mikrobusy	Samochody Dostawcze	Ciężarowe	Ciężarowe z naczepami	Autobusy	Rolne	Suma	Rowery
6:00-7:00	1	148	0	28	2	15	0	0	194	3
7:00-8:00	2	362	1	23	7	21	3	0	419	8
8:00-9:00	4	277	0	23	4	16	1	0	325	5
9:00-10:00	1	269	0	20	3	13	1	0	307	8
10:00-11:00	4	201	0	19	6	18	0	0	248	4
11:00-12:00	0	225	0	17	3	22	1	0	268	6
12:00-13:00	2	213	0	21	5	14	1	0	256	2
13:00-14:00	0	228	0	15	8	20	1	1	273	1
14:00-15:00	0	289	0	16	9	22	2	1	339	5
15:00-16:00	0	257	2	20	2	15	0	0	296	7
16:00-17:00	1	255	0	10	2	20	2	0	290	4
17:00-18:00	0	219	0	9	0	17	1	0	246	3
18:00-19:00	0	174	1	4	3	12	2	0	196	2
19:00-20:00	0	121	1	5	4	19	0	0	150	0
20:00-21:00	0	71	0	5	0	18	2	0	96	0
21:00-22:00	0	59	0	0	1	14	0	0	74	1
Suma pojaz- dów	15	3368	5	235	59	276	17	2	3977	59

Tabela 3. Wyniki szczegółowe w interwałach 1-godzinnych dla punktu 1 – ul. Różańska, w dniu 20.11.2024 (środa), kierunek lewy

Godzina/ kat.pojazdu	Motocykl	Samochody osobowe	Mikrobusy	Samochody Dostawcze	Ciężarowe	Ciężarowe z naczepami	Autobusy	Rolne	Suma	Rowery
6:00-7:00	0	115	0	9	0	14	0	0	138	0
7:00-8:00	3	264	2	11	7	11	3	1	302	3
8:00-9:00	0	181	1	23	5	18	2	0	230	0
9:00-10:00	1	213	0	26	7	13	1	1	262	2
10:00-11:00	1	189	0	22	7	14	0	1	234	9
11:00-12:00	1	214	1	15	8	22	1	3	265	6
12:00-13:00	1	219	0	18	7	18	1	0	264	2
13:00-14:00	0	213	0	15	8	24	1	0	261	1
14:00-15:00	1	299	0	16	8	19	1	0	344	4
15:00-16:00	1	297	1	17	0	22	1	0	339	1
16:00-17:00	0	293	0	9	2	25	2	0	331	0
17:00-18:00	0	216	0	13	1	16	0	0	246	3
18:00-19:00	1	209	1	6	1	18	3	0	239	0
19:00-20:00	0	153	1	5	0	14	0	0	173	2
20:00-21:00	0	119	0	5	1	16	2	0	143	0
21:00-22:00	0	77	0	1	0	24	0	0	102	0
Suma pojazd- dów	10	3271	7	211	62	288	18	6	3873	33

Tabela 4. Wyniki szczegółowe w interwałach 1-godzinnych dla punktu 1 – ul. Różańska, w dniu 20.11.2024 (środa), kierunek prawy

Godzina/ kat.pojazdu	Motocykl	Samochody osobowe	Mikrobusy	Samochody Dostawcze	Ciężarowe	Ciężarowe z naczepami	Autobusy	Rolne	Suma	Rowery
6:00-7:00	0	131	0	12	1	20	2	0	166	0
7:00-8:00	0	160	0	10	10	16	1	0	197	0
8:00-9:00	2	177	0	20	6	20	4	1	230	2
9:00-10:00	0	182	0	16	6	14	1	1	220	1
10:00-11:00	1	231	0	11	6	18	1	0	268	8
11:00-12:00	0	239	0	16	5	20	3	0	283	4
12:00-13:00	0	214	0	10	6	24	1	0	255	5
13:00-14:00	0	225	0	15	5	26	1	0	272	1
14:00-15:00	2	284	0	21	4	31	2	0	344	3
15:00-16:00	1	352	1	11	1	16	2	0	384	1
16:00-17:00	0	301	0	9	2	22	0	2	336	0
17:00-18:00	0	282	0	6	1	16	0	0	305	0
18:00-19:00	0	212	0	6	0	15	2	0	235	0
19:00-20:00	1	173	0	1	0	9	1	0	185	1
20:00-21:00	0	109	0	2	0	10	0	0	121	0
21:00-22:00	0	54	0	0	0	4	0	0	58	0
Suma pojazd- dów	7	3326	1	166	53	281	21	4	3859	26

Tabela 5. Wyniki szczegółowe w interwałach 1-godzinnych dla punktu 1 – ul. Różańska, w dniu 22.11.2024 (piątek), kierunek lewy

Godzina/ kat.pojazdu	Motocykl	Samochody osobowe	Mikrobusy	Samochody Dostawcze	Ciężarowe	Ciężarowe z naczepami	Autobusy	Rolne	Suma	Rowery
6:00-7:00	0	120	1	12	3	17	0	0	153	2
7:00-8:00	3	250	3	18	7	15	4	0	300	4
8:00-9:00	1	210	0	28	6	20	2	0	267	3
9:00-10:00	1	226	2	20	1	33	1	0	284	3
10:00-11:00	0	240	0	17	4	15	0	0	276	4
11:00-12:00	0	222	0	15	9	26	1	1	274	5
12:00-13:00	2	209	1	14	10	31	1	2	270	3
13:00-14:00	0	244	0	17	9	25	2	0	297	8
14:00-15:00	1	332	0	23	1	33	2	0	392	10
15:00-16:00	0	319	0	17	2	25	0	0	363	1
16:00-17:00	0	322	1	14	1	26	5	0	369	2
17:00-18:00	0	241	0	7	2	20	0	0	270	2
18:00-19:00	0	284	0	6	1	16	3	0	310	1
19:00-20:00	1	168	2	8	1	20	0	0	200	3
20:00-21:00	0	166	0	3	0	16	2	0	187	1
21:00-22:00	0	122	0	4	0	6	1	1	134	0
Suma pojazd- dów	9	3675	10	223	57	344	24	4	4346	52

Tabela 6. Wyniki szczegółowe w interwałach 1-godzinnych dla punktu 1 – ul. Różańska, w dniu 22.11.2024 (piątek), kierunek prawy

Godzina/ kat.pojazdu	Motocykl	Samochody osobowe	Mikrobusy	Samochody Dostawcze	Ciężarowe	Ciężarowe z naczepami	Autobusy	Rolne	Suma	Rowery
6:00-7:00	0	135	0	18	0	16	2	0	171	0
7:00-8:00	0	153	0	23	3	21	0	0	200	2
8:00-9:00	1	197	0	23	8	15	4	0	248	3
9:00-10:00	1	181	0	12	4	14	2	0	214	2
10:00-11:00	1	218	0	10	6	17	1	1	254	3
11:00-12:00	0	245	0	14	6	14	2	1	282	3
12:00-13:00	1	237	0	21	9	11	2	1	282	3
13:00-14:00	0	302	0	22	4	20	1	0	349	5
14:00-15:00	0	342	0	19	3	17	3	0	384	5
15:00-16:00	1	353	0	19	1	22	4	0	400	2
16:00-17:00	0	329	0	11	1	12	2	0	355	1
17:00-18:00	0	235	0	7	1	15	1	0	259	1
18:00-19:00	1	250	0	4	0	10	3	0	268	0
19:00-20:00	1	179	0	9	0	9	1	0	199	1
20:00-21:00	0	178	0	2	0	7	1	0	188	0
21:00-22:00	0	111	0	2	0	10	0	0	123	0
Suma pojazd- dów	7	3645	0	216	46	230	29	3	4176	31

Tabela 7. Wyniki szczegółowe w interwałach 1-godzinnych dla punktu 1 – ul. Różańska, w dniu 23.11.2024 (sobota), kierunek lewy

Godzina/ kat.pojazdu	Motocykl	Samochody osobowe	Mikrobusy	Samochody Dostawcze	Ciężarowe	Ciężarowe z naczepami	Autobusy	Rolne	Suma	Rowery
6:00-7:00	0	56	0	12	1	16	0	1	86	5
7:00-8:00	0	119	0	7	1	13	1	0	141	2
8:00-9:00	2	178	0	8	1	9	1	0	199	5
9:00-10:00	0	230	1	6	1	9	1	0	248	3
10:00-11:00	1	279	0	8	1	13	0	0	302	7
11:00-12:00	0	303	0	9	3	10	0	0	325	4
12:00-13:00	1	273	0	11	3	13	1	0	302	2
13:00-14:00	0	320	0	10	2	12	3	0	347	3
14:00-15:00	1	260	0	8	1	8	1	0	279	10
15:00-16:00	0	244	0	7	0	10	0	0	261	1
16:00-17:00	0	189	0	5	0	9	1	0	204	0
17:00-18:00	0	200	0	2	0	4	1	0	207	1
18:00-19:00	0	177	0	4	0	5	2	0	188	2
19:00-20:00	0	150	0	1	1	10	0	0	162	2
20:00-21:00	0	135	0	2	0	0	2	0	139	0
21:00-22:00	0	99	0	0	0	5	0	0	104	1
Suma pojazd- dów	5	3212	1	100	15	146	14	1	3494	48

Tabela 8. Wyniki szczegółowe w interwałach 1-godzinnych dla punktu 1 – ul. Różańska, w dniu 23.11.2024 (sobota), kierunek prawy

Godzina/ kat.pojazdu	Motocykl	Samochody osobowe	Mikrobusy	Samochody Dostawcze	Ciężarowe	Ciężarowe z naczepami	Autobusy	Rolne	Suma	Rowery
6:00-7:00	1	57	0	6	0	5	1	0	70	1
7:00-8:00	0	92	0	7	0	2	0	1	102	3
8:00-9:00	1	162	0	4	4	8	2	0	181	2
9:00-10:00	1	216	0	7	2	8	2	0	236	6
10:00-11:00	0	267	0	6	2	10	0	0	285	2
11:00-12:00	0	269	0	9	2	7	2	0	289	3
12:00-13:00	0	311	0	17	1	6	1	0	336	4
13:00-14:00	0	309	0	5	0	5	0	0	319	2
14:00-15:00	2	361	0	10	0	6	1	3	383	6
15:00-16:00	0	296	0	4	0	2	1	0	303	4
16:00-17:00	1	235	0	8	1	8	2	0	255	1
17:00-18:00	0	193	0	6	0	2	0	0	201	1
18:00-19:00	1	180	0	3	0	3	2	0	189	2
19:00-20:00	0	175	0	2	0	4	0	0	181	0
20:00-21:00	0	115	0	2	0	5	0	0	122	0
21:00-22:00	0	107	0	0	0	5	0	0	112	0
Suma pojaz- dów	7	3345	0	96	12	86	14	4	3564	37

Tabela 9. Wyniki szczegółowe w interwałach 1-godzinnych dla punktu 2 – ul. Lubiejewska, w dniu 18.11.2024 (poniedziałek), kierunek lewy

Godzina/ kat.pojazdu	Motocykl	Samochody osobowe	Mikrobusy	Samochody Dostawcze	Ciężarowe	Ciężarowe z naczepami	Autobusy	Rolne	Suma	Rowery
6:00-7:00	0	136	0	12	6	13	0	0	167	1
7:00-8:00	2	311	0	14	10	14	4	1	356	5
8:00-9:00	4	294	2	20	8	23	3	1	355	7
9:00-10:00	3	318	0	19	10	7	0	2	359	3
10:00-11:00	2	302	0	26	8	10	0	1	349	4
11:00-12:00	1	300	0	33	4	9	0	1	348	1
12:00-13:00	0	301	0	10	10	13	0	2	336	4
13:00-14:00	0	291	0	18	12	20	1	1	343	1
14:00-15:00	3	385	1	17	6	24	3	1	440	4
15:00-16:00	1	421	0	27	4	19	2	1	475	1
16:00-17:00	0	357	0	23	0	22	1	0	403	1
17:00-18:00	0	240	0	13	1	22	0	0	276	0
18:00-19:00	0	175	0	12	0	13	0	0	200	0
19:00-20:00	0	144	0	3	1	13	0	0	161	0
20:00-21:00	0	85	0	5	2	10	1	0	103	1
21:00-22:00	0	36	0	2	1	4	0	0	43	0
Suma pojazd- dów	16	4096	3	254	83	236	15	11	4714	33

Tabela 10. Wyniki szczegółowe w interwałach 1-godzinnych dla punktu 2 – ul. Lubiejewska , w dniu 18.11.2024 (poniedziałek), kierunek prawy

Godzina/ kat.pojazdu	Motocykl	Samochody osobowe	Mikrobusy	Samochody Dostawcze	Ciężarowe	Ciężarowe z naczepami	Autobusy	Rolne	Suma	Rowery
6:00-7:00	0	179	1	7	4	8	0	0	199	1
7:00-8:00	0	263	0	17	3	14	2	0	299	2
8:00-9:00	1	296	0	16	10	14	2	1	340	1
9:00-10:00	2	312	1	23	7	24	0	4	373	5
10:00-11:00	6	385	0	25	7	20	0	0	443	3
11:00-12:00	1	379	0	31	7	17	0	1	436	2
12:00-13:00	1	336	0	25	13	26	1	1	403	4
13:00-14:00	0	338	1	16	7	32	4	3	401	6
14:00-15:00	1	341	0	24	3	22	5	1	397	6
15:00-16:00	2	336	1	27	4	20	2	0	392	3
16:00-17:00	0	296	2	19	3	15	0	0	335	3
17:00-18:00	0	221	0	8	0	24	0	0	253	0
18:00-19:00	0	156	1	7	2	20	0	0	186	2
19:00-20:00	0	109	0	6	2	21	0	0	138	1
20:00-21:00	0	67	0	3	0	11	0	0	81	0
21:00-22:00	0	53	0	1	0	4	1	0	59	0
Suma pojaz- dów	14	4067	7	255	72	292	17	11	4735	39

Tabela 11. Wyniki szczegółowe w interwałach 1-godzinnych dla punktu 2 – ul. Lubiejewska, w dniu 20.11.2024 (środa), kierunek lewy

Godzina/ kat.pojazdu	Motocykl	Samochody osobowe	Mikrobusy	Samochody Dostawcze	Ciężarowe	Ciężarowe z naczepami	Autobusy	Rolne	Suma	Rowery
6:00-7:00	0	216	0	13	4	13	1	0	247	2
7:00-8:00	0	329	1	22	8	14	4	0	378	5
8:00-9:00	1	344	0	34	6	15	1	0	401	1
9:00-10:00	2	350	1	23	12	15	1	0	404	6
10:00-11:00	1	386	0	32	13	18	0	2	452	7
11:00-12:00	1	450	2	26	10	16	2	1	508	10
12:00-13:00	2	423	0	32	9	12	1	0	479	6
13:00-14:00	1	454	1	28	11	19	4	1	519	10
14:00-15:00	1	474	2	27	6	15	5	1	531	10
15:00-16:00	1	480	2	22	3	15	2	0	525	5
16:00-17:00	1	442	1	16	4	14	0	2	480	1
17:00-18:00	0	445	0	10	0	16	0	0	471	3
18:00-19:00	0	317	1	12	1	12	0	0	343	3
19:00-20:00	0	160	0	4	1	7	1	0	173	0
20:00-21:00	0	107	0	5	1	12	0	0	125	0
21:00-22:00	0	107	0	4	0	11	0	0	122	1
Suma pojazd- dów	11	5484	11	310	89	224	22	7	6158	70

Tabela 12. Wyniki szczegółowe w interwałach 1-godzinnych dla punktu 2 – ul. Lubiejewska , w dniu 20.11.2024 (środa), kierunek prawy

Godzina/ kat.pojazdu	Motocykl	Samochody osobowe	Mikrobusy	Samochody Dostawcze	Ciężarowe	Ciężarowe z naczepami	Autobusy	Rolne	Suma	Rowery
6:00-7:00	0	142	1	7	1	8	0	0	159	1
7:00-8:00	0	273	1	18	6	10	4	0	312	1
8:00-9:00	1	244	2	34	2	11	4	0	298	5
9:00-10:00	2	307	0	28	10	12	2	2	363	7
10:00-11:00	2	338	0	25	7	12	1	0	385	12
11:00-12:00	1	416	0	33	13	18	2	2	485	9
12:00-13:00	0	402	0	30	14	13	0	0	459	6
13:00-14:00	0	418	1	18	13	12	2	0	464	3
14:00-15:00	1	515	1	17	10	13	4	3	564	7
15:00-16:00	1	547	0	36	6	16	2	0	608	2
16:00-17:00	0	513	0	19	6	10	1	0	549	4
17:00-18:00	2	442	0	16	2	8	0	0	470	1
18:00-19:00	0	308	0	10	0	10	0	0	328	2
19:00-20:00	0	105	0	8	0	8	0	0	121	0
20:00-21:00	0	148	0	1	0	9	1	0	159	0
21:00-22:00	0	57	0	1	0	2	0	0	60	0
Suma pojaz- dów	10	5175	6	301	90	172	23	7	5784	60

Tabela 13. Wyniki szczegółowe w interwałach 1-godzinnych dla punktu 2 – ul. Lubiejewska, w dniu 22.11.2024 (piątek), kierunek lewy

Godzina/ kat.pojazdu	Motocykl	Samochody osobowe	Mikrobusy	Samochody Dostawcze	Ciężarowe	Ciężarowe z naczepami	Autobusy	Rolne	Suma	Rowery
6:00-7:00	1	177	0	8	3	7	2	0	198	4
7:00-8:00	0	298	0	19	7	14	3	0	341	7
8:00-9:00	1	333	1	19	6	14	0	1	375	1
9:00-10:00	0	408	2	26	8	14	0	0	458	4
10:00-11:00	0	405	1	24	8	19	0	0	457	7
11:00-12:00	0	430	1	30	12	20	1	0	494	7
12:00-13:00	1	424	0	29	12	15	1	1	483	6
13:00-14:00	1	517	3	20	5	18	5	0	569	5
14:00-15:00	3	520	1	33	9	18	3	0	587	6
15:00-16:00	0	557	1	25	6	15	2	0	606	7
16:00-17:00	1	501	1	16	2	15	1	0	537	4
17:00-18:00	0	425	0	12	2	13	0	0	452	2
18:00-19:00	0	384	0	14	0	11	0	0	409	3
19:00-20:00	0	267	0	2	0	18	0	0	287	2
20:00-21:00	0	132	0	2	0	6	0	0	140	0
21:00-22:00	0	136	0	2	0	9	0	0	147	2
Suma pojazd- dów	8	5914	11	281	80	226	18	2	6540	67

Tabela 14. Wyniki szczegółowe w interwałach 1-godzinnych dla punktu 2 – ul. Lubiejewska, w dniu 22.11.2024 (piątek), kierunek prawy

Godzina/ kat.pojazdu	Motocykl	Samochody osobowe	Mikrobusy	Samochody Dostawcze	Ciężarowe	Ciężarowe z naczepami	Autobusy	Rolne	Suma	Rowery
6:00-7:00	0	107	1	8	5	2	0	0	123	2
7:00-8:00	0	259	1	12	3	12	5	0	292	7
8:00-9:00	2	256	2	22	11	5	2	0	300	1
9:00-10:00	0	313	1	29	10	18	1	1	373	6
10:00-11:00	0	373	1	29	8	14	0	1	426	2
11:00-12:00	0	397	1	15	10	10	0	2	435	4
12:00-13:00	0	431	0	35	12	19	0	0	497	7
13:00-14:00	2	445	1	31	9	18	1	0	507	3
14:00-15:00	0	575	1	24	10	10	3	0	623	7
15:00-16:00	1	569	1	33	7	10	3	1	625	9
16:00-17:00	1	495	0	11	6	8	3	0	524	9
17:00-18:00	1	459	0	11	0	12	0	0	483	2
18:00-19:00	1	435	0	12	0	9	0	0	457	2
19:00-20:00	0	332	0	8	0	3	0	0	343	2
20:00-21:00	2	240	0	2	0	5	0	1	250	2
21:00-22:00	0	102	0	2	0	5	1	0	110	3
Suma pojaz- dów	10	5788	10	284	91	160	19	6	6368	68

Tabela 15. Wyniki szczegółowe w interwałach 1-godzinnych dla punktu 2 – ul. Lubiejewska, w dniu 23.11.2024 (sobota), kierunek lewy

Godzina/ kat.pojazdu	Motocykl	Samochody osobowe	Mikrobusy	Samochody Dostawcze	Ciężarowe	Ciężarowe z naczepami	Autobusy	Rolne	Suma	Rowery
6:00-7:00	0	110	0	9	1	9	0	0	129	2
7:00-8:00	0	238	0	15	1	7	1	0	262	4
8:00-9:00	0	368	0	17	4	2	0	0	391	11
9:00-10:00	1	468	0	14	4	8	1	1	497	6
10:00-11:00	1	575	0	22	2	12	0	0	612	14
11:00-12:00	2	594	0	23	3	5	0	1	628	7
12:00-13:00	0	598	0	23	3	8	0	0	632	8
13:00-14:00	0	597	0	20	5	6	0	0	628	5
14:00-15:00	0	540	1	9	1	9	1	0	561	1
15:00-16:00	0	428	0	8	1	9	0	0	446	5
16:00-17:00	1	371	0	8	0	8	0	0	388	2
17:00-18:00	1	385	0	6	0	4	1	1	398	3
18:00-19:00	0	281	1	7	0	6	0	1	296	2
19:00-20:00	1	188	1	3	0	3	0	0	196	2
20:00-21:00	0	122	0	1	0	3	0	0	126	1
21:00-22:00	2	128	0	3	0	2	0	0	135	2
Suma pojazd- dów	9	5991	3	188	25	101	4	4	6325	75

Tabela 16. Wyniki szczegółowe w interwałach 1-godzinnych dla punktu 2 – ul. Lubiejewska , w dniu 23.11.2024 (sobota), kierunek prawy

Godzina/ kat.pojazdu	Motocykl	Samochody osobowe	Mikrobusy	Samochody Dostawcze	Ciężarowe	Ciężarowe z naczepami	Autobusy	Rolne	Suma	Rowery
6:00-7:00	0	94	0	6	0	2	0	0	102	3
7:00-8:00	0	125	0	13	2	4	0	0	144	5
8:00-9:00	0	279	0	14	5	2	1	0	301	4
9:00-10:00	1	370	0	12	2	4	0	0	389	8
10:00-11:00	1	528	0	34	1	3	0	0	567	6
11:00-12:00	1	547	0	25	4	5	0	2	584	7
12:00-13:00	0	619	0	26	2	8	0	1	656	7
13:00-14:00	0	551	1	19	3	7	0	0	581	9
14:00-15:00	0	579	0	16	1	6	0	0	602	11
15:00-16:00	0	501	0	8	0	4	0	0	513	2
16:00-17:00	0	394	0	11	1	5	2	0	413	0
17:00-18:00	2	402	0	7	0	7	1	0	419	3
18:00-19:00	0	350	0	5	1	3	0	0	359	4
19:00-20:00	0	266	0	4	0	1	0	0	271	1
20:00-21:00	2	186	0	2	0	3	1	0	194	1
21:00-22:00	0	94	0	1	0	3	1	0	99	0
Suma pojaz- dów	7	5885	1	203	22	67	6	3	6194	71

Tabela 17. Wyniki szczegółowe w interwałach 1-godzinnych dla punktu 1 – ul. Różańska, w dniu 18.11.2024 (poniedziałek), oba kierunki

Godzina/ kat.pojazdu	Motocykl	Samochody osobowe	Mikrobusy	Samochody Dostawcze	Ciężarowe	Ciężarowe z naczepami	Autobusy	Rolne	Suma	Rowery
6:00-7:00	1	294	0	42	4	27	2	0	370	4
7:00-8:00	3	532	1	42	11	41	3	2	635	12
8:00-9:00	8	502	1	47	11	32	3	0	604	11
9:00-10:00	3	522	0	35	8	38	2	0	608	16
10:00-11:00	6	487	0	48	11	34	2	0	588	10
11:00-12:00	2	484	0	43	10	37	3	0	579	16
12:00-13:00	3	440	0	54	10	32	2	0	541	4
13:00-14:00	0	448	0	35	19	42	2	1	547	6
14:00-15:00	0	568	1	34	11	50	4	1	669	12
15:00-16:00	0	549	5	37	11	32	2	0	636	14
16:00-17:00	3	547	0	27	3	43	2	0	625	6
17:00-18:00	1	468	0	19	0	39	3	1	531	9
18:00-19:00	1	389	1	10	3	36	3	0	443	4
19:00-20:00	2	258	2	12	4	34	0	0	312	1
20:00-21:00	0	172	0	6	0	40	2	0	220	1
21:00-22:00	0	127	0	4	4	24	0	0	159	1
Suma pojazd- dów	33	6787	11	495	120	581	35	5	8067	127

Tabela 18. Wyniki szczegółowe w interwałach 1-godzinnych dla punktu 1 – ul. Różańska, w dniu 20.11.2024 (środa), oba kierunki

Godzina/ kat.pojazdu	Motocykl	Samochody osobowe	Mikrobusy	Samochody Dostawcze	Ciężarowe	Ciężarowe z naczepami	Autobusy	Rolne	Suma	Rowery
6:00-7:00	0	246	0	21	1	34	2	0	304	0
7:00-8:00	3	424	2	21	17	27	4	1	499	3
8:00-9:00	2	358	1	43	11	38	6	1	460	2
9:00-10:00	1	395	0	42	13	27	2	2	482	3
10:00-11:00	2	420	0	33	13	32	1	1	502	17
11:00-12:00	1	453	1	31	13	42	4	3	548	10
12:00-13:00	1	433	0	28	13	42	2	0	519	7
13:00-14:00	0	438	0	30	13	50	2	0	533	2
14:00-15:00	3	583	0	37	12	50	3	0	688	7
15:00-16:00	2	649	2	28	1	38	3	0	723	2
16:00-17:00	0	594	0	18	4	47	2	2	667	0
17:00-18:00	0	498	0	19	2	32	0	0	551	3
18:00-19:00	1	421	1	12	1	33	5	0	474	0
19:00-20:00	1	326	1	6	0	23	1	0	358	3
20:00-21:00	0	228	0	7	1	26	2	0	264	0
21:00-22:00	0	131	0	1	0	28	0	0	160	0
Suma pojaz- dów	17	6597	8	377	115	569	39	10	7732	59

Tabela 19. Wyniki szczegółowe w interwałach 1-godzinnych dla punktu 1 – ul. Różańska, w dniu 22.11.2024 (piątek), oba kierunki

Godzina/ kat.pojazdu	Motocykl	Samochody osobowe	Mikrobusy	Samochody Dostawcze	Ciężarowe	Ciężarowe z naczepami	Autobusy	Rolne	Suma	Rowery
6:00-7:00	0	255	1	30	3	33	2	0	324	2
7:00-8:00	3	403	3	41	10	36	4	0	500	6
8:00-9:00	2	407	0	51	14	35	6	0	515	6
9:00-10:00	2	407	2	32	5	47	3	0	498	5
10:00-11:00	1	458	0	27	10	32	1	1	530	7
11:00-12:00	0	467	0	29	15	40	3	2	556	8
12:00-13:00	3	446	1	35	19	42	3	3	552	6
13:00-14:00	0	546	0	39	13	45	3	0	646	13
14:00-15:00	1	674	0	42	4	50	5	0	776	15
15:00-16:00	1	672	0	36	3	47	4	0	763	3
16:00-17:00	0	651	1	25	2	38	7	0	724	3
17:00-18:00	0	476	0	14	3	35	1	0	529	3
18:00-19:00	1	534	0	10	1	26	6	0	578	1
19:00-20:00	2	347	2	17	1	29	1	0	399	4
20:00-21:00	0	344	0	5	0	23	3	0	375	1
21:00-22:00	0	233	0	6	0	16	1	1	257	0
Suma pojazd- dów	16	7320	10	439	103	574	53	7	8522	83

Tabela 20. Wyniki szczegółowe w interwałach 1-godzinnych dla punktu 1 – ul. Różańska, w dniu 23.11.2024 (sobota), oba kierunki

Godzina/ kat.pojazdu	Motocykl	Samochody osobowe	Mikrobusy	Samochody Dostawcze	Ciężarowe	Ciężarowe z naczepami	Autobusy	Rolne	Suma	Rowery
6:00-7:00	1	113	0	18	1	21	1	1	156	6
7:00-8:00	0	211	0	14	1	15	1	1	243	5
8:00-9:00	3	340	0	12	5	17	3	0	380	7
9:00-10:00	1	446	1	13	3	17	3	0	484	9
10:00-11:00	1	546	0	14	3	23	0	0	587	9
11:00-12:00	0	572	0	18	5	17	2	0	614	7
12:00-13:00	1	584	0	28	4	19	2	0	638	6
13:00-14:00	0	629	0	15	2	17	3	0	666	5
14:00-15:00	3	621	0	18	1	14	2	3	662	16
15:00-16:00	0	540	0	11	0	12	1	0	564	5
16:00-17:00	1	424	0	13	1	17	3	0	459	1
17:00-18:00	0	393	0	8	0	6	1	0	408	2
18:00-19:00	1	357	0	7	0	8	4	0	377	4
19:00-20:00	0	325	0	3	1	14	0	0	343	2
20:00-21:00	0	250	0	4	0	5	2	0	261	0
21:00-22:00	0	206	0	0	0	10	0	0	216	1
Suma pojaz- dów	12	6557	1	196	27	232	28	5	7058	85

Tabela 21. Wyniki szczegółowe w interwałach 1-godzinnych dla punktu 2 – ul. Lubiejewska, w dniu 18.11.2024 (poniedziałek), oba kierunki

Godzina/ kat.pojazdu	Motocykl	Samochody osobowe	Mikrobusy	Samochody Dostawcze	Ciężarowe	Ciężarowe z naczepami	Autobusy	Rolne	Suma	Rowery
6:00-7:00	0	315	1	19	10	21	0	0	366	2
7:00-8:00	2	574	0	31	13	28	6	1	655	7
8:00-9:00	5	590	2	36	18	37	5	2	695	8
9:00-10:00	5	630	1	42	17	31	0	6	732	8
10:00-11:00	8	687	0	51	15	30	0	1	792	7
11:00-12:00	2	679	0	64	11	26	0	2	784	3
12:00-13:00	1	637	0	35	23	39	1	3	739	8
13:00-14:00	0	629	1	34	19	52	5	4	744	7
14:00-15:00	4	726	1	41	9	46	8	2	837	10
15:00-16:00	3	757	1	54	8	39	4	1	867	4
16:00-17:00	0	653	2	42	3	37	1	0	738	4
17:00-18:00	0	461	0	21	1	46	0	0	529	0
18:00-19:00	0	331	1	19	2	33	0	0	386	2
19:00-20:00	0	253	0	9	3	34	0	0	299	1
20:00-21:00	0	152	0	8	2	21	1	0	184	1
21:00-22:00	0	89	0	3	1	8	1	0	102	0
Suma pojazd- dów	30	8163	10	509	155	528	32	22	9449	72

Tabela 22. Wyniki szczegółowe w interwałach 1-godzinnych dla punktu 2 – ul. Lubiejewska, w dniu 20.11.2024 (środa), oba kierunki

Godzina/ kat.pojazdu	Motocykl	Samochody osobowe	Mikrobusy	Samochody Dostawcze	Ciężarowe	Ciężarowe z naczepami	Autobusy	Rolne	Suma	Rowery
6:00-7:00	0	358	1	20	5	21	1	0	406	3
7:00-8:00	0	602	2	40	14	24	8	0	690	6
8:00-9:00	2	588	2	68	8	26	5	0	699	6
9:00-10:00	4	657	1	51	22	27	3	2	767	13
10:00-11:00	3	724	0	57	20	30	1	2	837	19
11:00-12:00	2	866	2	59	23	34	4	3	993	19
12:00-13:00	2	825	0	62	23	25	1	0	938	12
13:00-14:00	1	872	2	46	24	31	6	1	983	13
14:00-15:00	2	989	3	44	16	28	9	4	1095	17
15:00-16:00	2	1027	2	58	9	31	4	0	1133	7
16:00-17:00	1	955	1	35	10	24	1	2	1029	5
17:00-18:00	2	887	0	26	2	24	0	0	941	4
18:00-19:00	0	625	1	22	1	22	0	0	671	5
19:00-20:00	0	265	0	12	1	15	1	0	294	0
20:00-21:00	0	255	0	6	1	21	1	0	284	0
21:00-22:00	0	164	0	5	0	13	0	0	182	1
Suma pojazd- dów	21	10659	17	611	179	396	45	14	11942	130

Tabela 23. Wyniki szczegółowe w interwałach 1-godzinnych dla punktu 2 – ul. Lubiejewska, w dniu 22.11.2024 (piątek), oba kierunki

Godzina/ kat.pojazdu	Motocykl	Samochody osobowe	Mikrobusy	Samochody Dostawcze	Ciężarowe	Ciężarowe z naczepami	Autobusy	Rolne	Suma	Rowery
6:00-7:00	1	284	1	16	8	9	2	0	321	6
7:00-8:00	0	557	1	31	10	26	8	0	633	14
8:00-9:00	3	589	3	41	17	19	2	1	675	2
9:00-10:00	0	721	3	55	18	32	1	1	831	10
10:00-11:00	0	778	2	53	16	33	0	1	883	9
11:00-12:00	0	827	2	45	22	30	1	2	929	11
12:00-13:00	1	855	0	64	24	34	1	1	980	13
13:00-14:00	3	962	4	51	14	36	6	0	1076	8
14:00-15:00	3	1095	2	57	19	28	6	0	1210	13
15:00-16:00	1	1126	2	58	13	25	5	1	1231	16
16:00-17:00	2	996	1	27	8	23	4	0	1061	13
17:00-18:00	1	884	0	23	2	25	0	0	935	4
18:00-19:00	1	819	0	26	0	20	0	0	866	5
19:00-20:00	0	599	0	10	0	21	0	0	630	4
20:00-21:00	2	372	0	4	0	11	0	1	390	2
21:00-22:00	0	238	0	4	0	14	1	0	257	5
Suma pojazd- dów	18	11702	21	565	171	386	37	8	12908	135

Tabela 24. Wyniki szczegółowe w interwałach 1-godzinnych dla punktu 2 – ul. Lubiejewska, w dniu 23.11.2024 (sobota), oba kierunki

Godzina/ kat.pojazdu	Motocykl	Samochody osobowe	Mikrobusy	Samochody Dostawcze	Ciężarowe	Ciężarowe z naczepami	Autobusy	Rolne	Suma	Rowery
6:00-7:00	0	204	0	15	1	11	0	0	231	5
7:00-8:00	0	363	0	28	3	11	1	0	406	9
8:00-9:00	0	647	0	31	9	4	1	0	692	15
9:00-10:00	2	838	0	26	6	12	1	1	886	14
10:00-11:00	2	1103	0	56	3	15	0	0	1179	20
11:00-12:00	3	1141	0	48	7	10	0	3	1212	14
12:00-13:00	0	1217	0	49	5	16	0	1	1288	15
13:00-14:00	0	1148	1	39	8	13	0	0	1209	14
14:00-15:00	0	1119	1	25	2	15	1	0	1163	12
15:00-16:00	0	929	0	16	1	13	0	0	959	7
16:00-17:00	1	765	0	19	1	13	2	0	801	2
17:00-18:00	3	787	0	13	0	11	2	1	817	6
18:00-19:00	0	631	1	12	1	9	0	1	655	6
19:00-20:00	1	454	1	7	0	4	0	0	467	3
20:00-21:00	2	308	0	3	0	6	1	0	320	2
21:00-22:00	2	222	0	4	0	5	1	0	234	2
Suma pojaz- dów	16	11876	4	391	47	168	10	7	12519	146

Tabela 25. Wyniki pomiaru 16-godzinnego z podziałem na kategorie dla punktu 1 – ul. Różańska, w dniu 18.11.2024 (poniedziałek)

Godzina/ kat.pojazdu	kierunek	Motocykl	Samochody osobowe	Mikrobusy	Samochody Dostawcze	Ciężarowe	Ciężarowe z naczepami	Autobusy	Rolne	Suma	Rowery
6:00-22:00	Lewy	18	3419	6	260	61	305	18	3	4090	68
6:00-22:00	Prawy	15	3368	5	235	59	276	17	2	3977	59
6:00-22:00	Oba kierunki	33	6787	11	495	120	581	35	5	8067	127

Tabela 26. Wyniki pomiaru 16-godzinnego z podziałem na kategorie dla punktu 1 – ul. Różańska, w dniu 20.11.2024 (środa)

Godzina/ kat.pojazdu	kierunek	Motocykl	Samochody osobowe	Mikrobusy	Samochody Dostawcze	Ciężarowe	Ciężarowe z naczepami	Autobusy	Rolne	Suma	Rowery
6:00-22:00	Lewy	10	3271	7	211	62	288	18	6	3873	33
6:00-22:00	Prawy	7	3326	1	166	53	281	21	4	3859	26
6:00-22:00	Oba kierunki	17	6597	8	377	115	569	39	10	7732	59

Tabela 27. Wyniki pomiaru 16-godzinnego z podziałem na kategorie dla punktu 1 – ul. Różańska, w dniu 22.11.2024 (piątek)

Godzina/ kat.pojazdu	kierunek	Motocykl	Samochody osobowe	Mikrobusy	Samochody Dostawcze	Ciężarowe	Ciężarowe z naczepami	Autobusy	Rolne	Suma	Rowery
6:00-22:00	Lewy	9	3675	10	223	57	344	24	4	4346	52
6:00-22:00	Prawy	7	3645	0	216	46	230	29	3	4176	31
6:00-22:00	Oba kierunki	16	7320	10	439	103	574	53	7	8522	83

Tabela 28. Wyniki pomiaru 16-godzinnego z podziałem na kategorie dla punktu 1 – ul. Różańska, w dniu 23.11.2024 (sobota)

Godzina/ kat.pojazdu	kierunek	Motocykl	Samochody osobowe	Mikrobusy	Samochody Dostawcze	Ciężarowe	Ciężarowe z naczepami	Autobusy	Rolne	Suma	Rowery
6:00-22:00	Lewy	5	3212	1	100	15	146	14	1	3494	48
6:00-22:00	Prawy	7	3345	0	96	12	86	14	4	3564	37
6:00-22:00	Oba kierunki	12	6557	1	196	27	232	28	5	7058	85

Tabela 29. Wyniki pomiaru 16-godzinnego z podziałem na kategorie dla punktu 1 – ul. Różańska, we wszystkich dniach pomiarowych, sumarycznie w obu kierunkach

Godzina/ kat.pojazdu	Dzień	Motocykl	Samochody osobowe	Mikrobusy	Samochody Dostawcze	Ciężarowe	Ciężarowe z naczepami	Autobusy	Rolne	Suma	Rowery
6:00-22:00	18.11	33	6787	11	495	120	581	35	5	8067	127
6:00-22:00	20.11	17	6597	8	377	115	569	39	10	7732	59
6:00-22:00	22.11	16	7320	10	439	103	574	53	7	8522	83
6:00-22:00	23.11	12	6557	1	196	27	232	28	5	7058	85

Tabela 30. Wyniki pomiaru 16-godzinnego z podziałem na kategorie dla punktu 2 – ul. Lubiejewska, w dniu 18.11.2024 (poniedziałek)

Godzina/ kat.pojazdu	kierunek	Motocykl	Samochody osobowe	Mikrobusy	Samochody Dostawcze	Ciężarowe	Ciężarowe z naczepa- mi	Autobusy	Rolne	Suma	Rowery
6:00-22:00	Lewy	16	4096	3	254	83	236	15	11	4714	33
6:00-22:00	Prawy	14	4067	7	255	72	292	17	11	4735	39
6:00-22:00	Oba kierunki	30	8163	10	509	155	528	32	22	9449	72

Tabela 31. Wyniki pomiaru 16-godzinnego z podziałem na kategorie dla punktu 2 – ul. Lubiejewska, w dniu 20.11.2024 (środa)

Godzina/ kat.pojazdu	kierunek	Motocykl	Samochody osobowe	Mikrobusy	Samochody Dostawcze	Ciężarowe	Ciężarowe z naczepa- mi	Autobusy	Rolne	Suma	Rowery
6:00-22:00	Lewy	11	5484	11	310	89	224	22	7	6158	70
6:00-22:00	Prawy	10	5175	6	301	90	172	23	7	5784	60
6:00-22:00	Oba kierunki	21	10659	17	611	179	396	45	14	11942	130

Tabela 32. Wyniki pomiaru 16-godzinnego z podziałem na kategorie dla punktu 2 – ul. Lubiejewska, w dniu 22.11.2024 (piątek)

Godzina/ kat.pojazdu	kierunek	Motocykl	Samochody osobowe	Mikrobusy	Samochody Dostawcze	Ciężarowe	Ciężarowe z naczepa- mi	Autobusy	Rolne	Suma	Rowery
6:00-22:00	Lewy	8	5914	11	281	80	226	18	2	6540	67
6:00-22:00	Prawy	10	5788	10	284	91	160	19	6	6368	68
6:00-22:00	Oba kierunki	18	11702	21	565	171	386	37	8	12908	135

Tabela 33. Wyniki pomiaru 16-godzinnego z podziałem na kategorie dla punktu 2 – ul. Lubiejewska, w dniu 23.11.2024 (sobota)

Godzina/ kat.pojazdu	kierunek	Motocykl	Samochody osobowe	Mikrobusy	Samochody Dostawcze	Ciężarowe	Ciężarowe z naczepa- mi	Autobusy	Rolne	Suma	Rowery
6:00-22:00	Lewy	9	5991	3	188	25	101	4	4	6325	75
6:00-22:00	Prawy	7	5885	1	203	22	67	6	3	6194	71
6:00-22:00	Oba kierunki	16	11876	4	391	47	168	10	7	12519	146

Tabela 34. Wyniki pomiaru 16-godzinnego z podziałem na kategorie dla punktu 2 – ul. Lubiejewska, we wszystkich dniach pomiarowych, sumarycznie w obu kierunkach

Godzina/ kat.pojazdu	Dzień	Motocykl	Samochody osobowe	Mikrobusy	Samochody Dostawcze	Ciężarowe	Ciężarowe z naczepa- mi	Autobusy	Rolne	Suma	Rowery
6:00-22:00	18.11	30	8163	10	509	155	528	32	22	9449	72
6:00-22:00	20.11	21	10659	17	611	179	396	45	14	11942	130
6:00-22:00	22.11	18	11702	21	565	171	386	37	8	12908	135
6:00-22:00	23.11	16	11876	4	391	47	168	10	7	12519	146

Tabela 35. Zestawienie wyników bez podziału na kategorie (bez uwzględnienia rowerów) dla wszystkich dni w obu punktach pomiarowych.

Godziny	Dzień	Punkt ul. Różańska	Punkt ul. Lubiejewska
6:00-22:00	18.11	8067	9449
6:00-22:00	20.11	7732	11942
6:00-22:00	22.11	8522	12908
6:00-22:00	23.11	7058	12519

UZASADNIENIE

Diagnoza sytuacji społecznej, gospodarczej i przestrzennej Miasta Ostrów Mazowiecka z uwzględnieniem obszaru funkcjonalnego Gminy Ostrów Mazowiecka stanowi załącznik do wniosku aplikacyjnego dotyczącego przedsięwzięć zaplanowanych do realizacji w ramach Polsko-Szwajcarskiego Programu Rozwoju Miast.

Nabór do Polsko-Szwajcarskiego Programu Rozwoju Miast organizowany jest przez Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej (pełniące funkcję Krajowej Instytucji Koordynującej – Operatora Programu dla Polsko-Szwajcarskiego Programu Rozwoju Miast) i finansowany jest z Drugiej Edycji Szwajcarskiej Pomocy Finansowej dla wybranych Państw Członkowskich Unii Europejskiej w celu zmniejszenia różnic społeczno-gospodarczych w obrębie Unii Europejskiej.

Diagnoza stanowi ocenę stanu oraz dotychczasowych tendencji rozwojowych obszaru funkcjonalnego jaki tworzą Miasto Ostrów Mazowiecka i Gmina Ostrów Mazowiecka. Zawiera informacje dotyczące: sytuacji społecznej, gospodarczej i przestrzennej; uwarunkowań wynikających z położenia geograficznego, dostępności komunikacyjnej i mobilności; środowiska naturalnego i infrastruktury; ludności i procesów demograficznych; gospodarki i rynku pracy; kultury i dziedzictwa kulturowego; bezpieczeństwa publicznego oraz polityki społecznej.